

# Zbigniew Judycki

---

## Mazowszanie w świecie, część IV

---

Niepodległość i Pamięć 23/3 (55), 241-327

---

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Zbigniew Judycki**

Muzeum Niepodległości w Warszawie

## **Mazowszanie w świecie, część IV**

Kontynuując prezentację biogramów naszych rodaków urodzonych na Mazowszu, a żyjących w różnych częściach świata, w niniejszej części zamieszczam noty biograficzne m.in. wojskowych, literatów, naukowców oraz osób związanych z szeroko rozumianą sztuką.

### **POSTACIE HISTORYCZNE**

**OCHOROWICZ Julian**, filozof, psycholog, wynalazca; ur. 23 lutego 1850 w Radzyminie pod Warszawą, zm. 1 maja 1917 w Warszawie. Studia psychologiczne i filozoficzne w Warszawie 1866–1872; doktorat z psychologii w Lipsku 1873. W latach 1881–1891 przebywał we Francji, gdzie pracował jako wynalazca i konstruktor. Opublikował w 1878 pomysł przesyłania obrazu na odległość oraz skonstruował błyskową lampę magnezjową. Opatentował nowy system przenośnika mikrofonowego (patent francuski nr 151923 z 1882) oraz nowy system telefoniczny odtwarzający głośno rozmowę (patent francuski nr 168569 z 1885). Konstruktor telefonu wałeczkowego dwukrotnie mniejszego od modelu z 1885. Wynalazki prezentował na licznych wystawach m.in. w Paryżu, Frankfurcie, Brukseli, Petersburgu. Od 1887 interesował się zagadnieniami metapsychicznymi i hipnotyzmem, zajmując się leczeniem hipnotycznym chorób psychicznych. Członek zespołu redakcyjnego „Annales des Sciences Psychiques” 1905; sekretarz Międzynarodowego Instytutu Psychologii w Paryżu 1906; honorowy członek Société Philosophique w Paryżu 1881. Autor rozpraw naukowych.

Laureat (trzykrotnie) nagrody Paryskiej Akademii Nauk 1888, 1901 i 1912 oraz nagrody w konkursie „Przeglądu Filozoficznego” za rozprawę o metodzie w etyce.

**OSTROWSKI Antoni Jan**, generał; ur. 27 maja 1782 w Warszawie, zm. 4 grudnia 1845 w Les Madères k. Tours (Francja). Studia na uniwersytecie w Lipsku 1795–1800. Członek gwardii honorowej przy Napoleonie, a następnie kierownik wydziału wojennego Izby Najwyższej Wojenno-Administracyjnej 1806; poseł na sejm 1809; generał i dowódca Gwardii Narodowej, a następnie członek Komitetu Obrony Stolicy podczas powstania listopadowego 1830–1832. Po upadku powstania przebywał na emigracji we Francji, gdzie dzięki wcześniejszym lokatom kapitału za granicą zapewnił sobie dobrą sytuację materialną. Solidaryzował się w licznych sprawach z J. Lelewel i protestował przeciwko wielu akcjom Hotelu Lambert (np. legion polski w Algierze i Portugalii). Nie wiążąc się z żadną organizacją czynił starania, by zwołać na emigracji sejm, w którym widział czynnik jednoczący rodaków. W 1833 przyczynił się do zawiązania międzynarodowego komitetu na rzecz emancypacji Żydów i domagał się, by Żydzi wydali odezwę wzywającą swoją społeczność do poparcia niepodległości Polski. Inicjator i jeden z pierwszych fundatorów Biblioteki Polskiej w Wersalu 1841. W swoich pracach publicystycznych zajmował się zagadnieniami społecznymi.

**OSTROWSKI Józef**, rosyjski generał major, ur. 19 marca 1859 w Warszawie, zm. 1925 w Warszawie. Ukończył Szkołę Junkrów w Czugujewie. W armii rosyjskiej 1877–1918. Dowódca batalionu podczas wojny rosyjsko-japońskiej 1904–1905. W 1907–1908 dowódca pułku piechoty. Z powodu odniesionych ran przeszedł w 1908 w stan spoczynku. Ponownie powołany do służby po wybuchu I wojny światowej na dowódcę 89. Brygady 1914–1918. Awanse: chorąży 1881, podporucznik 1882, porucznik 1888, sztabskapitan 1888, kapitan 1889, podpułkownik 1898, pułkownik 1905, generał major 1908. W Wojsku Polskim od 1919.

**PACZKOWSKI Jerzy**, dziennikarz, poeta, satyryk; ur. 16 stycznia 1909 w Warszawie, zm. 26 lutego 1945 w obozie koncentracyjnym

pod Hamburgiem. Studia dziennikarskie w Szkole Nauk Politycznych w Warszawie. Redaktor „Cyrulika Warszawskiego” 1928–1934; pracownik Ambasady Polskiej w Paryżu 1935–1939. Po wybuchu II wojny światowej wstąpił jako ochotnik do Szkoły Podchorążych Piechoty w Coëtquidan, a następnie brał udział w obronie Linii Maginota. W okresie okupacji hitlerowskiej organizator polskich formacji podziemnych we Francji i wydawca konspiracyjnych pism „Walka” i „Sztandar”. Aresztowany przez gestapo w 1944 osadzony został w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, a następnie w Hamburg-Neungamme. Współpracował przed wojną z licznymi polskimi czasopismami. Autor m.in. *Spotkanie z muzyką*, poezje (1942), *Współczesna literatura polska z perspektywy roku 1941* (1942), *Poezje i satyry* (1958). Odznaczenia: Order Virtuti Militari, Croix de Guerre.

**PASZKOWSKI Lech Krzysztof**, pisarz, dziennikarz, autor i redaktor prac historycznych oraz biograficznych; ur. 18 lipca 1919 w Warszawie (metryka urodzenia wystawiona w Kamieniu, pow. częstochowski), zm. 24 kwietnia 2013 w Melbourne (Australia), syn Józefa Piotra Mirosława i Janiny z Bobińskich; żonaty: Urszula Janina Trella; dzieci: Jolanta Maria (nauczycielka), Romuald Jan Mirosław (inżynier elektryk). W 1937 zdał egzamin konkursowy do Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni i odbył rejs na „Darze Pomorza” w ramach tzw. żeglugi letniej po Bałtyku. Po wybuchu II wojny światowej, jako dalmierzysta 1. Kompanii Cekaemów 83. Pułku Piechoty, uczestniczył w czterech bitwach kampanii wrześniowej (Parzymiechy, linia Widawki, Jezów, Świącice) 1939. Jeniec wojenny w Meklemburgii 1939–1945. Nauczyciel języka polskiego, francuskiego i hiszpańskiego w obozach byłych jeńców wojennych w Niemczech 1945–1947. Studia dziennikarskie w Royal Melbourne Institute of Technology w Melbourne 1968–1969. Robotnik w F.W. Davey & Company Electrical Motors w Melbourne 1948–1950; brygadzysta w Diesel Equipment & Rigidframe w Melbourne 1950–1952; elektrotechnik w Melbourne City Council Electrical Laboratory w Melbourne 1952–1984. Autor ok. 400 artykułów opublikowanych w prasie polonijnej, m.in.: „Lud” (Kurytyba), „Echo” (Perth), „Echo-opowiadania” (Perth), „Głos Polski” (Melbourne), „Tygodnik Katolicki” i „Tygodnik

Polski” (Melbourne), „Wiadomości Polskie” (Sydney), „Wiadomości” (Londyn), „Kultura” (Paryż) oraz publikacji książkowych: *Polacy w Australii i Oceanii 1790–1940* (Londyn 1962), *Social Background of Sir Paul Strzelecki and Joseph Conrad* (Melbourne 1980), *Poles in Australia and Oceania 1790–1940* (Sydney 1987), *Sir Paul Edmund de Strzelecki: Reflections on His Life* (Melbourne 1997), *Na falach życia* (pamiętniki w przygotowaniu). Redaktor i współautor książek: Dr John Lhotsky *The Turbulent Australian Writer Naturalist and Explorer* (Melbourne 1977), *Ks. Józef Janus Jezuita – wspomnienie* (Melbourne 1981) oraz autor rozdziałów w antologiach: *Polish people and culture in Australia* (Canberra 1985), *The Australian People: An Encyclopedia of the Nation, Its People and Their Origin* (Sydney 1988), Zbigniew Jasiński, *Krwią i rymem* (Melbourne 1989). Współpracownik: *Australian Dictionary of Biography* (Melbourne) 1969–1990, *Polskiego Słownika Biograficznego* (Kraków) od 1975 oraz *Ilustrowanego Słownika Biograficznego Polonii Świata* (Paryż) od 1997. Główne kierunki badań naukowych: Wielka Emigracja; Polacy w Australii i Oceanii; Polacy na morzach i oceanach; polscy podróżnicy i pionierzy kolonialni; historia Australii; historia wojny 1939 roku. W latach 1953–1957 odbył 14 rejsów jako sternik pod banderą australijską. Honorowy redaktor wydawnictw Australia Felix Literary Club 1970–1988. Współzałożyciel i członek Związku Polaków w Wiktorii od 1949. Członek: Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (prezes koła nr 507) w Wentorf (Niemcy) 1945–1948, Związku Dziennikarzy RP – Syndykat Australia (zarządu) 1952–1956, Friends of the State Library of Victoria w Melbourne od 1966, Quill Club Writers of Australia w Melbourne 1969–1972, Royal Historical Society of Victoria w Melbourne 1972–2013.

**PEŁCZYŃSKI Tadeusz Walenty** ps. Robak, Grzegorz, generał brygady; ur. 14 lutego 1892 w Warszawie, zm. 3 stycznia 1985 w Londynie, syn Ksawerego i Marii Liczbińskiej. Studia medyczne (nieukończone) na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, wojskowe w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie 1921–1923. Członek Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Dowódca plutonu, a następnie kompanii 6. Pułku Piechoty Legionów Polskich 1914–1917. Po kryzysie przysięgowym internowany w Beniaminowie.

Dowódca kompanii, a następnie batalionu 6. Pułku Piechoty Legionów (major) 1918–1920; dowódca kompanii, a następnie batalionu Szkoły Podchorążych w Warszawie 1920–1921; dowódca batalionu Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie 1923–1924; oficer Biura Ścisłej Rady Wojennej w Warszawie 1924–1927; podpułkownik w Oddziale II Sztabu Generalnego 1927–1932; dowódca 5. Pułku Piechoty w Wilnie 1932–1935; szef Oddziału II Sztabu Generalnego (pułkownik dyplomowany) 1935–1939; dowódca piechoty dywizyjnej 19. Dywizji Piechoty 1939; komendant Okręgu Lublin ZWZ/AK 1940–1941; zastępca, a następnie szef sztabu Komendy Głównej AK w Warszawie 1941–1943; szef sztabu Komendy Głównej AK i zastępca dowódcy AK 1943–1944. Generał brygady 1 października 1943. Po upadku powstania warszawskiego aresztowany i więziony w oflagach m.in. Murnau i Colditz 1944–1945. Po wyzwoleniu osiedlił się w Londynie. Szef Gabinetu Naczelnego Wodza 1945; przewodniczący Komisji Historycznej Armii Krajowej w Sztabie Głównym w Londynie 1945–1947. Prowadził prace badawcze w zakresie historii Armii Krajowej. Autor artykułów oraz współredaktor 5-tomowego źródłowego wydawnictwa *Armia Krajowa w dokumentach*. Odznaczenia: m.in. Order Virtuti Militari (IV, V), Krzyż Niepodległości, Order Odrodzenia Polski (IV), Krzyż Walecznych (4x), Krzyż Armii Krajowej, Złoty Krzyż Zasługi.

**PLĄSKOWSKI Zbigniew**, inżynier mechanik lotnictwa; ur. 28 czerwca 1921 w Warszawie, zm. 22 stycznia 2009 w Zurychu; syn Mieczysława i Walerii z Milewskich; żonaty: Irena Wiederin; dzieci: Piotr Mieczysław (pracownik ubezpieczeń), Zbigniew Jerzy (farmaceuta), Suzanna Ewa (nauczycielka), Teresa Irena (asystentka dentystyczna). Po wybuchu II wojny światowej uczestnik obrony Warszawy, jako łącznik frontowy przy sztabie gen. W. Czumy, a następnie żołnierz 1. Dywizji Grenadierów we Francji. Internowany w Szwajcarii 1940–1946. Studia na Wydziale Inżynierii Maszyn Federalnej Politechniki Szwajcarskiej w Zurychu 1941–1946. Pracownik naukowy (laborant 1946, asystent 1946–1954, docent 1954–1968, profesor 1968–2009) Instytutu Aerodynamiki Federalnej Politechniki Szwajcarskiej w Zurychu 1946–1986. Główne kierunki badań naukowych i tematy wykładów: aerodynamika i mechanika lotu; dynamika

gazów; lotnictwo ponadźwiękowe; napędy odrzutowe; technologia kanałów aerodynamicznych; wentylacja alpejskich tuneli drogowych i kolejowych; problemy pożarów w tunelach ruchu kołowego; agregaty przepływowe. Dokonał udoskonaleń i odkryć w dziedzinie inżynierii lotniczej i aerodynamiki stosowanej, m.in.: ulepszenie chłodzenia głowic cylindrów silnika Lycoming samolotu Pilatus P-3, a tym samym umożliwienie lotów w Himalajach; uproszczenie obliczania dynamicznej stateczności wzdłużnej samolotów (szczególnie dla stacyjnego lotu poziomego), wprowadzenie przewrotowej metody ewaluacji pomiarów wymiany w dwustrumieniowych regeneracyjnych wentylatorach kapilarnych. Kierował aerodynamicznym rozwiązaniem budowy pionowych szybów, odciążających perony podziemnego dworca kolejowego lotniska Zurych-Kloten od nadmiaru przedmuchu, na skutek działania tłokowego wjeżdżających pociągów. Przeprowadził szereg ekspertyz, pomiarów i doświadczalnych prac badawczych w dziedzinie lotnictwa i balistyki, m.in. również dla armii szwajcarskiej. Autor artykułów naukowych w szwajcarskich, niemieckich, angielskich i polskich czasopismach specjalistycznych, m.in.: „Aircraft Engineering” (Londyn), „Flugwehr und –Technik” (Frauenfeld), „KI Klima+Kälteingenieur” (Karlsruhe), „Proceedings Symposium BHRA 1976” (Cambridge), „Schweizerische Bauzeitung SIA” (Zurych), „Technische Rundschau” (Berno), „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej” (Łódź). Recenzent książek oraz materiałów z konferencji i kongresów; współredaktor i współwydawca publikacji technicznych. Po odbytych eksperymentach z pożarami, współautor przepisów o transportach niebezpiecznych towarów w szwajcarskich tunelach. W latach 1973–1986 aktywnie współpracował naukowo z uczonymi w Polsce poprzez wymianę publikacji, wielokrotne prelekcje z działu własnych prac, organizowanie odczytów polskich docentów na Federalnej Politechnice Szwajcarskiej w Zurychu, przyjmowanie wycieczek studentów z Polski. Wygłosił w Polsce i w Szwajcarii szereg odczytów dotyczących historycznych powiązań polsko-szwajcarskich. Inicjator, współorganizator i sponsor jubileuszowych imprez Polonii szwajcarskiej. Uczestnik akcji charytatywnych na rzecz pomocy Polsce, m.in. dla dzieci specjalnej troski ze szkoły w Strzegomiu. Prezes (współzałożyciel) byłego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich w Szwajcarii 1949–1957. Członek, m.in.:

Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu 1954–2009, Muzeum Kościuszki w Solurze 1972–2009, Koła Opieki nad Zabytkami Polskimi w Szwajcarii 1990–2009, Akcji Pomocy Polsce w Zurychu 1990–2009, Pomostu serca do Polski w Horgen 1992–2009, Fondation Archivum Helveto-Polonicum w Bourguillon (patronat honorowy) 1995–2009, Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie 1983–2009, Towarzystwa Przyjaciół Słownika Biograficznego Polonii Świata w Paryżu (sponsor) 1995–2009. Uhonorowany wieloma listami gratulacyjnymi, dyplomami uznania i medalami pamiątkowymi, m.in.: Ministerstwa Obrony Narodowej RP, Krajowego związku b. Żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w Warszawie, Politechniki Łódzkiej, Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie, Instytutu Lotnictwa w Warszawie (medal „60 lat w Służbie Polskich Skrzydeł”), Funduszu Biografistyki Polonijnej w Paryżu, Fundacji Wspólna Europa w Gdańsku, Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Medal Wojska, Croix des Combattants Volontaires, Medal Honorowy „Polonia Semper Fidelis”.

**PLEBAŃSKI Jerzy Franciszek**, fizyk, nauczyciel akademicki; ur. 7 maja 1928 w Warszawie, zm. 24 sierpnia 2005 w México City (Meksyk), syn Józefa i Heleny z Rosińskich; żonaty: Anna Łazarowicz; dzieci: Magdalena. Studia z zakresu matematyki i fizyki na Uniwersytecie Warszawskim 1947–1951; doktorat z fizyki 1954. Pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego (asystent 1949–1952, docent 1952–1962, profesor nadzwyczajny 1962–1968, profesor zwyczajny 1968–) 1949–1973; prodziekan Wydziału Fizyki i Matematyki Uniwersytetu Warszawskiego 1956–1958 i 1960–1962; prorektor Uniwersytetu Warszawskiego 1969–1971 i 1971–1973; profesor tytularny Centro de Investigacion y de Estudios Avanzados del IPN w México City (Meksyk) 1962–1967 i 1973–2005. Główne kierunki badań naukowych: fizyka teoretyczna (ogólna teoria względności); fizyka matematyczna; ścisłe rozwiązania równań Einsteina. Promotor kilkunastu rozpraw doktorskich. Autor ok. 190 rozpraw i artykułów naukowych z zakresu fizyki relatywistycznej. Współautor książek: *Motion and relativity* (1960) oraz *Znane i nowe* (1963). Współorganizator i uczestnik sympozjów i kongresów naukowych. Prezes Towarzystwa Przyjaciół



Kultury Iberoamerykańskiej w Warszawie 1970–1973. Członek m.in.: Comisión Dictaminadora del Instituto de Física 1979–1990, Comisión Dictaminadora del Sistema Nacional de Investigadores 1986–1990, Académia de la Investigación Científica w Meksyku 1976–2005. Profesor honorowy Wydziału Fizyki Centro de Investigación y de Estudios Avanzados del IPN. Laureat nagrody naukowej I stopnia ministra szkolnictwa wyższego 1970. Uehonorowany tytułem Zasłużonego Badacza Naukowego Meksyku 1995 oraz dyplomem uznania Komitetu Badań Naukowych 1998. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Order Zasługi RP (IV), Medal Komisji Edukacji Narodowej, order Aquila Azteca, medal Meksykańskiego Stowarzyszenia Fizyki.

**PLAWSKI Aleksander**, rosyjski generał major; ur. 18 września 1856 prawdopodobnie na terenie guberni warszawskiej, zm. 7 lipca 1921 w Toruniu, syn Edwarda; żonaty: Eliza Emun Feldmann; dzieci: Eugeniusz, Janina. Po ukończeniu w 1880 Szkoły Junkrów w Odessie przez cztery lata służył w 46. Dnieprowskim Pułku Piechoty. W latach 1884–1901 w Czarnomorskiej Brygadzie Straży Granicznej pełnił różne funkcje, m.in. był dowódcą plutonu, dowódcą specjalnego oddziału w miejscowości Kercz na Krymie, kapitanem okrętu granicznego „Woron”, dowódcą oddziału straży granicznej w Noworosyjsku, komendantem stacji sanitarnej w Jewpatorii. W związku z wprowadzeniem przez Rosję w Mandżurii stanu wojennego w 1901 został przeniesiony do Zaamurskiego Okręgu Wojskowego, gdzie służył do 1911, m.in. jako dowódca: 3. Zaamurskiego Pułku Piechoty oraz 2. Brygady Straży Granicznej. W 1911 przeszedł w stan spoczynku. Do służby powrócił po wybuchu I wojny światowej i skierowany został na stanowisko generała do zleceń specjalnych przy komendancie Omskiego Wojennego Okręgu Wojskowego. Następnie w latach 1915–1917 był dowódcą: 98. Specjalnego Batalionu Ochrony, 2. Gwardyjskiego Batalionu Etapowego, a następnie naczelnikiem 2. Gwardyjskiego Batalionu Etapowego. Prawdopodobnie w 1918 wstąpił do ukraińskiej armii hetmana Pawła Skoropadskiego. Awanse: podporucznik 1880, porucznik 1886, rotmistrz sztabowy 1890, rotmistrz 1894, podpułkownik 1902, pułkownik 1906, generał-major 1911. Odznaczenia: Order Świętego Stanisława (II, III), Order Świętej Anny (II, III), Order Świętego Włodzimierza (III, IV). Do Polski wrócił w 1918.

**PUCHALSKA-HIBNER Irena** ps. Bożena, fizyk, pracownik naukowo-badawczy; ur. 2 listopada 1926 w Warszawie, zm. 8 września 2005 w Paryżu, córka Jana i Władysławy z Godlewskich. Studia (elektronika i fizyka) i doktorat na Politechnice Warszawskiej 1948–1963. Kierownik laboratorium w Instytucie Fizyki Politechniki Warszawskiej 1952–1971; senior visiting fellow na brytyjskich uniwersytetach: Cambridge 1967–1968, York 1971–1972, Salford 1972–1974; inżynier w Centre d’Etude Nucléaire w Grenoble (Francja) 1975–1977; dyrektor badań naukowych (profesor) w CNRS (Meudon, Francja) 1977–1992. Autorka ok. 100 artykułów z dziedziny magnetyzmu, opublikowanych w wielu światowych czasopismach naukowych oraz artykułów popularno-naukowych i publikacji książkowych: *Książki z naszego miasta* (Warszawa 1958), *Życie niepokorne* (2000). Uczestniczka i organizatorka wielu międzynarodowych kongresów naukowych, na których przedstawiała swoje referaty. Członek: Międzynarodowego Komitetu Ciężkich Warstw Magnetycznych 1964–1997, The Institute of Electrical and Electronic Engineers, University of Cambridge Society in Paris, Association des Journalistes Scientifiques de la Presse d’Information, Związku Dziennikarzy RP. Odznaczenia: m.in. Krzyż Grunwaldu (III), Krzyż Partyzancki, Warszawski Krzyż Powstańczy, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi (2x).

**PULASKI Kazimierz**, generał amerykańskiej kawalerii, bohater narodowy Stanów Zjednoczonych; ur. 1745 w Warszawie, zm. 11 października 1779 pod Savannah (USA), syn Józefa. Najwybitniejszy dowódca akcji zbrojnych w konfederacji barskiej 1768–1772. Dowódca Legionu Polskiego wchodzącego w skład armii tureckiej, z którym walczył przeciwko Rosji 1774. W 1777 wyjechał do Ameryki, aby wziąć udział w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych. W randze generała brygady dowodził kawalerią (nazywany „ojcem kawalerii amerykańskiej”). W 1778 zorganizował tzw. Legion Polski, na którego czele prowadził walkę podjazdową przeciw Anglikom. Odniósł sukcesy w bitwach, m.in. nad Brandywine i pod Haddonfield. W marcu 1779 odniósł wielkie zwycięstwo pod Charleston. W szarży pod Savannah został ciężko ranny i zmarł. W uznaniu zasług Amerykanie przyznali mu tytuł bohatera narodowego i wystawili wiele pomników, m.in. w 1867 jego popiersie znalazło się wśród bohaterów

narodowych na Kapitolu w Waszyngtonie. Od 1936 odbywają się parady na jego cześć, a „Pulasky Day” jest od 1969 corocznym ogólnonarodowym świętem.

**RADUCKI Zbigniew**, inżynier budownictwa lądowego; ur. 20 listopada 1935 w Warszawie, zm. 1 maja 2004 w Fonteney k. Bois, syn Józefa i Reginy Fijałkowskiej. Studia w zakresie budownictwa lądowego na Politechnice Warszawskiej 1957–1961. We Francji od 1961. Inżynier architekt i szef komórki architektury w Ministère de l’Équipement w Paryżu (odpowiedzialny m.in. za prace techniczne dotyczące mostów, dróg i autostrad oraz ekranów dźwiękochłonnych w regionie paryskim) 1963–2004. Propagator kultury polskiej we Francji. Organizator licznych imprez kulturalnych we Francji z udziałem najwybitniejszych artystów scen polskich. Odznaczenia: Médaille d’Honneur du Travail.

**RAJEWICZ Józef**, artysta grawer, grafik, medalier; ur. 7 marca 1919 w Warszawie, zm. 19 lutego 2010 w Paryżu, syn Franciszka i Anieli z Makarskich. Wykształcenie: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie. W czasie II wojny światowej współpracował z warszawskim ruchem oporu. W latach 1960–1970 prowadził w Warszawie własną pracownię artystyczno-grawerską. Od 1970 we Francji. Projektant i grawer wielu znaczków dla poczty francuskiej oraz dla Andory. Poczta francuska wielokrotnie organizowała wystawy jego prac. Projektant i wykonawca medali okolicznościowych oraz małej grafiki artystycznej na zlecenie prestiżowych organizacji i instytucji francuskich. Laureat konkursu ogłoszonego przez Paryską Mennicę na medal Jean Chleze. Wszystkie jego prace były wykonywane tradycyjną metodą, przy pomocy ryłca.

**RAKOWSKA (Ratuld-Rakowska) Maria** ps. M. Radwan, pisarka, tłumaczka; ur. 1864 w Warszawie, zm. 1940 w Paryżu. Studia w zakresie nauk przyrodniczych w Paryżu. Współpracowała z czasopismami warszawskimi, krakowskimi i lwowskimi pisząc artykuły dotyczące współczesnej literatury francuskiej i angielskiej. O polskiej literaturze i kulturze pisała do czasopism francuskich „La Revue” 1909–1910, „Foi et Vie” 1914, „Mercure de France” 1916. Podczas I wojny światowej przełożyła kilka broszur informujących Francuzów

o Polsce. W okresie plebiscytu na Górnym Śląsku współpracowała z Wojciechem Korfantym wydając tygodnik „Le Messenger de Haute-Silésie” 1919. Tłumaczyła na język francuski utwory W. Sieroszewskiego, A. Struga, M. Konopnickiej, B. Prusa, H. Sienkiewicza. Autorka książek *Podróż Polki do Persji* (1904), *Zarys literatury angielskiej od początków do naszej doby* (1910). Współzałożycielka Association Polonaise Culturelle et Sociale oraz Societé Polonaise des Amis du Livre w Paryżu. Członek Societé Polonaise des Artistes et Gens de Lettres w Paryżu. Odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi.

**ROJEWSKI Marcin Aleksander**, działacz społeczny; ur. 12 grudnia 1798 w Pułtusku, zm. 20 grudnia 1880 w Nancy (Francja). Uczestnik (kapitan) powstania listopadowego. We Francji od 1832. Nauczyciel w Szkole Polskiej w Nancy 1834–1838. Prowadził działalność charytatywną na rzecz zarówno Francuzów, jak i emigrantów polskich. Współzałożyciel Towarzystwa św. Wincentego à Paulo w Nancy oraz Instytucji Czi i Chleba. Około 1868 ofiarował 5 tysięcy franków na budowę kościoła w Perigueux (dep. Dordogne).

**ROSTAFIŃSKI Wojciech Antoni**, inżynier, pracownik naukowo-badawczy, pisarz; ur. 19 września 1921 w Warszawie, zm. 6 lipca 2002 w Warszawie, syn Jana i Marii z Juraszów; żonaty: [I] Maria Sikorska (romanistka, zm. 1986), [II] Mary Kruszewska (administrator szpitala); dzieci: Thomas (psycholog), Karolina (dziennikarz), Anna (dietetyk). W czasie II wojny światowej, po ukończeniu konspiracyjnej szkoły podchorążych, żołnierz dywersji Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej (ps. Wojciechowski) 1942–1944. Uczestnik powstania warszawskiego (dowódca plutonu „Rygla”) 1944, a następnie podporucznik w Polskich Siłach Zbrojnych we Francji 1945–1948. Studia inżynierskie z mechaniki na Uniwersytecie Katolickim w Louvain (Belgia) 1945–1948 oraz w Case Institute of Technology w Cleveland (USA) 1959–1964; studia z matematyki stosowanej 1965–1966 oraz doktorat na Uniwersytecie Katolickim w Louvain. Inżynier projektant i doradca w Bureau de Recherches Industrielles Coutoy w Brukseli 1948–1952; pracownik naukowy Lewis Research Center, National Aeronautics and Space Administration (NASA) w Cleveland 1961–1994. Główne kierunki badań naukowych: silniki lotnicze (przepływ

cieczy); silniki raketowe (stabilność); akustyka (ruch fal w przewodach zgiętych). Jako pierwszy w historii opracował kompletny matematyczny model, sprawdzony doświadczalnie, przewodzenia fal głosowych w przewodach zgiętych. Wyjaśnił podstawowe zjawiska towarzyszące ruchowi fal głosowych w ostro i lekko zgiętych przewodach o ściankach gładkich i wyłożonych materiałem wyciszającym. Do znaczących innych osiągnięć należą prace na temat osiowych pomp na ciekły wodór, wyjaśnienie niektórych zjawisk w funkcjonowaniu sprężarek osiowych i stabilności pracy silników raketowych, a także sformułowanie nowej nieokreślonej całki, która dziś znajduje się we wszystkich ważnych tablicach matematycznych. Uczestnik konferencji i sympozjów naukowych oraz kierownik zleconych prac (granty) dla znanych firm amerykańskich, np. Aerojekt w Kalifornii. Autor opracowań wydanych przez NASA, dotyczących technologii silników samolotowych i raket 1964–1991 oraz prac naukowych, z akustyki i przepływu cieczy, w światowych czasopiśmie specjalistycznych. W dziedzinie popularyzacji nauki, podboju kosmosu oraz opracowań wspomnieniowych opublikował ponad 300 artykułów i książki: *Niedostrzegalne światy* (Londyn 1989), *Listy Marii z Ebertów Józefowej Rostafińskiej* (Kraków 1991), *Szef Sztabu Artylerii* (Londyn 1993). Od 1973 był sześciokrotnie zapraszany do Waszyngtonu, wysyłany przez NASA, by nagrywać w radiu „Voice of America” pogadanki na tematy osiągnięć w zakresie badań kosmicznych. Członek: Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce 1988–2002, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich na Obczyźnie w Londynie 1994–2002, Instytutu Kultury Polskiej w Miami 1990–2002, The Cleveland Society of Poles w Cleveland 1990–2002, Polonia Technica w Nowym Jorku 1970–2002, Koła Armii Krajowej w Chicago 1960–2002, American Society of Mechanical Engineers 1971–2002. Uhonorowany przez NASA 4 dyplomami za osiągnięcia w technologii oraz 2 dyplomami za odczyty dotyczące badań kosmicznych. Odznaczenia: *Virtuti Militari* (V), Krzyż Walecznych, Order Odrodzenia Polski (III), Order Zasługi RP (III).

**ROZWADOWSKI Jerzy**, pseudonim: Okularnik, Dan, Roma, prozaik, dziennikarz; ur. 27 sierpnia 1912 w majątku Książenice koło Warszawy, zm. w 1999 w Toronto, syn Czesława i Marii z domu Bychowiec; żonaty: Zofia Mikulska. Studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim

1932–1937 oraz dziennikarskie w Wyższej Szkole Dziennikarskiej w Warszawie 1933–1937. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939. Członek Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej (dowódca plutonu Bazy Lotniczej). Uczestnik powstania warszawskiego jako kierownik wyszkolenia i punktu obserwacyjnego Bazy Lotniczej 1944. Po upadku powstania więziony w obozie jenieckim koło Lubeki 1944–1945. Kapitan lotnictwa, redaktor naczelny miesięcznika „Pracownik Lotnictwa” oraz współpracownik pism: „Skrzydłata Polska” i „Lot Polski” 1933–1939; redaktor 5 działów dziennika „Ostatnie Wiadomości” w Warszawie 1935–1939; pracownik Canadair Ltd w Montrealu 1951–1965; redaktor (przez 2 lata redaktor naczelny) „Związkowca” w Toronto 1965–1978; redaktor miesięcznika „Nasz Credit Union” w Toronto 1965–1999. Autor artykułów w prasie polskiej, polonijnej, kanadyjskiej, amerykańskiej i australijskiej, opracowań redakcyjnych oraz publikacji książkowych: *Wiraz po starcie* (Warszawa 1939), *5 lat. Opowieść z AK* (Flensburg 1946), *3 lata w granatowej służbie* (Hamburg 1950), *15 lat Koła AK* (Montreal 1964), *Morski Dywizjon Lotniczy, 1918–1939* (Albany 1973), *Gwiazdzysta Eskadra* (Albany 1976), *Ostatnie pokolenie. Na ekranie wspomnień* (Albany 1984), *Na skrzydłach Ikara* (Toronto 1985), *Skrzydła nad chmurami* (Toronto 1987), *Dziś to już legendy...* (Toronto 1987), *O tym, czego już nie ma* (Toronto 1988). Członek Stowarzyszenia Polskich Kombatantów. Odznaczenia, m.in.: Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939, Krzyż Armii Krajowej, Medal Lotniczy, Złota Odznaka XXX-lecia Stowarzyszenia Lotników.

**TOMKIEWICZ Stanisław**, pseudonim Tom, lekarz psychiatra, psychoterapeuta, nauczyciel akademicki; ur. 10 listopada 1925 w Warszawie, zm. 5 stycznia 2003 w Paryżu, syn Bernarda i Felicji z Kornbergów; dzieci: Catherine (farmaceutka), Elizabeth (lekarz neurolog). Uczestnik powstania w getcie warszawskim 1943. Uciekł z transportu Żydów wiezionych do obozu zagłady na Majdanku. Więziony w obozie Bergen-Belsen w Niemczech 1943–1945. Studia medyczne 1947–1960, specjalizacja z fizjologii 1952 i neurofizjologii 1961 na Uniwersytecie Paryskim. Internista szpitali paryskich 1956–1960; szef Kliniki Uniwersytetu Paryskiego (Faculté de Médecine) 1960–1965; wykładowca Instytutu Psychologii w Paryżu 1961–1969; profesor psychopatologii

Uniwersytetu Paryskiego 1969–1980; asystent 1965–1969, docent 1969–1977, a następnie dyrektor badań naukowych Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM), dyrektor jednostki badawczej INSERM 69: Hygiène Mentale d'Enfant et d'Adolescent w Paryżu 1977–1990. Specjalista w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży (szczególnie dzieci upośledzonych umysłowo oraz młodocianych przestępców). Współzałożyciel 1974 i prezes 1978–1982, 1991–1992 Association Française des Amis de Janusz Korczak; członek zarządu Syndicat National des Chercheurs Scientifiques 1968–1972; członek i członek honorowy wielu stowarzyszeń humanitarnych, m.in.: Ligue des Droits de l'Homme, Médecins du Monde. Autor ponad 500 publikacji w naukowych czasopismach medycznych. Wydawca, współautor i autor kilkunastu książek z zakresu psychologii dziecięcej, m.in.: *Le développement biologique de l'enfant* (Paris 1968), *Traité de psychologie de l'enfant* (Paris 1970), *Aimer mal – chatier bien* (Paris 1991), *Cri du Pinguin* (Paris 1992), *L'adolescence volé* (Paris 1999), *Crocodile sentimental* (Paris 1999). Niektóre z jego publikacji książkowych przetłumaczono na język włoski i hiszpański. Odznaczenia: Medal Międzynarodowego Stowarzyszenia Janusza Korczaka, Henry Kempe Memorial Lecture of the International Society for Prevention of Child Abuse and Neglects.

**TUROWICZ Władysław**, pakistański generał brygady, inżynier, pilot; ur. w Warszawie, zm. 1980 w Pakistanie. Studiował na Politechnice Warszawskiej. Oficer polskiego lotnictwa. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939, a następnie w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie i RAF. W armii pakistańskiej 1948–1968, m.in. kierownik zakładów remontujących samoloty wojskowe w Karaczi 1948–1949; komendant szkoły technicznej lotnictwa 1949–1960; szef sztabu służb technicznych lotnictwa 1960–1968. Awanse: major 1948, podpułkownik 1949, pułkownik 1959, generał brygady 1960.

**TUROWSKI Jerzy Władysław**, inżynier; ur. 8 kwietnia 1923 w Warszawie, zm. 26 lutego 2012, syn Józefa i Genowefy z Wiśniewskich; żonaty: Joanna Wierusz-Kowalska (artystka malarka); dzieci: Monika (muzyk), Marek (pilot myśliwski). W okresie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego. Studia telekomunikacji telefonicznej na Politechnice Warszawskiej

1944–1949. Asystent, a następnie p. o. adiunkta w Katedrze Telekomunikacji Politechniki Warszawskiej 1949–1963; inżynier projektant LM Ericsson w Colombes koło Paryża 1963–1975; kierownik działu w Thompson CSF Telephone w Colombes 1975–1981. Główne kierunki pracy zawodowej: projektowanie urządzeń umożliwiających współpracę dawnych systemów central telefonicznych z nowymi wprowadzonymi do sieci. Autor artykułów i podręczników akademickich. Uzyskał dwa francuskie patenty dotyczące wysoce oszczędnych adaptatorów międzycentralowych.

**TYMIENIECKA-ZAREMBA Anna Teresa**, filozof, nauczyciel akademicki; ur. 28 lutego 1923 w Marianowie (pow. mławski), zm. 7 czerwca 2014 w Pomfret (Vermont, USA), córka Władysława i Marii Ludwiki z domu de Lanval; zamężna: Hendrik Houthakker (profesor ekonomii); dzieci: Louis (pracownik administracji zakładu naukowego), Isabel (tłumacz, muzyk), Jan (artysta malarz). Studia filozoficzne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie 1945–1946 i na Uniwersytecie Paryskim 1951; doktorat na uniwersytecie we Fryburgu (Szwajcaria) 1952; studia podyplomowe z socjologii i nauk politycznych w College of Europe w Bruges (Belgia) 1952–1953. Adiunkt na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley 1954–1955; wykładowca matematyki na Oregon State University w Corvallis 1955–1956; pracownik naukowo-badawczy na Yale University w New Haven 1956–1958; wykładowca w Bryn Mawr College w Bryn Mawr 1958–1959; docent Penn State University w University Park 1957–1958; pracownik naukowo-badawczy w Radcliffe Institute for Independent Study w Cambridge (USA) 1960–1962; visiting professor: Duquesne University w Pittsburghu 1968–1970, Waterloo University w Ontario (Kanada) 1969–1970; profesor filozofii Saint John’s University w Nowym Jorku 1970–1972; fundator, profesor filozofii i rektor The World Institute for Advanced Phenological Research and Learning w Belmont USA) 1976–2014; dyrektor Boston Forum for the Interdisciplinary Phenomenology of Man and the Human Condition 1975–2014. Główne kierunki badań naukowych: filozofia życia; fenomenologia; metafizyka. Autorka ponad 100 prac naukowych oraz 8 publikacji książkowych, m.in.: *Essence et Existence. Etude à propos de la Philosophie de Roman Ingarden et de Nikolai Hartmann* (Paris 1957), *Eros and Logos* (Louvain 1972), *Logos and Life*



(Dordrecht–Boston–London, t. 1 1988, t. 2 1989 t. 3 1990). Założycielka i wydawca „Analecta Husserliana Book Series” (dotychczas ukazało się 60 tomów); założycielka i redaktor naczelny „Phenomenological Inquiry, a Review of Philosophical Ideas and Trends” 1976. Fragmenty jej pism zostały przełożone na 13 języków. Założycielka i dyrektor badań towarzystw fenomenologicznych, m.in.: International Husserl and Phenomenological Research Society 1968–2014, International Society of Phenomenology and Literature 1973–2014, International Society of Phenomenology and Human Sciences (obecnie Life Sciences) 1975–2014, Fine Arts and Aesthetics 1985–2014, Sociedad Ibero-Americana de Fenomenologia 1995–2014. Honorowy profesor Universidad Femenina del Sagrado Corazón w Limie (Peru) 1986–2014. Dwukrotna kandydatka do Nagrody Nobla.

**VOLCY Guy Casimir**, właściwie Wójcik Zbigniew Kazimierz, inżynier budownictwa okrętowego; ur. 26 kwietnia 1923 w Warszawie, zm. 8 lipca 2015 w Le Vésinet pod Paryżem, syn Kazimierza i Marii z Wiązków; żonaty: Estella Fundjanu-Meiselman (lekarz); dzieci: Lucja (inżynier). Studia na Wydziale Budowy Okrętów Politechniki Gdańskiej (maszyny okrętowe) 1945–1949. Asystent Politechniki Gdańskiej 1947–1951; inżynier w Państwowej Żegludze Przybrzeżnej, a następnie w Przedsiębiorstwie Państwowym „Centromor” w Gdańsku 1952–1958; inżynier, zastępca, a następnie dyrektor naukowy Wydziału Morskiego Biura Veritas (Registre International de Classification de Navires et Aéronefs) w Paryżu 1958–1987. Od 1961 odpowiedzialny za badania teoretyczne i doświadczalne służby morskiej dotyczące, m.in.: drgań okrętów i maszyn oraz ich wytrzymałości na odkształcenia (związane z załadowaniem okrętów i stanem morza) a także ich wpływu na ułożyskowanie linii wałów instalacji napędowych. Zbadał i rozwiązał wiele problemów dotyczących awarii przekładni okrętowych i wałów korbowych silników głównych. W 1961 zrealizował, jako pierwszy w świecie, ułożyskowanie krzywolinijne w „Contre Arc” wału korbowego silnika głównego (zasada ta została zaadaptowana na całym świecie), a w rok później odkrył nieklasyczne odkształcenia tylnej belki okrętowej. W 1974 opublikował i wprowadził metodę traktowania jednoczesnego zjawisk statycznych i drganiowych (rozregulowanie rezonatorów) instalacji napędowych i kadłubów

okrętów, zabezpieczającą pojawienie się niewspółmierności pomiędzy sztywnościami linii wałów napędów okrętowych i odkształcalnością struktur kadłubów. Metoda ta została zastosowana przy budowie serii największych na świecie statków, m.in.: francuskich metanowców i tankowców, statków typu „SEA-BEE”, wybudowanych w Finlandii czy też w Japonii okrętów typu „Ro-Rö-Car ferry” — wyposażonych w największą na świecie śrubę okrętową o zmiennym skoku. Przedstawiciel Francji w organizacjach międzynarodowych, m.in.: w Międzynarodowej Organizacji Normalizacji w Dziedzinie Drgań Okrętowych, Międzynarodowej Organizacji Współpracy w Dziedzinie Systemów Maszyn Okrętowych (trzykrotnie wybierany prezydentem i przewodniczącym międzynarodowych konferencji). Starszy honorowy wykładowca na Uniwersytecie w Hongkongu 1980–1987; visiting professor Université Maritime Mondiale w Malmö (Szwecja) 1987–1990. Autor i współautor ponad 150 prac naukowych oraz pamiątek opublikowanych w języku angielskim *Memoirs of a Marine Toublesbooter* (London 1995) i japońskim (Tokyo 1992). Arbiter Międzynarodowego Centrum Arbitrów w Hongkongu 1987–2015; ekspert w sądzie odwoławczym w Wersalu 1989–1997; arbiter Izby Morskiej w Paryżu 1988–1998. Laureat nagrody (jako pierwszy i jedyny nie-Amerykanin) wiceadmirała E.L. Cochrane’a, przyznanej przez Society of Naval Architects and Marine Engineers w USA 1975. Uhonorowany dyplomem Komitetu Badań Naukowych w Warszawie 1998. Fellow Society of Naval Architects and Marine Engineers w Nowym Jorku 2003. Odznaczenia: Order Zasług Morskich (francuskie).

**WASIUTYNSKI Jeremi Maria Franciszek**, badacz interdyscyplinarny, specjalista od nauk ścisłych i psychologii; ur. 6 października 1907 w Warszawie, zm. 8 kwietnia 2005 w Oslo, syn Aleksandra i Klotyldy z Romockich. Studia astronomiczne, ukończone w 1930 oraz dodatkowo z matematyki, fizyki, chemii, psychologii i filozofii na Uniwersytecie Warszawskim 1925–1932; doktorat z astrofizyki teoretycznej na uniwersytecie w Oslo 1948. Badacz niezależny 1932–2005. Publicysta, dziennikarz, autor ponad 100 artykułów i esejów drukowanych w prasie norweskiej i duńskiej 1939–1964. W 1965 został dożywotnim stypendystą państwowym Norwegii, co dało mu swobodę pracy naukowej. W 1976 władze Norwegii przyznały mu

stypendium profesorskie. Główne kierunki badań naukowych: synteza nauki. Autor publikacji naukowych, m.in.: *Kopernik. Twórca nowego nieba* (Warszawa 1938), *Verden og geniet fra solsystemets dannelse til idag*, t. 1–3 (Oslo 1943–1944), *Studies in Hydrodynamics and Structure of Stars and Planets* (Oslo 1946), *Geniet og det overnaturlige* (Oslo 1952), *Geniet og det overnaturlige* (Oslo 1952), *Universet-skapelse og utvikling*, (Oslo 1963, wznowienie 1965), *Creation, Viewed From a Turning-Point in the History of the Earth As a Transformation of Existence and Consciousness*, t. 1–3 (Oslo 1996) – podstawowe dzieło streszczające wyniki jego badań, *Det kosmiske drama og drommer om den kongelige vei pa terskelen til en ny tid* (Oslo 1998), *A Unified View of Reality* (Oslo 2000), *The Solar Mystery. An Inquiry Into the Temporal and the Eternal Background of the Rise of Modern Civilization* (w przygotowaniu). Członek: Norsk Forskerforbund, Norsk Statsstipendiatforening, Norsk Faglitteraer Forfatter-og Overstetterforening.

**WILLMAN-GRABOWSKA Helena Antonina Maria**, indianistka; ur. 4 stycznia 1870 w Warszawie, zm. 31 października 1957 w Krakowie. Studia w Berlinie, Lozannie i Paryżu, gdzie na Sorbonie uzyskała doktorat 1909–1915. We Francji w latach 1910–1927. Profesor języka polskiego w Association Philotechnique w Paryżu 1915–1918 i języka rosyjskiego w Liceum Victor Duruy w Paryżu 1919–1920; profesor sanskrytu i pâli w Ecole des Hautes Etudes na Sorbonie 1920–1927. Członek delegacji polskiej na konferencję pokojową w Paryżu 1919. W 1927 wróciła do Polski, gdzie została profesorem filologii indyjskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Autorka m.in. *Les composés nominaux dans le Satapatha-Brahmana*, z. 1–2 (1927–1928), *L'idée de l'état dans l'Inde ancienne* (1933), *Le locatif dans le „Rigveda”* (1928).

**WITKOWSKI Bazyl**, rosyjski generał porucznik, geodeta; ur. 1 listopada 1856 w Modlinie, zm. 20 marca 1924 w Piotrogradzie. Studia na Wydziale Geodezyjnym Akademii Sztabu Generalnego w Petersburgu 1882. W latach 1885–1889 prowadził badania w zakresie geodezji i geologii w Finlandii i guberni petersburskiej. Wykładowca wyższych wojskowych i cywilnych uczelni w Petersburgu 1889–1897; profesor (generał porucznik) i wykładowca geodezji, topografii i kartografii

w Akademii Sztabu Generalnego w Petersburgu 1897–1912. Autor artykułów i publikacji książkowych, m.in. podręczników do topografii i geodezji.

**WITTLIN Tadeusz** ps. Janusz Karniewski, Gucio Zaczarowany, Tadzio-Tadzio, literat, poeta, dramaturg, scenarzysta, satyryk; ur. 19 czerwca 1909 w Warszawie, zm. 4 października 1998 w USA syn Leona Antoniego i Ireny Reginy z Krajewskich. Studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim 1929–1933. Aplikacja sądowa 1933–1935. Po zdaniu w 1935 egzaminu sędziowskiego pracował w Ministerstwie Sprawiedliwości, redakcji „Dziennika Ustaw” i Prokuraturze Sądu Okręgowego w Warszawie jako podprokurator 1935–1939. Członek grupy poetyckiej „Kadra” i zastępca redaktora naczelnego tygodnika satyryczno-literackiego „Cyrulik Warszawski” 1931–1939. Po wybuchu II wojny światowej uczestniczył w obronie Warszawy. Następnie w niewoli niemieckiej, z której uciekł i przedostał się na tereny zajęte przez wojska sowieckie. Aresztowany przebywał w półtora roku w więzieniu, a następnie został skazany na 12 lat ciężkich robót i wywieziony na Syberię. Po ośmiu miesiącach zwolniony z obozu w Workucie, wstąpił w 1942 do Armii Polskiej w Buzułuku (tam wystawił *Polską szopkę polityczną* i był współredaktorem tygodnika „Orzeł Biały”). Uczestnik kampanii włoskiej (Monte Cassino, Ankona, Rzym, Bolonia) 1942–1945. Współpracownik polonijnych czasopism w Londynie 1946–1951; pracownik polskiej sekcji Radia Francuskiego w Paryżu 1950–1951; współpracownik rozgłośni Głos Ameryki i Radia Wolna Europa w Nowym Jorku 1952–1958; redaktor czasopisma „America Illustrated” 1958–1971; wykładowca literatury polskiej na Uniwersytecie Jerzego Waszyngtona w Waszyngtonie 1969–1970. Sędzia przysięgły przy Sądzie Okręgowym w Waszyngtonie. Tłumaczył na język polski angielskie teksty filmów dokumentalnych. Wygłosił szereg odczytów po polsku i angielsku w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Wielkiej Brytanii i we Włoszech. Swoje artykuły, recenzje, wiersze i satyry drukował m.in. w „Cyruliku Warszawskim”, „Ziemi Lubelskiej”, „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza”, „Kurierze Polskim w Bagdadzie”, „Na Szlaku Kresowej”, „Orle Białym”, „Paradzie”, „Tygodniku Polskim”, „W Drodze”, „Wiadomościach”. Autor książek: *Trasa na Parnas*, poezje (Warszawa 1929); *Marzyciel i goście*, powieść (Warszawa 1933 i 1934); *Złamane skrzydła*, powieść

(Warszawa 1935); *Przekreślony człowiek*, powieść (Warszawa 1935); *Pięta Achillesa*, nowele (Warszawa 1939); *Radosne dni*, opowiadania i poezje (Rzym 1946); *Diabeł w raju*, wspomnienia wojenne (Londyn 1951) oraz przekłady na język angielski (na liście najlepszych książek roku w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych), francuski, japoński, hiszpański, holenderski, a także nagrana na taśmę dla Polskiego Związku Niewidomych; *Wyspa zakochanych*, szkice (Londyn 1951); *Modigliani – Prince of Montparnasse*, powieść biograficzna po angielsku (Nowy Jork 1951) oraz polskie wydanie w dwóch tomach i przekład holenderski; *Time Stopped at 6.30. The Katyn Forest Massacre*, dokument, który znalazł się na amerykańskiej liście najlepszych książek roku w dziale historii nowoczesnej (Indianapolis 1965); *Commisar. The Life and Death of Lavrenty Pavlovich Beria*, biografia (Nowy Jork 1972, 1973 i 1978) oraz przekłady na język hiszpański (wybrana książką miesiąca w Barcelonie), francuski i japoński; *Ostatnia cyganeria*, wspomnienia Londyn 1974 i Warszawa 1989); *Pieśniarka Warszawy. Hanka Ordonówna i jej świat*, biografia (Londyn 1985 i Warszawa 1990); *Nad szarym Wisły brzegiem. Książka o Stefanie Wiecheckim-Wiechu i jego barwnej uroczej Warszawie*, biografia (Londyn 1990); *Eine Klage für Dagny Juel-Przybyszewska*, biografia w języku niemieckim (1995) oraz przekład na język angielski; *Szabla i koń*, biografia gen. B. Wieniawy-Długoszewskiego (1996). Utwory sceniczne: *Romans z Urzędem Skarbowym* (komedia muzyczna) wystawiona w Warszawie 1938; *Polska szopka polityczna* (widowisko muzyczne) wystawione w Buzułuku 1942; *An Evening with Anton Chekhov and Maxim Gorki* (sztuka teatralna) wystawiona w Waszyngtonie 1987. Przekłady: m.in. J.F. Coopera *Sokole oko*, J. Berstla *Wesoły megalomaniak*, E. Kaestnera *Znikająca miniatura*. Członek: Amerykańskiego P.E.N. Clubu w Nowym Jorku, P.E.N. Clubu w Londynie, Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, Instytutu J. Piłsudskiego w Nowym Jorku, Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu. Laureat: I nagrody na konkursie literackim dziennika „Kurier Poranny” 1934. Odznaczenia: Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Medal „Za udział w wojnie obronnej 1939”.

**WOŁOWSKI Ludwik Franciszek**, prawnik, dziennikarz, polityk; ur. 31 sierpnia 1810 w Warszawie, zm. 15 sierpnia 1876 w Gisors

(Francja). Studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim i Sorbonie w Paryżu. Założyciel i wydawca czasopisma poświęconego naukom prawniczym „Revue de Législation et de Jurisprudence” 1834–1852. Profesor prawa przemysłowego, administracyjnego i ekonomii politycznej w Conservatoire des Arts et Métiers w Paryżu 1839–1871; deputowany departamentu Seine w Zgromadzeniu Ustawodawczym (doprowadził do zatwierdzenia przez parlament pierwszych we Francji towarzystw kredytowych ziemskich) 1848–1852; twórca i pierwszy dyrektor Crédit Foncier de France 1852; senator 1876. Wiceprezes 1864, a następnie prezes 1865 Akademii Francuskiej; współzałożyciel Towarzystwa Literackiego w Paryżu. Autor książek i broszur w języku francuskim. Odznaczenia: Legia Honorowa (2x).

**WOŹNICKI Kazimierz Roman Waclaw**, literat, polityk, bibliotekarz, publicysta; ur. 1878 w Woźnikach (pow. płocki), zm. 1949 w Paryżu. Studia: przyrodnicze i rolnicze w Krakowie, ekonomiczne w Halle, nauk społecznych i ekonomicznych w Berlinie. We Francji od 1900. Bibliotekarz w Szkole Polskiej w Batignolles 1900–1904; bibliotekarz w Muzeum Narodowym w Raperswilu 1904–1905; kierownik Agence Polonaise de Presse w Paryżu 1905–1914; sekretarz Komitetu Narodowego Polskiego we Francji 1914–1918; attaché, a następnie sekretarz ambasady Polskiej we Francji 1918–1926. Od 1926 poświęcił się całkowicie publicystyce i bibliofilstwu. Posiadał bibliotekę liczącą około 30 tysięcy tomów. Przekazał w formie darów wiele cennych książek, sztychów, autografów i pamiątek instytucjom kulturalnym w Polsce i we Francji. Wydawał „Wiadomości Francuskie. Miesięcznik poświęcony krytyce literackiej i bibliografii” 1910. Współpracował m.in. z „La Pologne, Politique, Economique, Littéraire et Artistique”. Autor artykułów dotyczących bibliotek i bibliofilstwa. Czynnny członek Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki w Paryżu.

**WYRWA Tadeusz**, pisarz, historyk; ur. 15 marca 1926 w Warszawie, zm. 20 listopada 2010 w Saint-Rémy-lès-Chevreuse (Francja), syn Józefa i Stanisławy z domu Pikiel; żonaty: Genowefa Coutelier (pracownik administracji). W czasie II wojny światowej brał udział w ruchu podziemnym na Kielecczyźnie (pseudonim: Orłatko, Orlik), początkowo jako łącznik w placówkach konspiracyjnych

organizowanych przez „Furgalskiego”, z polecenia majora „Hubala”, później jako członek dywersji i partyzant oddziału majora „Starego” („Furgalskiego”–Józefa Wyrwy), który w 1944 wszedł w skład 25. Pułku Piechoty Armii Krajowej. W styczniu 1945 rozbrojony przez wojska sowieckie i więziony w Końskich, a następnie w Łodzi. Po sześciu miesiącach uciekł z więzienia i w 1947 przedostał się do Niemiec Zachodnich. Studia: uniwersytet w Kiel (prawo) 1947–1949, uniwersytet w Madrycie (prawo międzynarodowe i nauki polityczne zakończone doktoratem) 1952–1958; doktorat nauk politycznych na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie w Londynie 1960; doktorat z prawa 1963 i z nauk humanistycznych 1968 na Uniwersytecie Paryskim. W latach 1950–1952 przebywał w Stanach Zjednoczonych, gdzie popadł w konflikt z władzami amerykańskimi w związku z odmową – jako obywatel polski i uchodźca polityczny – służby w armii USA. Pracownik naukowy, a następnie dyrektor studiów (status profesora uniwersyteckiego) w Narodowym Ośrodku Badań Naukowych (CNRS) w Paryżu 1965–1994. Współpracownik paryskiej „Kultury” i „Zeszytów Historycznych”. Autor artykułów, rozpraw z dziedziny prawa porównawczego i historii nauk społeczno-politycznych oraz publikacji książkowych: *Le Mexique* (Paris 1969), *La Gestion de l'entreprise socialiste. L'expérience polonaise* (Paris 1970), *Les Républiques andines (Bolivie, Chili, Colombie, Equateur, Pérou, Venezuela)* (Paris 1972), *W cieniu legendy Majora Hubala* (Londyn 1974), *La Pensée politique polonaise à l'époque de l'Humanisme et de la Renaissance. (Un apport à la connaissance de l'Europe moderne)* (Paris–London 1978), *La Résistance polonaise et la politique en Europe* (Paris 1983), *Prasa konspiracyjna w imieniu Polski Walczącej 1940–1945* (Londyn 1984), *Historyk na obczyźnie a najnowsze dzieje Polski* (Londyn 1986), *L'Idée européenne dans la Résistance à travers la presse clandestine en France et en Pologne 1939–1945* (Paris 1987), *Bezdroża dziejów Polski. Kraj i emigracja po 1 września 1939* (Lublin 1998), *Posłannictwo historii czasu pogardy i zakłamania* (Lublin 2004), *Pokoleniowe rozstaje dróg* (Lublin 2007). Członek: Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu, Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie w Londynie, Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie w Londynie, Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Warszawie, Association des Ecrivains de Langue Française

w Paryżu, Association des Ecrivains Combattants w Paryżu, Société d'Histoire du Droit w Paryżu, Société Jean Bodin pour l'Histoire Comparative des Institutions w Brukseli, Société Française d'Etudes du Seizième Siècle w Paryżu. Laureat nagród literackich: paryskiej „Kultury” 1991, Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie 1993, Polskiej Fundacji Kulturalnej im. Prezydenta E. Raczyńskiego w Londynie 2000, Nagrody im. Jerzego Giedroycia (przyznana przez Senat UMCS w Lublinie) 2000. Doktor *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego 2007.

## POSTACIE WSPÓŁCZESNE

**JAXA-ROŻEN Krzysztof Marian**, tłumacz, redaktor; ur. 4 sierpnia 1936 w Warszawie, syn Stanisława i Aliny z Tacikowskich; żonaty: Eliza Ziółkowska (nauczycielka); dzieci: Marek (pracownik Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowia), Izabela (pracownik Radia Wolna Europa). Wykształcenie: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu 1959–1963. Redaktor prasy wydawanej w Czechosłowacji dla polskiej mniejszości narodowościowej 1963–1968; kierownik działu informacyjnego 1965–1969, księgarz i pracownik działu handlowego 1976–1985 Ośrodka Kultury Polskiej (późniejszy Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej) w Pradze; zastępca kierownika księgarni wydawniczej Mladá Fronta w Pradze 1969–1976; tłumacz (tłumacz przysięgły przy Sądzie Miejskim w Pradze 1999–) 1985–; zastępca redaktora naczelnego „Kuriera Praskiego” 1992–. Członek Zarządu Klubu Polskiego w Pradze 1991–. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V). Zainteresowania/hobby: książki, prasa, krzyżówki, turystyka. Miejsce zamieszkania: Republika Czeska 1963–.

**JĘDRZEJEWSKA Agnieszka** (Myoshu Agnes), lekarz, kapłan buddyjski tradycji Jodo-Shinshu; ur. 26 grudnia 1942 w Warszawie, córka Władysława i Jadwigi z Łapińskich; zamężna: Esho Muraishi (kapłan buddyjski); dzieci: Stanisław (urzędnik), Joanna (kapłan buddyjski). Wykształcenie: studia lekarskie na Akademii Medycznej w Warszawie 1967; specjalizacja z neurologii w Instytucie Psychoneurologicznym w Pruszkowie 1974; doktorat w Instytucie Psychoneurologicznym w Warszawie 1974; specjalizacja z neuropatologii 1976 i patomorfologii 1978 w Centrum Medycznym Kształcenia



Podyplomowego w Warszawie; habilitacja w Instytucie Psychiatrii i Neurologii w Warszawie 1984. Adiunkt, docent, a następnie kierownik Pracowni Mikroskopii Elektronowej Zakładu Neuropatologii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie 1983–1990. Kapłan buddyjski tradycji Jodo-Shinshu 1992–. Świecenia wstępne (kikyoshiki) w Berlinie 1988, święcenia kapłańskie w Kyoto 1992, święcenia szczególne (bomorishiki) – jako jedyny cudzoziemiec 1997. Jedna z trzech dyrektorów Zarządu Świątyni Jodo-Shinshu w Jokohamie. Autorka artykułów z zakresu neurologii, neuropatologii i buddyzmu oraz publikacji książkowych: w języku polskim *Jaśniejąca twarz Buddy* (Warszawa 1996) i w języku japońskim *Wyzwolona przez Nembutsu* (Tokyo 1997), *Energia Buddy* (Kyoto 1998). Propagatorka medycyny naturalnej, szczególnie ziołolecznictwa. Uczestniczka dorocznych kongresów Shin-buddystycznych. Członek: Polskiego Towarzystwa Neurologicznego 1967–, Stowarzyszenia Neuropatologów Polskich 1967–, International Society of Neuropathology 1969–, International Association of Buddhist Culture 1985–, International Association for Shin Buddhist Studies 1985–, Stowarzyszenia Rodzin Świątyni Jodo-Shinshu 1989–, Stowarzyszenia Kapłanów Japońskich Jodo-Shinshu 1992–, Opat Sanghi Jodo-Shinshu 1996–, Stowarzyszenia Bomori 1997–, College Woman Association of Japan 1999–. Miejsce zamieszkania: Japonia 1990–.

**JOSEPHSON Aleksandra Urszula Janina** z Sobolewskich, dziennikarka radiowa, nauczycielka, tłumacz literacki; ur. 29 stycznia 1942 w Błoniu k. Warszawy, córka Aleksandra i Urszuli z Janiszewskich; zamężna: Erland Fredrik Josephson (historyk). Studia: Uniwersytet Warszawski (filologia angielska) 1958–1967, Uniwersytet Sztokholmski (skandynawistyka) 1972–1983. Dziennikarz radiowy działu zagranicznego Polskiego Radia w Warszawie 1967–1969; nauczycielka języka polskiego w szkołach szwedzkich w Sztokholmie 1975–; pracownik Instytutu Polskiego w Sztokholmie (m.in. organizatorka kursów języka polskiego dla Szwedów) 1989–1994; współpracownik programu „Aktualności” Szwedzkiego Radia 1980–. Współautorka programu nauczania języka polskiego w szkołach szwedzkich 1982 oraz podręcznika języka polskiego *U nas* (Sztokholm 1987); współautorka tłumaczeń: wyboru esejów C. Miłosza *Jag är hä*, (Stockholm 1980), powieści A. Chotomskiej *Anna* (Stockholm 1983) oraz artykułów

do kwartalnika Akademii Szwedzkiej „Artes”. Członek zarządu (skarbnik, sekretarz) Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu (Oddział Szwecja) 1986–. Prezes Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki Polskiej w Sztokholmie 1994–. Członek: Stowarzyszenia Polek w Szwecji 1986–, Związku Nauczycieli Języka Polskiego w Szwecji 1989–. Zainteresowania/hobby: literatura, fotografia. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1970–.

**KALOPSIDIOTIS Jolanta** z domu Dądzik; artystka malarka, pedagog; ur. 1 października 1960 w Warszawie, córka Leona i Krystyny z Wojciechowskich; zamężna: Charalambos Kalopsidiotis (informatyk); dzieci: Petros, Kostas, Markos. Wykształcenie: Liceum Plastyczne w Warszawie 1975–1980; Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie 1981–1986. Wykładowca na Wydziale Sztuk Plastycznych Intercollege w Limassol (Cypr) 1990–1995; właścicielka pracowni artystycznej w Limassol od 1996. Uprawia malarstwo, rysunek i rzeźbę. Uczestniczka wystaw zbiorowych: Exhibition of Cypriot Artists „Mediterranean” (Limassol) 1996, 1st Festival of Fine Arts (Nikozja) 1997, Exhibition of Cypriot Artists „Blue” (Limassol) 1998, Works of Art by Local and Foreign Artists (Nikozja) 1999, III Międzynarodowe Biennale (Racibórz) 2000, „Art Exhibition” Art-Link to Life” (Nikozja) 2001, 1st Interbalkan Forum of Contemporary Miniature Art (Saloniki) 2002. Wystawy indywidualne: Peter’s Gallery (Limassol) 1991, Café des Artistes (Limassol) 1994, Peter’s Gallery (Limassol) 2002, Peter’s Gallery (Nikozja) 2003. Prace w zbiorach prywatnych i galeriach, m.in. Galerie Chateau d’Hallyoy w Vaudricourt (Francja). Zainteresowania/hobby: akwarystyka, jazda konna, ogrody, Feng Shui. Miejsce zamieszkania: Cypr 1987–.

**KACPRZYK-KENT Janusz Seweryn**, architekt; ur. 21 stycznia 1925 w Warszawie, syn Mieczysława i Felicji z domu Łukasik; żonaty: [I] Celina Śliwińska, [II] Halina Benirska; dzieci: Anna-Maria (sekretarka), Joanna (pielęgniarka), Iwona (pracownik Unii Europejskiej). Po wybuchu II wojny światowej wstąpił jako ochotnik do Wojska Polskiego w Kowlu (po bitwie pod Horodcem wzięty do sowieckiej niewoli, z której uciekł) 1939. Żołnierz Związku Walki Zbrojnej/Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego (dwukrotnie ranny i wzięty do niewoli) 1939–1944. Po ucieczce z niewoli przewieziony

do szpitala w Brukseli, a następnie do Harlow Wood k. Nottingham 1945. Wykształcenie: studia architektoniczne w Nottingham jako stypendysta Komitetu Oświaty w Londynie. W latach 1951–1974 architekt uczestniczący w projektach, m.in. w: Housing Division, London Country Council 1951; Paternoster Development in the City of London 1963–1965; Northwick Park Hospital and Clinical Research Centre w Harrow 1965–1972; Gatwick Airport Expansion 1972–1974. Szef architektów w Federal Ministry of Housing, Urban Development and Environement w Lagos (Nigeria) 1974–1979. W latach 1979–1994 prowadził własną pracownię architektoniczną w Wivelsfield Green, Sussex projektując głównie dla państw Afryki Zachodniej w centralnym Londynie. W ramach pracy charytatywnej reprezentant Sue Ryder Foundation (wielokrotnie asystował lady Ryder of Warsaw podczas jej wizyt w Polsce) 1990–. Członek Royal Institute of British Architects. Zainteresowania/hobby: żeglarstwo, narciarstwo, fotografia, muzyka, filatelistyka. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1945–.

**KLENIEWSKI Andrzej Maria**, inżynier chemik, ur. 10 lipca 1929 w Warszawie, syn Władysława i Róży z Załuskowskich. Studia: handlowe w Akademii Handlowej w Poznaniu 1947–1950; ekonomiczne (towaroznawstwo) w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu 1950–1952; chemiczne na Politechnice Warszawskiej 1953–1957 i w Conservatoire National des Arts et Métiers w Paryżu (masy plastyczne) 1958–1964. Doktorat państwowy w Faculté des Sciences de Paris 1965–1971. We Francji od 1957. Starszy inspektor w Ministerstwie Przemysłu Spożywczego w Warszawie 1953–1957; chemik-badacz w Groupement Technique des Sucrieries w Institut National de la Recherche Agronomique w Paryżu 1957–1961; dyrektor Laboratoire d'Etudes et de Recherches des Emballages Métalliques 1961–1997; założyciel i dyrektor Institut International d'Expertise Technique et d'Arbitrage „EXA” oraz Centre Français d'Accidentologie „CEFRAC” 1998–. Autor ponad 70 publikacji z zakresu technologii m.in.: *Emploi de l'azote dans l'industrie des aérosols* (1968), *Emballages métalliques* (1985 i 1995), *Techniques des aérosols* (1995). Członek wielu komisji technicznych francuskich i zagranicznych m.in.: ACIA w Paryżu (członek biura) 1980–1995, CEA w Paryżu (prezes Komisji Prawodawczej) 1980–1995, FEA w Brukseli (prezes Komisji Transportu) 1981–1995, SEFEL w Brukseli (prezes

Komisji Transportu) 1990–1993, Société des experts chimistes de France (członek zarządu) 1995–, The Electrochemical Society w Princeton, ONZ (członek Komitetu Ekspertów ds. Transportu Materiałów Niebezpiecznych) 1973–. Odznaczenia: brązowy medal ACIA, Médaille de vermeil de travail. Miejsce zamieszkania: Francja 1957–.

**KLIMCZAK Krzysztof Janusz**, lekarz kardiolog; ur. 29 grudnia 1951 w Warszawie, syn Kazimierza i Cecylii z Kubickich; żonaty: Maria Nadrowska (prawnik); dzieci: Christian (uczeń), Caroline (uczennica). Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie 1969–1975; doktorat na Uniwersytecie Paryskim 1985. Asystent Oddziału Wewnętrznego Szpitala Kolejowego w Warszawie 1976–1981; stypendysta rządu francuskiego w Uniwersyteckim Szpitalu Broussais w Paryżu 1981–1982; pracownik naukowy Narodowego Instytutu Zdrowia i Badań Medycznych (INSERM) w Paryżu 1982–1983; asystent, a następnie specjalista-kardiolog w Centrum Szpitalno-Uniwersyteckim (Pitié-Salpêtrière i Charles-Foix) w Paryżu 1983–; konsultant medyczny laboratorium Kontron Instruments we Francji 1988–. Główne kierunki badań naukowych: kardiologia, ultrasonografia serca. Autor ok. 50 opracowań naukowych z dziedziny kardiologii oraz publikacji książkowych (tłumaczonych na j. polski, portugalski i włoski): *Échocardiographie* (Paris 1991, II wyd. 1992, III wyd. 1997), *Échographie cardiaque transoesophagienne* (Paris 1993), *Échocardiographie de stress* (Paris 1997); współautor *Cardiologie* (Paris 1994). Realizator 3 filmów z dziedziny ultrasonografii serca, we współpracy z Instytutem Badawczym i Szkolenia Sercowo-Naczyniowego w Paryżu 1992–1995. Prowadził szkolenia lekarzy w dziedzinie ultrasonografii serca podczas konferencji naukowych, m.in. we Francji, Egipcie, Malezji, Libanie, Polsce, Rosji, Ukrainie, USA. Uczestnik I Zjazdu Polonii Medycznej w Częstochowie 1993 oraz Międzynarodowej Konferencji Lekarzy Polonijnych w Wilnie 1998. Przedstawiciel francuskiego środowiska medycznego podczas konferencji poświęconej francuskiej technologii medycznej w Warszawie 1998. Współorganizator I Dnia Kardiologii Polsko-Francuskiej w Krakowie 2000. Członek: Société Française de Cardiologii 1990–, Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego 1995–, Stowarzyszenia Lekarzy Polskiego Pochodzenia we Francji 1989–. Zainteresowania/hobby: podróże, film amatorski, wędkarstwo. Miejsce zamieszkania: Francja 1981–.

**KOBYLAŃSKI André**, inżynier, nauczyciel akademicki; ur. 24 sierpnia 1937 w Pruszkowie, syn Kazimierza i Anny z Wojutyńskich. Studia inżynierskie (mechaniczno-technologiczne) na Politechnice Warszawskiej 1958–1963; studia podyplomowe (D.E.A.) w zakresie metalurgii w Ecole Nationale Supérieure de Chimie w Paryżu 1967–1968; doktorat państwowy (habilitacja) w Ecole Nationale Supérieure des Mines w St. Etienne 1968–1972. Inżynier-technolog w Zakładach Materiałów Lampowych w Warszawie 1963–1967; pracownik naukowy (attaché de recherche 1968–1972, chargé de recherche 1972–1977, maître de recherche 1977) Ecole Nationale Supérieure des Mines w St. Etienne. Profesor Ecole Nationale Supérieure des Mines w St. Etienne. Prowadził liczne wykłady i seminaria w ośrodkach naukowych w USA, Kanadzie, Jugosławii, Chinach, Japonii, Austrii i Polsce. Od 1993 zajmuje się koordynacją akcji podyplomowych szkół francuskich na politechnikach w Polsce (Wrocław, Szczecin, Katowice). Doradca prezydenta Fundacji Francja–Polska (Paryż) 1990–. Członek: m.in. Société Française de Métallurgie, American Powder Metallurgy Institute i Stowarzyszenia St. Etienne–Katowice. Autor ponad 60 artykułów naukowych opublikowanych na łamach czasopism naukowych m.in. „Material Science and Technology”, „Bulletin Cercle d’Etudes des Métaux”, „Metals Technology”, „Acta Met”, „Scripta Met”. Miejsce zamieszkania: Francja 1967–.

**KOLANOWSKI Jarosław**, lekarz endokrynolog, nauczyciel akademicki; ur. 15 maja 1935 w Warszawie, syn Karola Adama i Janiny z Ciesielskich; żonaty: Lutgarde van der Cruyce; dzieci: Elisabeth (lekarz), Catherine (lekarz), Stéphane (prawnik). Studia medyczne w Akademii Medycznej w Zabrzu, a następnie w Warszawie 1951–1957; specjalizacja w zakresie chorób wewnętrznych w Studium Doskonalenia Lekarzy w Warszawie 1957–1964; studia doktoranckie z fizjologii na Uniwersytecie Paryskim 1964–1965; habilitacja na Uniwersytecie Katolickim w Brukseli 1978. Asystent: w Studium Doskonalenia Lekarzy w Warszawie 1957–1964, Centre d’Etude des Maladies Métaboliques des l’Enfant w Paryżu 1964–1965, Uniwersytecie Paryskim 1965–1967; profesor Uniwersytetu Katolickiego w Brukseli 1967–. Główne kierunki badań naukowych: endokrynologia; zaburzenia przemiany materii i odżywiania. Uczestnik licznych kongresów i sympozjów

naukowych. Autor ok. 200 publikacji w dziedzinie endokrynologii oraz zaburzeń metabolizmu i odżywiania. Założyciel i pierwszy prezes Belgian Association for the Study of Obesity 1988–1992. Stały współpracownik społeczny w ramach pomocy pedagogicznej dla wydziału lekarskiego Uniwersytetu w Beninie (Afryka Zachodnia) 1986–. Odznaczenia: Order Leopolda II (oficerski), Order Korony (komandoria). Zainteresowania/hobby: żeglarstwo (kapitan Jachtowej Żeglugi Morskiej), narciarstwo. Miejsce zamieszkania: Belgia 1967–.

**KONOPKA Tomasz Anastazy**, biochemik; ur. 16 lutego 1948 w Warszawie, syn Stanisława i Julii z Woyciechowskich; żonaty: Iłona Monkiewicz (nauczycielka); dzieci: Michał. Wykształcenie: studia rolnicze w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie 1968–1975; doktorat na Uniwersytecie Państwowym w Liège (Belgia) 1989. W 1970 aresztowany i więziony przez rok (bez wyroku) za spalenie bolszewickich gablotek na terenie kampusu uniwersyteckiego w Olsztynie. Asystent w Instytucie Biochemii i Biofizyki 1976–1982, a następnie w Instytucie Ekologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie; asystent profesora na uniwersytetach w Liège i w Brukseli 1989–. Główne kierunki badań naukowych: biologia molekularna na użytek genomiki i diagnostyki szczególnych przypadków nowotworów żołądka. Autor licznych publikacji naukowych w specjalistycznych czasopismach polskich i zagranicznych. Członek: Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Zainteresowania/hobby: rower, jazz. Miejsce zamieszkania: Belgia 1987–.

**KORZENIEWSKI Janusz**, inżynier; ur. 29 maja 1925 w Warszawie, syn Stefana Szczepana i Marii ze Snarskich. W okresie II wojny światowej aresztowany przez gestapo za udział w konspiracji i zesłany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, a następnie do Mauthausen-Gusen 1943–1945. Po wyzwoleniu w II Korpusie Wojska Polskiego 1945–1946. W latach 1948–1952 przebywał w szpitalu chory na gruźlicę. Studia inżynierii wodno-łądowej w South West Technical College 1952–1954 i na Politechnice Londyńskiej 1954–1956. Inżynier projektant: Trollope & Colls-Building Contractor w Londynie (projektowanie wielopiętrowego budynku dla firmy Kodak) 1959–1960, Kotler & Heron Civil Engineers Contractor w Northampton (projektowanie

i nadzór budowy zbiorników na wodę) 1960; projektant i naczelny inżynier John Laing Civil Engineers Contractor w Londynie 1960–1991. Autor i współautor licznych projektów, m.in.: oczyszczalni wody, mostów, szpitali, wieży do eksploatacji ropy na Morzu Północnym, autostrad (m.in. londyńskiej nadziemnej autostrady Western Avenue; brytyjskich autostrad M1, M5, M6, M27; bagdadzkiej drogi obiegowej z mostami w Iraku), elektrowni brytyjskich (Eggborough 2000MW, Littlebrook 2400 MW, Isle of Grain 2400 MW i atomowej Sizewell 1200MW). Członek The Institution of Civil Engineers 1965–. Zainteresowania/hobby: podróże, malarstwo, teatr, pływanie. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1945–.

**KOWALCZYK Janusz Józef**, architekt krajobrazu, projektant, artysta grafik; ur. 8 października 1952 w Błoniu k. Warszawy, syn Wacława i Honoraty z Góralczyków; żonaty: Anna Janiszewska (pedagog); dzieci: Jakub (student), Jarosław (uczeń). Studia na Wydziale Architektury Krajobrazu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 1971–1976 oraz na Wydziale Grafiki i Projektowania Przemysłowego Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie 1972–1974. Ogrodnik w Stadtgartenamt Wien 1976–1978; właściciel Studia Projektowania Graficznego w Błoniu 1980–1989; właściciel i kierownik artystyczny Design Studio „JAGD” w Wiedniu 1993–. Główne kierunki działalności zawodowej: nowe techniki w grafice artystycznej; sztuka ogrodów nieożywionych. Jako grafik i projektant współpracuje z wieloma instytucjami kulturalnymi, stowarzyszeniami twórczymi, placówkami naukowymi i redakcjami czasopism w Warszawie (Ministerstwo Kultury i Sztuki, Stowarzyszenie Edukacji Plastycznej, miesięcznik „Radar”). Autor licznych projektów i realizacji w zakresie sztuki ogrodowej, grafiki, malarstwa, rzeźby użytkowej. Uczestnik wystaw zbiorowych oraz indywidualnych grafiki i rzeźby we własnym atelier w Wiedniu. Zainteresowania/hobby: malarstwo sztalugowe, grafika przestrzenna, ogrody japońskie. Miejsce zamieszkania: Austria 1989–.

**KOZAK Włodzimierz Maciej Hipolit**, fizjolog, profesor uniwersytetu; ur. 7 maja 1927 w Warszawie, syn Włodzimierza i Stefanii z Wierzbičkih; żonaty: Eva Tumiel. Studia: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie 1945, Uniwersytet Warszawski (biologia)

1946–1947, Uniwersytet Łódzki (biologia) 1947–1951, uniwersytet w Sydney (doktorat z fizjologii wzroku) 1960–1963, Instytut im. Nenckiego PAN w Warszawie (habilitacja z neurofizjologii) 1964–1966. Asystent, a następnie adiunkt w Instytucie im. Nenckiego PAN w Łodzi, a następnie w Warszawie 1949–1963; stypendysta Fundacji Rockefellera na Australian National University 1959–1960; stypendysta Ophthalmic Research Institute of Australia (uniwersytet w Sydney) 1960–1963; kierownik laboratorium w Instytucie im. Nenckiego PAN w Warszawie 1964–1968; pracownik naukowy Instytutu Okulistyki Uniwersytetu Londyńskiego 1968; visiting professor w Neuroscience Center, State University of New York w Buffalo 1968–1970; profesor Carnegie-Mellon University w Pittsburghu 1970–1995. Główne kierunki działalności naukowej: fizjologia; neurofizjologia; bioinżynieria; psychofizyka wzroku; retinopatia cukrzycowa. Współautor opracowań naukowych i referatów w czasopismach specjalistycznych oraz haseł encyklopedycznych. Wprowadził nowe metody badań naukowych, m.in. metodę analizy wyładowań pojedynczych neuronów wzrokowych przy pomocy komputera. Autor przedmowy i redaktor naukowy pracy J.C. Ecclesa *Fizjologia synaps nerwowych*, 1968. Współautor dwóch patentów. Członek: International Brain Research Organization w Londynie 1966–, Society of Neuroscience w Bethesda 1971–, Association for Research in Vision and Ophthalmology w Albany 1974–, International Society for Clinical Electrophysiology of Vision w Amsterdamie 1978–, Polish Institute of Arts and Sciences in America w Nowym Jorku 1972–, Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku i Pittsburghu 1978–, American Association for the Advancement of Sciences w Waszyngtonie 1972–, Juvenile Diabetes Foundation International w Nowym Jorku 1986–. Laureat nagrody naukowej Polskiej Akademii Nauk 1955. Zainteresowania/hobby: turystyka, pilotowanie samolotów sportowych, fotografia. Miejsce zamieszkania: USA 1969–.

**KRECZMAŃSKI Janusz Bogusław**, pseud. Janusz Karcz-Sypniewski, reżyser, operator filmowy, dziennikarz, fotograf; ur. 11 listopada 1934 w Warszawie, syn Władysława i Henryki ze Staszewskich. Studia na Wydziale Operatorskim Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej i Filmowej w Łodzi 1961–1965 oraz na Wydziale Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej (studia zaoczne nieukończone) 1979–1982.



Fotoreporter i fotografik współpracujący z czasopismami polskimi: „Brac Łowiecka”, „Nowa Wieś”, „Perspektywy”, „Panorama”, „Poznaj Świat”, „Rodzina”, „Sztandar Młodych”, „Zarzewie”; francuskimi: „Grands Reportages”, „l'Express”, włoskimi: „Familia Christiana”, „Jezus” 1953–; pracownik laboratorium Wytwórni Filmów Dokumentalnych w Warszawie (opisujący światło i korektor barw, m.in. w filmie *Lotna A. Wajdy*) 1955–1961; operator, reżyser i realizator w Wytwórni Filmów Dokumentalnych w Warszawie 1965–1982; niezależny fotoreporter i współrealizator filmów dokumentalnych oraz fabularnych w Australii 1985–. W 1965–1982 zrealizował ok. 3 tys. tematów dla Polskiej Kroniki Filmowej (za jego filmy-reportaże: *Violetta Villas śpiewa*, *Montreal'76* oraz *Mundial'78* Polska Kronika Filmowa otrzymała główne nagrody na międzynarodowych festiwalach kronik filmowych na Majorce i w Paryżu). Realizator, jako operator oraz jako reżyser-operator, ok. 80 filmów dokumentalnych, m.in.: w Polsce *Z miasta Łodzi* (autor zdjęć) 1969, *Rzecz o Wiśle* (autor zdjęć) 1971, *W drodze na Mundial* (reżyser i autor zdjęć) 1977, *Szybciej, wyżej, dalej* (reżyser i autor zdjęć); w Australii *Australian safari*, pełnometrażowy film dokumentalny (montaż) 1985, *Beyond the outback*, pełnometrażowy film dokumentalno-przygodowy (współautor zdjęć, montaż obrazu, dźwięk) 1987. Filmy fabularne: *Patrząc pod słońce* (autor zdjęć) 1970 i *Live to Work* (autor zdjęć) 1985. Uczestnik ok. 35 wystaw fotograficznych w Polsce i za granicą (wielokrotnie nagradzany). Członek, m.in.: Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich 1975–1982, Stowarzyszenia Filmowców Polskich 1968–1982, Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej 1962–1980, NSZZ „Solidarność” 1981–1982. Laureat (wyróżnienie) ogłoszonego przez organizacje polonijne w Nowym Jorku międzynarodowego konkursu na artykuł o polskich Sybirakach 1996. Zainteresowania/hobby: sztuka Aborygenów, filatelistyka, sport. Miejsce zamieszkania: Australia 1984–.

**KROTKIEWSKI Marcin Jerzy**, lekarz, nauczyciel akademicki; ur. 11 listopada 1936 w Warszawie, syn Władysława i Elżbiety z Baranowskich; żonaty: Ewa Nestenborg (pielęgniarka, ekonomistka); dzieci: Thomas (1971), Michael (1980), Ted (1985). Studia lekarskie 1954–1960 oraz doktorat 1967 na Akademii Medycznej w Warszawie; doktorat 1976 i habilitacja 1978 na uniwersytecie w Göteborgu (Szwecja).

Asystent, a następnie starszy asystent Studium Doskonalenia Lekarzy w Warszawie (współorganizator pierwszego w Polsce sanatorium leczenia otyłości w Konstancinie) 1961–1968; lekarz w Sahlgren's Hospital w Göteborgu 1976–1978; ordynator Kliniki Rehabilitacji Medycznej w Göteborgu 1979–; profesor uniwersytetu w Göteborgu 1982–; profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie 1986–. Specjalista endokrynologii, chorób wewnętrznych i rehabilitacji medycznej. Ekspert w dziedzinie badań naukowych i leczenia problemów nadwagi oraz zespołu metabolicznego. Twórca, m.in.: preparatów opartych na substancjach błonnikowych oraz leku *Redusan*, zmniejszającego uczucie głodu i obniżającego poziom cholesterolu. Twórca innych leków związanych z leczeniem otyłości: *Chitinin*, *Duo Slim*, *Chito-Chrom*, *Lean Body*, *Adiposan*, *XS 17 – Adipinin*. Uzyskał kilka patentów na nowe leki, m.in.: lek przeciw nadciśnieniu *Algemar*, lek przeciw nieżyłowi żołądka i przełyku *Gastrovent*, lek przeciw nowotworowi *Ecotril*. Właściciel przedsiębiorstw: MultiPharma Sweden AB w Szwecji oraz Krotex Poland AB w Polsce, zajmujących się produkcją a także eksportem leków i preparatów naturalnych. Właściciel: 2 centrów naukowo-klinicznych Radwan Clinical Research Center w Warszawie i Scandinavian Medical Center we Wrocławiu (przedsiębiorstwa sponsorujące badania naukowe na polskich uniwersytetach) oraz Centrum Rozwoju Nowych Leków MS Research w Warszawie. Sponsor prac i badań naukowych przeprowadzonych na uniwersytetach w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu i w Śląskiej Akademii Medycznej. Organizator współpracy naukowej między Polską Akademią Nauk i placówkami badawczymi w Szwecji w dziedzinie biologii molekularnej i biotechnologii. Recenzent międzynarodowych prac naukowych z zakresu medycyny. Autor 260 artykułów naukowych w czasopiśmie specjalistycznych oraz poradnika *Jak schudnąć* (Warszawa 1994). Organizator pomocy charytatywnej dla warszawskich szpitali i domów dziecka. Fundator stypendiów dla polskich lekarzy kształcących się w Szwecji. Współorganizator Kongresu Polonii Medycznej w Warszawie 2000. Wiceprzewodniczący ds. naukowych Centrum Kongresu Lekarzy Polskich na Obczyźnie 1995–. Członek New York Academy of Science 1998–. Uhonorowany dyplomem uznania przez Towarzystwo Lekarskie Warszawskie 1984. Odznaczenia: Order Zasługi RP (V). Zainteresowania/hobby: historia. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1968–.

**KRUPŃSKI Jerzy**, lekarz, pracownik naukowy; ur. 20 lutego 1920 w Warszawie, syn Henryka i Marii z domu Glikson; wdowiec: Aniela Paulina (bakteriolog, zm. 1992); dzieci: Aleksandra (lekarz psychiatra), Wiesława (nauczycielka). W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Ludowej (Centralny Wydział Sanitarny w Warszawie) 1943–1944, a następnie w Wojsku Polskim: kapitan (62. Szpital Ewakuacyjny) 1944–1945, major (Dowództwo Okręgu Wojskowego II w Koszalinie) 1946–1947, podpułkownik (Departament Służby Zdrowia) 1949–1955. Wykształcenie: studia medyczne: Uniwersytet Józefa Piłsudskiego w Warszawie 1937–1939, Akademia Medyczna w Gdańsku 1947–1949, Uniwersytet Warszawski 1950–1951 oraz studia w zakresie organizacji służby medycznej w Akademii Wojskowo-Medycznej w Leningradzie 1949–1950. Kierownik Katedry Organizacji Ochrony Zdrowia Akademii Medycznej w Warszawie 1951–1960; pracownik naukowy (statystyk 1960–1961, medyczny pracownik naukowy 1961–1963, statystyk medyczny 1963–1967, epidemiolog 1967–1971, dyrektor ds. naukowych 1971–1981, dyrektor naczelny 1981–1985) Mental Health Research Institute w Melbourne (Australia) 1960–1985; honorowy współpracownik Monash University 1985–; konsultant ds. badania stanu zdrowia i opieki społecznej 1985–. Główne kierunki badań naukowych: epidemiologia, statystyka medyczna, medycyna i psychiatria społeczna, socjologia medycyny. Autor ok. 150 artykułów i referatów naukowych oraz publikacji książkowych, m.in. *Statystyka w służbie zdrowia* (Warszawa 1954), *Organizacja służby zdrowia w ZSRR i krajach demokracji ludowej* (Warszawa 1957), *Statystyka medyczna* (Warszawa 1958). Współautor, redaktor i współredaktor publikacji książkowych, m.in.: *25 years of Psychiatric Research in Victoria* (1981), *Patterns of Psychiatric Care in Victoria 1961–1978* (1982), *The Price of Freedom: Young Indochinese Refugees* (1986). Członek: International Sociological Association, International Epidemiological Association, International Federation of Psychiatric Epidemiologists, Royal Australian College of Medical Administrators (Fellow), Royal Australian and New Zealand College of Psychiatrists (Honorary Fellow), Australian Medical Association, Australian Public Health Association, Australian Epidemiological Association, New York Academy of Sciences. Uhonorowany nagrodą Psychiatrii Organon Research Award. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Krzyż Grunwaldu (III), Krzyż Partyzancki,

Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi. Zainteresowania/hobby: pływanie, brydż, podróże, teatr. Miejsce zamieszkania: Australia 1960–.

**KRYSPIN-SØRENSER Ilona Monika** z domu Kryspin, biolog, pracownik naukowo-badawczy; ur. 12 czerwca 1950 w Warszawie. Studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego 1968–1973; studia doktoranckie w Zakładzie Fizjologii Zwierząt Uniwersytetu Warszawskiego 1973–1977. Asystentka w Instytucie Cytologii i Anatomii Uniwersytetu Kopenhaskiego 1977–1983; starszy pracownik naukowo-badawczy w Hegedorn Research LAB, Medical Company w Kopenhadze 1983–1986; szef laboratorium biologii molekularnej w Instytucie Toksykologii Duńskiego Ministerstwa Zdrowia w Kopenhadze 1986–. Główne kierunki badań naukowych: biologia molekularna i jej zastosowanie w medycynie; inżynieria genetyczna. Autorka licznych artykułów i rozpraw opublikowanych w polskich i duńskich czasopismach naukowych. Współkoordynator projektu w ramach Europejskiego Wspólnego Rynku badającego użycie zwierząt transgenicznych w testowaniu związków rakotwórczych. Ekspert ds. ewaluacji projektów naukowych zgłoszonych do Komisji Europejskiej (sekcja biotechnologii – DG XII). Miejsce zamieszkania: Dania 1977–.

**KRYSZKIEWICZ Anna Krystyna** z domu Zalewska, inżynier budownictwa lądowego, menedżer piosenkarki Karin Stanek; ur. 5 września 1942 w Warszawie, córka Antoniego i Wandy z domu Kenig; rozwiedziona; dzieci: Barbara (właścicielka firmy edukacyjno-konsultingowej). Wykształcenie: Ognisko Muzyczne (w klasie fortepianu) w Łodzi 1953; Studium Nauczycielskie w Łodzi 1959–1960; studia inżynierskie w zakresie budownictwa lądowego na Politechnice Łódzkiej 1964–1969. Inspektor nadzoru budowlanego na budowach w Łodzi (Fabryka Domów, Chemobudowa) 1969–1972; menedżer piosenkarki Karin Stanek 1972–; współpracownik firmy kasetowej OPP w Kolonii 1982; doradca finansowy w Niemczech 1987–. Autorka: tekstów piosenek z repertuaru K. Stanek (m.in. *Szukaj mnie, no szukaj mnie; Która to gwiazda; Jesteś znowu przy mnie; Kiedy ja do Ciebie wrócę; Proszę nie płacz już*), artykułów w prasie polskiej i polonijnej w Niemczech oraz publikacji książkowej *Karin Stanek* –

*Malowana lala* (Warszawa 1993). Wszystkie kompozycje K. Stanek zapisała w nutach. W latach 1983–1985 prowadziła audycję radiową w „Deutschlandfunk” w Kolonii, prezentując polską muzykę rozrywkową. Założycielka Fundacji Radosny Uśmiech (Polska), mającej na celu pomoc uzdolnionym artystycznie dzieciom z biednych rodzin i domów dziecka. Zainteresowania/hobby: muzyka, wnuki (Cynthia, Calvin). Miejsce zamieszkania: Niemcy 1977–.

**KRZECHOWICZ Grażyna Joanna Monika**, archeolog, publicysta, tłumacz, ur. w Warszawie, córka Jana i Janiny z Piekarskich. Studia: Uniwersytet Warszawski (archeologia śródziemnomorska i filologia indyjska), Università di Roma w Rzymie (studium podypłomowe); nostryfikacja dyplomu na Uniwersytecie Wiedeńskim 1984. Tłumacz w ramach akcji Polenhilfe w Wiedniu 1981–1983; archeolog w Museum der Stadt Wien 1984–1986. Uczestnik wykopalisk archeologicznych na terenie Austrii m.in. w Mauerbach, Mondsee, Kirchdorf, Teurnia, Magdalensberg, Burgenland Autor licznych artykułów poświęconych polskiej historii, kulturze i literaturze opublikowanych w austriackiej prasie m.in.: „Die Presse”, „Wiener Zeitung”, „Salzburger Nachrichten”, „Die Furche”, „Wiener Journal”. Korespondent: „Życia Warszawy”, „Art & Business”, „Architektury”, „Odry”. Współautor *Etudes Palmyreniennes* 1974. Członek: Deutscher Archäologen Verband w Mannheim, Pressclub Concordia w Wiedniu. Miejsce zamieszkania: Austria 1981–.

**KRZECZKOWSKI Stefan Andrzej**, inżynier; ur. 23 marca 1940 w Warszawie, syn Ryszarda i Janiny z Korbaczów; żonaty: Irena Lubowicz (chemik); dzieci: Sławomir Jan (inżynier), Marta (lekarz). Studia inżynieryjne 1958–1964 oraz doktorat 1969 na Politechnice Gdańskiej. Pracownik naukowy Politechniki Gdańskiej 1964–1971; adiunkt Instytutu Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku 1971–1980; inżynier systemów energetycznych w Queensland Electricity Commission i w Austa Electric w Brisbane (Australia) 1980–1997; prywatny konsultant ds. energetyki, turbin i chłodni kominowych w Brisbane 1998–. Główne kierunki działalności zawodowej: energetyka; turbiny parowe i gazowe; skojarzone obiegi parowo-gazowe; projektowanie elektrowni; komputerowe projektowanie systemów

energetycznych; mokre i suche systemy chłodzące elektrowni. Współautor patentu dotyczącego szczeliny do odsysania wody z powierzchni łopatek turbin parowych 1975. Autor projektu skraplaczy i chłodni kominowych dla elektrowni w Queensland (Callide B 2x350 MW oraz Stanwell 4x350 MW) 1980–1988, projektów wstępnych elektrowni (4x350 MW, 2x 420 MW) na nadkrytyczne parametry pary dla Queensland oraz analiz techniczno-ekonomicznych projektów energetycznych. Współautor i autor szeregu publikacji naukowych w czasopismach specjalistycznych i materiałach konferencyjnych. Członek: The Institution of Engineers (Australia) 1981–. Laureat nagrody IV Wydziału Polskiej Akademii Nauk za całokształt działalności naukowej 1979. Zainteresowania/hobby: narty, łyżwy, rower. Miejsce zamieszkania: Australia 1980–.

**KRZYMUSKI Henryk Jan**, pseud. Ryszard Jagodziński, inżynier, publicysta, reżyser; ur. 19 listopada 1921 w Warszawie, syn Włodzimierza i Anny z Wojtkiewiczów; żonaty: Aleksandra Mordwinówna. W czasie II wojny światowej członek grupy konspiracyjnej „Wawer” w Warszawie, a następnie żołnierz Armii Krajowej (m.in. w oddziale partyzanckim „Cichego” w Janowie Lubelskim). Uczestnik powstania warszawskiego w kompanii kpt. Żmudzina. Jeniec wojenny pracujący przymusowo w kopalni rudy Bad Harzburg (Niemcy) 1944. Studia techniczne w Carolo Wilhelmina Technische Hochschule w Braunschweigu (Niemcy) 1946–1950 i na University of Western Australia w Perth 1953–1956. Inżynier działu projektów w Commonwealth Department of Works w Adelajdzie 1957–1959; kierownik sekcji projektów w State Public Buildings Department w Adelajdzie 1959–1983. Specjalista ds. klimatyzacji i chłodnictwa. Projektant licznych instalacji klimatyzacyjnych w Australii, m.in.: Queen Elizabeth Hospital, S.A. Art Gallery, Community College w Noarlunga. Współzałożyciel i wiceprzewodniczący Polskiego Komitetu Radiowego oraz redaktor polskich audycji radiowych w Adelajdzie 1976–1990. Autor artykułów w polonijnej prasie australijskiej. Od 1956 członek, a następnie prezes i reżyser Teatru Polskiego w Adelajdzie. Reżyserował i wystawił wiele utworów scenicznych, m.in.: *Tango* S. Mrożka, *Dwa Teatry* J. Szaniawskiego, *Zemstę* A. Fredry, *Teatr św. Franciszka* R. Brandstaettera, *Panią Dulską* G. Zapolskiej, *Wesele* S. Wyspiańskiego czy *Derby w pałacu*

F. Abramowa. Przewodniczący VI Festiwalu Sztuki Polskiej „Pol-Art” w Adelajdzie 1994. Inicjator i koordynator I i II Sympozjum Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Adelajdzie 1977 i 1997. Członek: stanowego Komitetu „Help Poland Live” 1982, Polskiego Komitetu Informacyjnego przy Federacji Polskich Organizacji w Południowej Australii 1976, Koła Armii Krajowej 1982–, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów 1948–. Laureat nagrody przyznanej przez Ethnic Radio Broadcasting 1988. Odznaczenia, m.in.: Krzyż Walecznych, Order Odrodzenia Polski (IV,V), Order Zasługi RP (III), Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska (4x), Złoty Krzyż Zasługi, Warszawski Krzyż Powstańczy, Order of Australia. Miejsce zamieszkania: Australia 1950–.

**KRZYWICKI Andrzej**, fizyk, pracownik naukowo-badawczy; ur. 17 października 1937 w Warszawie; syn Leona Jerzego i Ireny Garwicz. Studia na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu Warszawskiego 1954–1959, zakończone doktoratem 1961. Asystent, a następnie adiunkt w Instytucie Badań Jądrowych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1958–1963; stypendysta Fundacji Forda w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych w Genewie 1963–1964. Przeszedł kolejne stopnie hierarchii naukowej Narodowego Ośrodka Badań Naukowych (CNRS), pracując w Ecole Polytechnique w Paryżu i na Uniwersytecie Paryskim oraz wizytując wiele instytucji naukowych, m.in.: w USA, Wielkiej Brytanii i Niemczech. Profesor zwyczajny Narodowego Ośrodka Badań Naukowych w Laboratoire de Physique Théorique et Hautes Energies przy Université Paris XI w Orsay. Specjalista w dziedzinie teorii cząstek elementarnych i teorii pola oraz fizyki jądrowej wysokich energii. Uczestnik ponad 50 międzynarodowych konferencji naukowych w Europie i USA. Członek: komitetu redakcyjnego „Zeitschrift für Physik C” 1979–1987, dyrekcji Institut de Physique Nucléaire 1984–1986. Autor i współautor ponad 100 publikacji naukowych z zakresu fizyki teoretycznej w międzynarodowych czasopismach naukowych. Współautor książki *Mathematics for Physicists* (New York 1967), używanej jako podręcznik na wielu uniwersytetach, szczególnie amerykańskich. Miejsce zamieszkania: Francja 1964–.

**KRZYŻANOWSKI Richard**, adwokat, filantrop; ur. 1932 w Warszawie, syn Andrzeja i Marii z Kowalczyków; żonaty: Taiko. Studia prawnicze: Uniwersytet Turyński 1957–1959, Uniwersytet Pensylwański w Filadelfii 1960–1961, Uniwersytet Paryski (doktorat z prawa) 1964. Dyrektor Crown Cork & Seal Co. Inc. w Filadelfii 1967–. Założyciel i prezes Krzyżanowski Foundation w Filadelfii 1985–. Członek Rady Doradczej Fundacji Jana Pawła II w Rzymie 1990–. Miejsce zamieszkania: USA 1966–.

**KUKULSKI Lech Andrzej**, architekt wnętrz, artysta malarz, działacz społeczno-polityczny; ur. 1 kwietnia 1939 w Warszawie, syn Zbigniewa i Dagny z d. Bengtson; żonaty: Zofia Żukowska (ekolog); dzieci: Joanna (lekarz weterynarii), Piotr (redaktor). Studia na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie 1957–1962. Praktykant w biurze architektonicznym Svena Markeliusa w Sztokholmie 1963–1967; architekt wnętrz w wielu szwedzkich biurach architektonicznych 1963–1990; właściciel firmy LBK Perspektiv & Design Ateljé w Tumba (projekty wnętrz mieszkań, meble, modele, ilustracje) 1990–. Ważniejsze realizacje: Sztokholm – wnętrza w nowych budynkach: Sverigehuset (Dom Szwedzki), Park Hotel; przebudowa wnętrz: Teatr Dramatyczny, Teatr Południowy, Adolf Fredriks Skola; Örebro – nowe wnętrza poczty; Uppsala – laboratoria; Arabia Saudyjska – wnętrza w nowych budynkach: pałac królewski, uniwersytet, kilka meczetów i sal konferencyjnych. Jako artysta malarz prezentował prace (akwarele) na wystawach zbiorowych i indywidualnych m.in. w Kielcach 1979, Sztokholmie 1980, 1992, 1993, 1996 (wystawy indywidualne), Liljevalchs 1989, 1990, Gdyni 1992, Krakowie 1992, Warszawie 1992. Inicjator akcji na rzecz poparcia „Solidarności” i akcji niepodległościowych. W latach 1982–1989 organizował, wspólnie z Biurem Informacyjnym „Solidarności” w Sztokholmie, demonstracje przed budynkiem ambasady PRL i na ulicach Sztokholmu oraz, wspólnie z Radą Uchodźstwa Polskiego w Sztokholmie, pikietę przed ambasadą sowiecką na rzecz uwolnienia więźniów politycznych w Polsce. Przez 8 lat (1982–1989) organizował 13 dnia każdego miesiąca pikietę przed ambasadą PRL w Sztokholmie. Równocześnie prowadził akcję informacyjną o aktualnej sytuacji politycznej i społecznej w kraju dla Szwedów i Polaków w Sztokholmie (transparenty, plakaty,



gazetki, ulotki w języku polskim i szwedzkim). Kolporter książek drugiego obiegu oraz książek i czasopism dostarczanych z Paryża i Londynu. Członek: zarządu Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji 1984–1985, Szwedzkiego Związku Architektów Wnętrz 1979–. Odznaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi (rząd RP na uchodźstwie). Miejsce zamieszkania: Szwecja 1963–.

**KULKA Andrzej**, geolog, podróżnik, publicysta, dziennikarz; ur. 26 lipca 1954 w Warszawie, syn Stanisława i Barbary z d. Fatow; żonaty: Jolanta Maciurzyńska (biolog); dzieci: Krzysztof, Aleksander, Paulina. Studia geologiczne w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie 1972–1977. Szef almaturowskiego Tramping Klubu w Krakowie 1987–1988. Asystent Instytutu Geologicznego w Krakowie 1977–1988; właściciel biura turystycznego Exotica Travel w Chicago (specjalizującego się w organizowaniu wycieczek z polskim przewodnikiem po Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Peru, Ekwadorze, Galapagos, Wenezueli i Brazylii) 1996–. Autor pierwszego polskiego przewodnika po Chicago 1994 i po Hawajach 1992 i 1995 oraz artykułów i reportaży turystycznych (ilustrowanych własnymi fotografiami) w amerykańskiej prasie polonijnej, a także opracowań specjalistycznych w czasopismach polskich i francuskich, m.in.: *Miocieńskie mszywioly z soli spizowej z Wieliczki* 1980, *Numulity z poręby k. Myślenic* 1983, *Problematyka poziomów numulitowych w polskich Karpatach* 1984. Odbił wyprawy, m.in.: do Afganistanu, Brazylii, Egiptu, Indii, Indonezji, Kostaryki, Meksyku, Mongolii, Nepalu, Nowej Zelandii, Pakistanu. Popularyzator podróżowania w środowisku Polonii amerykańskiej. Zainteresowania/hobby: wędkarstwo, podróże, swobodne nurkowanie, przyroda, literatura, zaginione cywilizacje. Miejsce zamieszkania: USA 1988–.

**KULSKI Julian Eugeniusz**, pseud. Goliat, architekt urbanista, nauczyciel akademicki; ur. 3 marca 1929 w Warszawie, syn Juliana i Eugenii z Soleckich. W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego. Jeniec wojenny (stalag XI A) 1944–1945. Studia architektoniczne: uniwersytet w Oksfordzie 1946–1947, Yale University w New Haven 1949–1954, Politechnika Warszawska 1961–1963; doktorat nauk technicznych 1966. Naczelnny

architekt w Julian Kulski Associates w Orlean (USA) 1955–; profesor architektury: University of Notre Dame w South Bend 1960–1965, Uniwersytetu Waszyngtona w Waszyngtonie 1965–1967, Uniwersytetu Howarda w Waszyngtonie 1967–1992; architekt World Bank w Waszyngtonie 1963–1990. Główne kierunki badań naukowych: architektura międzynarodowa; architektura i urbanistyka miast; turystyka międzynarodowa; rozwój krajów Trzeciego Świata. Zrealizował ok. 3 tys. projektów architektonicznych w 26 krajach. Autor artykułów w pismach naukowych oraz publikacji książkowych: *Land of Urban Promise* (South Bend 1963), *Architecture in a Revolutionary Era* (South Bend 1969), *Dying, We Live* (Washington 1980), *Umierając żyjemy* (Warszawa 1984). Członek: Związku Kawalerów Maltańskich, American Institute of Architects (dyrektor 1970–1978, Fellow 1976–, prezes 1979–1989) 1970–, American Institute of Planners 1969–. Cosmos Club w Waszyngtonie 1976–. Uznany „Autorem Roku” przez Book of the Year Club 1967. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Powstania Warszawskiego, Srebrny Krzyż Zasługi. Miejsce zamieszkania: Stany Zjednoczone 1949–.

**KUMOR Agnieszka Klara**, aktorka, dziennikarka, ur. 8 listopada 1965 w Warszawie, córka Krzysztofa i Teresy z Żukowskich. Studia: Wydział Aktorski Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie 1984–1988; Conservatoire National Supérieur d’Art Dramatique w Paryżu 1990–91; Uniwersytet Paryski (studia podyplomowe w Instytucie Studiów Teatralnych) 1995 i 1997. Aktorka występująca na scenach teatrów polskich 1988–1990 i francuskich 1990– (m.in. warszawskich: Teatrze Polskim, Teatrze Kameralnym, Teatrze na Wyspie, Teatrze Nowym; paryskich: Théâtre Espace Acteur, Théâtre Marie Stuart, Théâtre du Soleil (staż), Théâtre Silvia Monfort, Théâtre de Gennevilliers). Współtłumacz *Iwony, księżniczki Burgunda* W. Gombrowicza, wystawionej w Théâtre de la Colline w Paryżu 1998. Role w spektaklach i filmach: *Maskarada* J. Kijowskiego 1987, *Dotknięci* W. Saniewskiego 1988, *Biesy* A. Wajdy 1989, *Mistrz i Małgorzata* M. Wojtyłki 1988, *Europa, Europa* A. Holland 1989, *Stan strachu* J. Kijowskiego 1990, *Korczak* A. Wajdy 1990, *Em-mène-moi* (krótki metraż) M. Spinoza 1995. Role w filmach telewizyjnych: *Bezimienne dzieło* (Witkacy) J. Englerta 1988, *Przebudzenie*

wiosny (K. Vedekinda) P. Cieślaka 1988, *Marie Curie* M. Boisrond 1989. Dokonała nagrań radiowych dla Polskiego Radia i France Culture oraz uczestniczy w nagraniach filmów dokumentalnych i opracowaniu programu (TV Planète Polska). Dziennikarka prowadząca audycje w języku polskim (m.in. krytyka teatralna, aktualności kulturalne, magazyny biograficzne i muzyczne, relacje z festiwali teatralnych) w Radio France Internationale w Paryżu 1992–. Autorka artykułów dotyczących głównie współczesnej dramaturgii w polskich i francuskich czasopismach specjalistycznych oraz publikacji książkowych *Paryż dla leniwych* (Warszawa 2000), *To właśnie Paryż* (Warszawa 2006). Stała współpracownik warszawskich miesięczników „Dialog” 1993– i „Teatr” 1998– oraz korespondent warszawskiej gazety „Życie” 1999–. Członek, m.in.: Związku Artystów Scen Polskich 1989–, Fédération Nationale de la Presse Française 1998–1999, Syndicat Français des Artistes Interprètes 1992–, Société Civile des Auteurs Multimedia 1993–, Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques 1998. Laureatka nagrody rektora Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie za pracę dyplomową 1988. Zainteresowania/hobby: podróże, wspinaczka górską, muzyka (Mozart, Bach, Chopin, blues). Miejsce zamieszkania: Francja 1990–.

**KWIATKOWSKI Teofil (Ted)**, architekt; ur. 24 kwietnia 1920 w Pomiechówku pod Warszawą, syn Stanisława i Antoniny z Dąbrowskich. W okresie II wojny światowej, za udział w konspiracji, aresztowany przez gestapo w 1942 i więziony (Płońsk, Olsztyn, Królewiec, Koronowo) do końca wojny. Studia architektoniczne na Politechnice Gdańskiej 1946–1952. Asystent Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej 1946–1950 i 1952–1954; porucznik lotnictwa – inspektor nadzoru budowy lotnisk w Bydgoszczy, Słupsku i Szczecinie 1950–1952; główny architekt województwa opolskiego 1954–1957; kreślarz w Wiedniu i w amerykańskich biurach projektowych, m.in.: John Lautner w Hollywood, Victor Gruen w Los Angeles, Charles Luckman i Rochlin & Baran w Beverly Hills 1957–1966; własna praktyka architektoniczna (kalifornijska licencja architekta amerykańskiego) w Long Beach i Palm Springs 1966–1980. Autor projektów i realizacji (oraz nadzór budowlany), m.in.: budynek mieszkalny Versailles w Long Beach 1972–1973; Joshua Tree Apartments

(zespół mieszkalny z kortami tenisowymi) w Palm Springs 1974–1975; osiedle mieszkaniowe San Jacinto Village (osiem dwupiętrowych budynków, korty tenisowe, baseny kąpielowe) w Palm Springs 1976–1980; zespół handlowy Amado Shopping Center w Palm Springs 1978–1981. Od 1982 uprawia malarstwo (głównie portretowe) w różnych technikach. Autor artykułów w prasie polonijnej oraz publikacji książkowych: *Moje serendipity* (San Diego 1996, wydanie w języku angielskim 1999), *Skrót historii architektury dla wszystkich* (San Diego 2000), *Skrót historii architektury innych kultur – Indie, Chiny, Japonia, Ameryka płn., środ., płd.* (San Diego 2001), *Aforyzmy/Abstrakty* (San Diego 2002), *Stare kultury. Słynne budowle* (San Diego 2003). Przekład książki (na język angielski) Antoniego Lenkiewicza o Kazimierzu Pułaskim (w przygotowaniu). Miejsce zamieszkania: USA–.

**ŁOSOWSKA Hanna**, z domu Kolenda, architekt, historyk sztuki; ur. 23 czerwca 1930 w Warszawie, córka Lucjana i Janiny z domu Socha; zameżna: Jan Łosowski (architekt); dzieci: Małgorzata (wydawca). Studia: architektoniczne na Politechnice Warszawskiej 1948–1954; językowe w Alliance Française w Paryżu (współczesny język francuski) 1964–1966; konserwatorskie w Centre d’Etudes Supérieures d’Histoire et de Conservation des Monuments Anciens w Paryżu 1975–1977; z historii sztuki i archeologii 1978–1979 oraz doktorat 1987 na Uniwersytecie Paryskim. Szef ekipy w Pracowni Architektonicznej w Warszawie (laureatka nagród państwowych za projekty budynków szkolnych 1957 i 1964) 1954–1964; architekt w Cabinet Claude Charpentier w Paryżu (projektowanie budownictwa przemysłowego) 1964–1974; architekt w Cabinet d’Architecture de la Société Cooperative d’Architecture et d’Urbanisme „Environnement et Comportement” w Paryżu (projektowanie domów mieszkalnych i budynków szkolnych) 1974–1975. W latach 1982–1983, na zlecenie francuskiego Ministerstwa Kultury, prowadziła badania naukowe i wykonała pierwszą analizę krytyczną oraz kompletny katalog (całości dokumentów dotyczących odbudowy i konserwacji) katedry Notre-Dame w Paryżu i bazyliki w Saint-Denis. Autorka i ilustratorka rozdziału *Le Moyen Age roman et le début de l’art gothique* w publikacji książkowej w szwajcarskiej serii *Grammaire des Styles* (Fryburg 1980), tłumaczonej

na język angielski, niemiecki i hiszpański. Zainteresowania/hobby: fotografia, podróże. Miejsce zamieszkania: Francja 1964–.

**LUCZAK Ryszard**, kreślarz, ekspert ds. tekstylnych, działacz polityczny i społeczny; ur. 17 czerwca 1920 w Warszawie, syn Józefa i Marii z domu Cyniak; żonaty: Irena Dobbelaere; dzieci: Georges (reżyser teatralny). Absolwent Państwowej Szkoły Drogowej w Warszawie. W czasie II wojny światowej jako ochotnik uczestniczył w obronie Warszawy 1939. W latach 1939–1942 deportowany w głąb Rosji. Żołnierz 1. Polskiej Dywizji Pancerniej, z którą uczestniczył we wszystkich bitwach we Francji, Belgii, Holandii i Niemczech 1942–1947. Studia w Belgijskim Instytucie Technicznym w Gandawie (studia wieczorowe) 1948–1952. Pracownik (robotnik 1947–1951, majster 1951–1971, szef oddziału 1971–1980) Union Cottonniere Galveston w Gandawie 1947–1980. W 1950 współzałożyciel Polskiej Kolonii Byłych Wojskowych i Stowarzyszenia Katolickiego w Gandawie (prezes 1962–1987, 1997–); współzałożyciel i prezes Koła Benelux Związku Kół 1. Dywizji Pancerniej 1966–; członek rady Związku 1. Dywizji Pancerniej w Londynie 1968–; członek Kapituły Złotej Odznaki 1. Dywizji Pancerniej 1988–. Działacz polityczny i organizator różnych form walki i protestów przeciwko władzom PRL. Organizator pomocy dla uchodźców politycznych z Polski w okresie stanu wojennego. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (IV, V), Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Zasługi, Brązowy Krzyż Zasługi, Medal Wojska (trzykrotnie), Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939 roku, France and Germany Star, 1939–1945 Star, Defence Medal, War Medal 1939–1945, brązowa odznaka „Zasłużony dla Śląskiego Okręgu Wojskowego”, Złota Odznaka 34. Brygady Kawalerii Pancerniej. Zainteresowania/hobby: filatelistyka, turystyka. Miejsce zamieszkania: Belgia 1947–.

**LUKASIAK Witold Zbigniew**, inżynier budownictwa lądowego, publicysta; ur. 9 lutego 1938 w Warszawie, syn Zygmunta i Janiny z Jaźwińskich; rozwiedziony: Janina Paprota (księgowa); dzieci: Beata. Studia na Politechnice Warszawskiej (budownictwo lądowe) 1955–1967 (z kilkuletnią przerwą na pracę zarobkową). Zastępca

kierownika budowy w „Kablobetonie” w Warszawie 1967–1969; specjalista w Zakładzie Badań i Doświadczeń Mazowieckiego Zjednoczenia Budownictwa w Pruszkowie 1970–1978; pracownik firm przemysłowych i handlowych w Melbourne 1979–1993. Stały korespondent „Tygodnika Polskiego” w Melbourne 1993–. Autor artykułów historycznych (w tym ponad 70 artykułów dotyczących sylwetki sir Pawła Edmunda Strzeleckiego) w australijskiej prasie polonijnej. Członek: prezydium Rady Naczelnej Polskich Organizacji w Australii 1996–1997, Ethnic Public Broadcasting Association of Victoria w Melbourne 1997–. Zainteresowania/hobby: bibliofilstwo, filatelistyka, sport. Miejsce zamieszkania: Australia 1978–.

**ŁUKASIEWICZ Juliusz**, inżynier; ur. 7 listopada 1919 w Warszawie, syn Juliusza i Marii z domu Balukiewicz; wdowiec: Halina Drymmer (zm. 1985); dzieci: Piotr (prawnik), Marek (dziennikarz). Studia cywilizacji francuskiej na Uniwersytecie Paryskim 1937–1938; techniczne: University of Saint Andrews (mechanika) w Dundee (Szkocja) 1941–1942; Uniwersytet Londyński, Imperial College (mechanika i aeronautyka, dyplom 1946) 1942–1944; Rada Akademickich Studiów Technicznych w Londynie (dyplom inżyniera mechanika) 1945. Służba w Polskich Siłach Zbrojnych we Francji i w Wielkiej Brytanii 1939–1946. Sekretarz redakcji i publicysta „Dziennika Żołnierza” w Douglas i Forfar (Szkocja) 1940–1941. W 1941 odkomenderowany na studia, a następnie do Royal Aircraft Establishment w Farnborough jako pracownik naukowy 1945–1948; dyrektor High Speed Aerodynamics Laboratory w National Research Council w Ottawie 1949–1957; naczelny dyrektor von Karman Gas Dynamics Facility, ARO Inc., Arnold Engineering Development Center, U.S.A.F. w Tullahoma (USA) 1958–1968; profesor (Department of Aerospace Engineering) i prodziekan (Research and Graduate Studies) Virginia Polytechnic Institute and State University w Blacksburg (USA) 1968–1970; profesor Carleton University (Department of Mechanical and Aerospace Engineering) w Ottawie 1971–; dyrektor Transportation Study (Science Council of Canada) w Ottawie 1977–1978. Wynalazca (1950) rury uderzeniowej o zmiennej średnicy, pozwalającej na uzyskiwanie większych szybkości przepływu przy mniejszym stosunku ciśnień (w latach 1950–1970 powszechnie używana przez laboratoria

aerodynamiki szybkości naddźwiękowych) oraz nowego typu dużego „trójdzwiękowego” tunelu aerodynamicznego o krótkotrwałym przepływie, obejmującego cały zakres szybkości (pod-, trans- i naddźwiękowych), którego ekonomiczna konstrukcja, wydajność i sprawność przewyższała tunele konwencjonalne 1950–1955. Tunele tego typu stały się międzynarodowym standardem; były zbudowane, m.in.: w USA, Wielkiej Brytanii, Kanadzie, Szwecji, Rumunii, Indiach, Jugosławii. Inicjator pierwszego w Kanadzie interdyscyplinarnego studium środowiska, społeczeństwa i technologii na Carleton University w Ottawie 1971. Służył w Commonwealth Advisory Aeronautical Research Council 1955–1957, Advisory Group for Aerospace Research and Development, NATO 1962–1970; konsultant US National Academy of Sciences 1969–1971; przewodniczący Supersonic Tunnel Association 1961–1962 i Aeroballistic Range Association 1961–1962. Autor prac z zakresu aerodynamiki i transportu oraz publikacji książkowych: *Experimental Methods of Hypersonics* (New York 1973), *The Railway Game: A Study in Socio-technological Obsolescence* (Toronto 1976), *The Ignorance Explosion: Understanding Industrial Civilization* (Ottawa 1994), *Czy rozumiemy cywilizację przemysłową?* (2000), *Dziennik żołnierza; pierwszy rok* (2000). Od 1996 jest fundatorem corocznej nagrody wysokości 1000 \$ za „wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauk ścisłych, bardzo dobre wyniki w nauce i wzorową postawę uczniowską” dla absolwentów II Liceum Ogólnokształcącego im. S. Batorego w Warszawie. Członek, m.in.: American Institute of Aeronautics and Astronautics 1948–, Canadian Aeronautics and Space Institute 1954–, The Institution of Mechanical Engineers (Wielka Brytania) 1944–, Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie 1971–, Północnoamerykańskiego Studium Spraw Polskich 1976–1987, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kanadzie 1971–, Stowarzyszenia Polskich Techników w Kanadzie 1949–. Działacz na rzecz niepodległej Polski. Honorowy obywatel stanu Tennessee 1965. Nagrody: Premium Award (nadana przez The Royal Aeronautical Society w Londynie) 1955, Volunteer Service Award-15 Years (nadana przez Ministry of Citizenship and Culture w Ontario) 1987. Odznaczenia: Defence Medal, War Medal, The commemorative Medal for the 125th Anniversary of the Confederation of Canada 1867–1992. Miejsce zamieszkania: Kanada 1949–.

**LYSAKOWSKI Ryszard Stanisław**, pedagog, publicysta; ur. 12 stycznia 1923 w Warszawie syn Juliana i Anny z domu Syga. W lutym 1940 aresztowany przez NKWD za przynależność do młodzieżowej organizacji ruchu oporu (skazany na 8 lat łagrów) i wywieziony na Syberię. Żołnierz II Korpusu Polskiego 1943–1944, a następnie w lotnictwie alianckim w Wielkiej Brytanii 1944–1947. Studia: Ohio University w Athens (administracja handlowa i ekonomia) 1949–1952, University DePaul w Chicago (finanse i ekonomia) 1958–1964, University of Illinois w Chicago (filozofia społeczna i pedagogika zakończona doktoratem) 1974–1981. Analityk finansowy w Standard Oil Company w Chicago 1952–1969; nauczyciel przedmiotów handlowych, języka angielskiego i literatury w amerykańskich szkołach publicznych 1970–. Autor licznych artykułów oraz książek *Siberian Odyssey* (1990), *Syberyjskie wizje* (1992) oraz broszury *Rozwój szkolnictwa polskiego* (1975). Prezes Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce 1968–1977; sekretarz: Samopomocy Nowej Emigracji w Chicago 1952–1969, Stowarzyszenia Weteranów II Wojny Światowej w Chicago, Stowarzyszenia Weteranów Lotnictwa w Chicago, Związku Narodowego Polskiego w Chicago 1952–. Członek Stowarzyszenia Polskich Kombatantów 1952–. Odznaczenia: Medal „Za udział w wojnie obronnej 1939”, Medal Lotniczy. Miejsce zamieszkania: USA 1948–.

**MACKIEWICZ Stanisław Longin**, inżynier chemik; ur. 10 września 1924 w Warszawie, syn Piotra i Marianny z domu Sztuka; żonaty Józefa Skotna (informatyk); Izabela (księgowa), Piotr (pracownik administracji), Iwona (historyk). W czasie II wojny światowej członek Szarych Szeregów, a następnie żołnierz Armii Krajowej 1941–1944. Po upadku powstania warszawskiego w obozie jenieckim 1944–1945. Studia: Dewsbury and Batley Technical and Art College w Dewsbury (technologia tekstylna, farbiarstwo) 1949–1952; University of Leeds w Huddersfield (pedagogika) 1956–1957; The Open University w Manchester (historia, nauki socjalne) 1970–1974. Farbiarz tekstylny w John Kaye of Huddersfield Ltd w Huddersfield 1952–1953; inżynier chemik w L. B. Holliday & Co., Ltd Manufactures of Aniline Dyes w Huddersfield 1953–1956; nauczyciel chemii w Central High School i w City of Leeds School w Leeds 1957–1978; wykładowca na kursach wieczorowych dla czeladników farbiarzy, fotografów i drukarzy



w Branch College of Technology and Science w Leeds 1960–1966; kierownik departamentu i nauczyciel w Holy Name R. C. School w Leeds 1978–1983; egzaminator języka polskiego w Institute of Linguists Modern Language Centre Leeds Politechnic w Leeds 1977–1983; nauczyciel chemii i fizyki w John XXIII College w Perth (Australia) 1983–1986; nauczyciel przedmiotów ścisłych (w dyspozycji Departamentu Edukacji) w szkołach w Perth 1986–1990. Współpracownik Radia Wolna Europa 1974–1983. Działacz społeczny (szkoły sobotnie w Huddersfield i Leeds 1952–1977; nauczyciel religii w państwowych szkołach w Perth 1991–) i katolicki (m.in. prezes Komitetu Parafialnego w Leeds 1975–1980). Członek, m.in.: Koła Armii Krajowej (prezes oddziału Yorkshire Leeds–Huddersfield 1968–1983; prezes w Perth 1989–) 1952–, Skarbu Narodowego 1953–1974. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Złota Odznaka SPK, Srebrna Odznaka SPK, Medal „Exuli Bene de Ecclesia Merite”. Zainteresowania/hobby: historia, szachy, brydż, fotografia. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1945–1983, Australia 1983–.

**MANUSKI Andrzej**, inżynier projektant, redaktor, wydawca; ur. 26 listopada 1946 w Warszawie, syn Jerzego Jakuba i Janiny z Walaśkińskich. Studia: Politechnika Warszawska (inżynieria sanitarna i wodna) w Warszawie 1970–1976, Szkoła Główna Planowania i Statystyki (studia podyplomowe handlu zagranicznego) w Warszawie 1979–1981, University of British Columbia (handel nieruchomościami) w Vancouver 1992. Kierownik i projektant Pracowni Projektowej „Energoprojekt” w Warszawie 1967–1979; specjalista ds. ofertowych w Megadex-Warszawa w Warszawie 1979–1985 i 1987–1988; kierownik działu w Megadex-Yenikoy w Millas (Turcja) 1985–1987; koordynator w Ozimeks Ltd. w Istambule i Izmirze 1989–1990; pośrednik handlu nieruchomościami w Park Georgia Realty Ltd. w Vancouver 1993–1994; wydawca Kanimo International Services Company w Vancouver 1995–. Współpracownik prasy polonijnej w Kanadzie. Członek zespołu redakcyjnego magazynu „Pacyfik” 1992. Wydawca i redaktor Tygodnika Społeczno-Kulturalnego Polonii Zachodniej Kanady „Takie Życie” 1995–. Autor *Poradnika projektanta* 1972 (kilka wydań) oraz współautor licznych broszur dotyczących projektowania elektrowni 1972–1979. W 1977 uzyskał polski patent na przyrząd

do przeliczania jednostek miar. Członek: Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich w Warszawie 1976–1988, Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów (zarządu) 1967–1970. Miejsce zamieszkania: Kanada 1990–.

**MASŁOWSKI Michał Bożydar**, pseudonim Stanisław Ernest, polonista, teatrolog, nauczyciel akademicki; ur. 15 lutego 1944 w Warszawie, syn Stanisława i Zofii z domu Ernest; żonaty: Jacqueline Lachevre; dzieci: Nicolas, Krystyna, Sophie. Studia: Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Warszawie (reżyseria) i Uniwersytet Warszawski (polonistyka) 1961–1968, uniwersytet Théâtre de Nations w Paryżu 1967–1968; doktorat na Uniwersytecie Warszawskim 1974; habilitacja na Uniwersytecie Paryskim 1982. W latach 1970–1975 aktor STS-u i Hybryd, krytyk teatralny oraz adiunkt Uniwersytetu Warszawskiego. Lektor języka polskiego w Grenoble 1975–1979; wykładowca historii teatru oraz kierownik Katedry Języka i Kultury Polskiej na uniwersytecie w Nancy 1982–. Założyciel i kierownik Grupy do Badań nad Europą Środkową przy uniwersytecie w Nancy 1989–1996; założyciel i współkierujący Centrum Badań Europejskich Kultur Literackich w Nancy 1996–. Autor artykułów w czasopiśmie polskich i francuskich oraz publikacji książkowych, m.in.: *Dzieje bohatera. Teatralne wizje „Dziadów”, „Kordiana” i „Nie-Boskiej Komedii” do II wojny światowej* (Wrocław 1978), *Gest, symbol i rytuały polskiego teatru romantycznego* (Warszawa 1998). Jako tłumacz opublikował, we współpracy z J. Donguy, trzy antologie polskiej poezji oraz nowy przekład *Dziadów* A. Mickiewicza i *Kordiana* J. Słowackiego. Redaktor prac zbiorowych. Działacz komitetu „Solidarité avec Solidarność” w Grenoble 1980–1984. Prezes francuskiego Komitetu obchodów dwusetlecia urodzin A. Mickiewicza 1999. Członek Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu. Diakon diecezji w Nanterre (święcenia 1988). Miejsce zamieszkania: Francja 1975–.

**MASSALSKI Tadeusz Bronisław**, fizyk, nauczyciel akademicki; ur. 29 czerwca 1926 w Warszawie, syn Piotra i Stanisławy z domu Andrukaniec. W czasie II wojny światowej żołnierz II Korpusu Polskiego we Włoszech. Wykształcenie: University of London 1948, University of Birmingham (fizyka metali) 1952 oraz doktoraty 1954 i 1964; staż

naukowy na University of Chicago 1954–1956. Profesor University of Birmingham 1956–1959; dyrektor Mellon Institute w Pittsburghu 1959–1969; profesor Carnegie Mellon University w Pittsburghu 1968–. Visiting professor, m. in.: Inter-American Course of Nuclear Metallurgy w Buenos Aires 1962, Stanford University 1963, Oxford University 1965–1966, University of California w Los Angeles 1964 i 1966, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie 1968, Harvard University 1969. Stypendysta Fundacji Guggenheima (Oxford) oraz Fundacji Alexandra von Humboldta (Getynga). Główne kierunki badań naukowych: fizyka metali; krystalografia; teoria stopów. Autor ponad 200 publikacji naukowych, autor i współautor kilku książek, m.in. *Structure of Metals* (McGraw Hill, 3 wyd. 1966), *Advanced Physical Metallurgy* (1965). Członek, m.in.: Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, Göttingen Academy (Niemcy), American Society for Metals, American Physical Society, The Metals Society, British Institute of Physics, Polish National Alliance. Doktor *honoris causa* Politechniki Warszawskiej 1973. Laureat wielu wyróżnień i nagród, m.in.: Hume Rothery Award (The Metals Society, USA), Hume Rothery Prize (Institute of Metals, Wielka Brytania), Nagrody Sendzimira, nagrody Fundacji Alexandra von Humboldta, złotego medalu przyznanego przez American Society for Metals oraz przez Acta Metallurgica. Zainteresowania/hobby: wspinaczka, hodowla orchidei, podróże. Miejsce zamieszkania: USA 1959–.

**MEISSNER Stefan Tadeusz ps. Krzysztof**, inżynier; ur. 14 stycznia 1926 w majątku Buczynek (pow. warszawski), syn Jana i Zofii z domu Szemiot. W okresie II wojny światowej kapral podchorąży Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego (ranny) 1943–1945, a następnie żołnierz II Korpusu Polskiego we Włoszech 1945–1946. Studia z zakresu mechaniki na Politechnico di Milano w Mediolanie 1945–1946 i Polish University College w Londynie 1946–1951. Inżynier konstruktor, główny inżynier działu kompresorów, a następnie dyrektor produkcji w Ingersoll-Rand Canada w Sherbrooke (Quebec) 1962–1977; dyrektor Ingresoll-Rand Brazil w Sao Paulo (zarządzanie czterema fabrykami) 1977–1980; wiceprezydent Ingresoll-Rand Canada w Cambridge 1980–1982; właściciel S.T.M. Consulting w Cambridge (biuro konsultacyjne w dziedzinie zarządzania zakładami

przemysłowymi) 1982–1992. Autor dwóch patentów kanadyjskich dla firmy Ingersoll-Rand dotyczących kompresorów. Prezes: Engineering Institute of Canada Eastern Township Branch 1969–1970, Corporation of Engineers of Quebec Eastern Township Branch 1967–1970; doradca Canadian Executive Service Organization w Toronto 1991–. Członek: Association of Engineers of Quebec 1980–, Komitetu Współpracy Technologicznej z Polską 1994–. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Partyzancki, Medal Wojska Polskiego. Miejsce zamieszkania: Kanada 1951–.

**MIECZKOWSKI Zbigniew**, przemysłowiec, działacz społeczny, filantrop; ur. 22 czerwca 1922 w Dzierżanowie (pow. plocki), syn Stefana i Heleny z Chamskich. Po wybuchu II wojny światowej jako ochotnik-kierowca w kolumnie ewakuacyjnej przedostał się do Rumunii, a następnie do Francji, gdzie wstąpił do armii polskiej. Po upadku Francji ewakuowany do Wielkiej Brytanii (szkoła podchorążych). Dowódca (podporucznik) plutonu czołgów w 2. Pułku Pancernym 1. Dywizji Pancernej gen. S. Maczka 1944–1945. W latach 1945–1947 z 1. Dywizją Pancerną przebywał na terenie Niemiec. W 1947 przybył do Wielkiej Brytanii, gdzie między innymi zajmował się demobilizacją oraz organizacją obozów dla polskiej ludności cywilnej. Studia w Szkole Handlu Zagranicznego w Londynie 1949–1950. Dyrektor własnego biura przedstawicielstw technicznych m.in.: Food Machinery and Chemicals (USA), International Machinery Corporation (Belgia), Maren Edwards & Co. (Wielka Brytania) 1962–1990. Autor artykułów w prasie brytyjskiej, polskiej i polonijnej oraz publikacji książkowej *Horyzonty wspomnień* (Warszawa–Londyn 2001). Prezes Polskiej Rady Bibliotecznej w Londynie 1976–1978. Współorganizator i częściowo fundator Ośrodka Conradowskiego w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie 1976. Inicjator, organizator i sponsor (nagrody pieniężne) konkursu literackiego pt. „Przyszłość i zadania emigracji niepodległościowej” ogłoszonego na łamach „Dziennika Polskiego” 1984. Wspierał finansowo szereg publikacji książkowych wydawanych w Polsce i w Wielkiej Brytanii m.in. *Pomniki 1. Dywizji Pancernej*, (Londyn 1989), *Ziemia Polscy XX wieku* (Warszawa 1992), *Biblioteka Polska w Londynie 1942–1992* (Londyn 1993).

Założyciel Fundacji Upamiętnienia 1. Polskiej Dywizji Pancерnej Generała Stanisława Maczka oraz prezes (wybrany przez Światowy Związek Kół 1. Dywizji Pancерnej) Komitetu Budowy Pomnika 1. Dywizji Pancерnej w Warszawie. Honorowy patron Towarzystwa Conradowskiego w Wielkiej Brytanii 1980–; współzałożyciel i wiceprezes Rady Polsko-Brytyjskiej. Członek Londyńskiej Izby Handlowej 1970–1990. Odznaczenia: m.in. Order Odrodzenia Polski (IV, III), Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Wojska Polskiego. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1947–.

**MIKOŚ Michał Jacek**, lingwista, nauczyciel akademicki; ur. 3 października 1939 w Warszawie, syn Michała i Stanisławy z Maczewskich; żonaty: Susan Gibson (archeolog); dzieci: Ann, Michael. Studia: Katolicki Uniwersytet Lubelski (anglistyka) 1958–1963, University of Edinburgh (językoznawstwo stosowane) 1965–1966, Brown University w Providence (językoznawstwo) 1974–1977. Starszy asystent Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie 1963–1967; wykładowca Ricker College w Houlton (USA) 1968–1974; wykładowca Brown University w Providence (USA) 1976–1977; pracownik naukowy University of Wisconsin-Milwaukee w Milwaukee (wykładowca 1997, assistant professor 1978–1984, associate professor 1984–1990, profesor 1990–, dyrektor Language Resource Center and Simultaneous Interpretation Facility 1990–) 1978–. Prowadzi badania naukowe dotyczące języka, literatury i kartografii polskiej. Autor artykułów na temat języka polskiego, literatury i kultury opublikowanych w czasopismach amerykańskich, polskich, kanadyjskich, węgierskich i austriackich oraz książek, m.in.: *Early Maps of Poland in the AGS Collection* (1982), *W pogoni za Sienkiewiczem. Z odnalezionych dzienników Almy Curtin* (1994), *Medieval Literature of Poland. An Anthology* (1992), *Polish Renaissance Literature. An Anthology* (1995), *Jan Kochanowski. Laments* (1995), *Polish Baroque and Enlightenment Literature. An Anthology* (1996), *Adam Mickiewicz. The Sun of Liberty* (1998), *Polish romantic Literature. An Anthology* (1999), *Juliusz Słowacki. This Fateful Power. A Bilingual Anthology* (2000), *Polish Romantic Literature. An Anthology* (2000). Członek komitetu redakcyjnego czasopisma „The Sarmatian Review” 1997–. Dyrektor Letniego Programu Języka Polskiego i Kultury na Katolickim Uniwersytecie

Lubelskim 1998–. Członek: American Association for the Advancement of Slavic Studies 1987–, American Association of Teachers of Slavic and East European Languages 1978–, The Polish Institute of Arts and Sciences of America 1981–. Laureat nagród: Amoco Foundation Award 1982, American Association of Teachers of Slavic and East European Languages 1995, Polskiego Pen Clubu (za przekłady polskiej literatury na język angielski) 1995, Fundacji Turzańskich w Toronto 1996–1997. Hobby: kolekcjonowanie antycznych map i książek, tenis. Miejsce zamieszkania: Stany Zjednoczone 1967–.

**MISIAK Jerzy Stanisław ps. Zych**, chemik, działacz Stowarzyszenia Polskich Kombatantów; ur. 8 lutego 1924 w Warszawie, syn Zygmunta i Kamili z Narewskich; żonaty: [I] Marjorie, [II] Krystyna Ruchniewicz z domu Gromowska (księgowa); córka: (z pierwszego małżeństwa) Barbara Anna. Żołnierz Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego w Zgrupowaniu Chrobry II – sierżant-podchorąży awansowany do stopnia podporucznika w 1948. Studia chemiczne w Technische Hochschule w Stuttgarcie 1946–1950. Chemik analityczny, a następnie główny chemik produkcji w SA Rubber Mills w Adelajdzie (Australia) 1954–1973; menager techniczny produkcji w firmie UNIROYAL w Adelajdzie 1973–1982; chemik (pracownik naukowo-badawczy) w Bridgestone Australia w Adelajdzie 1982–1990. Główne kierunki badań naukowych: chemia nieorganiczna; technologia gumy i plastiku. Autor prac naukowych (patentów): *Cross-Linked Thermoplastic Elastomer* (1988), *Cross-Linked Thermoplastic Elastomer for Extruded and Moulded Profiles* (1989). Członek Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (sekretarz Koła nr 2 w Adelajdzie 1965–1968; sekretarz generalny Zarządu Krajowego 1975–1985; prezes Zarządu Krajowego 1985–) 1947–. Sekretarz Komitetu Budowy Pomnika Katyńskiego w Adelajdzie 1976–1977. Inicjator i współredaktor opracowania książki *Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Australii 1950–1992* (Kielce 1992). W 1987 doprowadził do przyjęcia patronatu nad SPK w Australii przez Gubernatora Generalnego sir Ninien Stephena (od tego czasu każdy kolejny gubernator podtrzymuje ten patronat). Uczestnik wielu zjazdów i sympozjów polonijnych i kombatanckich. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Medal Wojska Polskiego (3x), Order Odrodzenia

Polski (V), Order Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (III), Złoty Krzyż Zasługi RP, Srebrny Krzyż Zasługi RP, The Order of Australia, Krzyż Federacji Światowej SPK, Złoty Krzyż Kombatancki (Kanada, Wielka Brytania, USA), Złoty i Srebrny Krzyż Kombatancki (Australia), złota i srebrna Odznaka Honorowa Federacji Światowej SPK. Miejsce zamieszkania: Australia 1950–.

**MOKRZYCKI Jan**, lekarz stomatolog, działacz polonijny; ur. 27 listopada 1932 w Warszawie, syn Jana i Janiny z Sękowskich; żonaty: Magdalena Okońska (sekretarka); dzieci: Jan (dyrektor marketingu), Wanda (pielęgniarka). Wykształcenie: Dental School w Newcastle on Tyne 1955–1959. Prywatna praktyka stomatologiczna w Coventry 1959–. Prezes Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii 1997–1999, 1999–2001, 2003–; sekretarz generalny Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii 2002–2003. Autor artykułów w: „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza” (Londyn), „Tygodniu Polskim” (Londyn), „Orle Białym” (Londyn). Organizator i uczestnik cotygodniowej audycji radiowej „Poles Apart” w lokalnym programie BBC 1991–. Członek: British Dental Association, Partii Liberalnej, Polish Medical Association, Rady Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie (honorowy), Stowarzyszenia 3. Dywizji Karpackiej (honorowy). Odznaczenia: Order Zasługi RP (V). Zainteresowania/hobby: golf, brydż. Miejsce zamieszkania: Niemcy 1945–1947, Wielka Brytania 1947–.

**MORACZEWSKA-BOHBOT Magdalena Ewa**, z Moraczewskich, artystka malarka; ur. 25 marca 1965 w Warszawie, córka Jerzego i Zofii z Głóskowskich; zamężna: Daniel Bohbot (artysta malarz). Studia w Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts w Paryżu (malarstwo, grafika) 1983–1988; studia doktoranckie z historii sztuki na Uniwersytecie Paryskim 1998–. Uprawia malarstwo, kolaż i grafikę (drzeworyt, linoryt, miedzioryt). Autorka ilustracji do wyboru wierszy O. Mandelsztama *Żeliezo* (Paris 1992). Uczestniczka wystaw zbiorowych we Francji, m.in.: SAGA (Paryż) 1992, Centrum Kultury (Périgueux) 1997, zamek Saint-Auvent (Haute-Vienne). Wystawy indywidualne: Grande Masse des Beaux-Arts (Paryż) 1987, Galeria Brama (Warszawa) 1988, Galerie Michel Guinle – La Main (Lyon) 1989,

Galerie Jean Attali (Paryż) 1991, księgarnia „La Niçaise” (Paryż) 1992, Atelier Mémoires (Issy-les-Moulineaux) 1995. Uczestniczka Międzynarodowych Targów Linéart w Gand (Belgia). Miejsce zamieszkania: Francja 1982–.

**MÜNNICH Krzysztof**, architekt urbanista; ur. 27 lutego 1923 w Warszawie, syn Tadeusza i Ireny z Karyszkowskich; żonaty: Danuta Zdziarska (artysta malarz); dzieci: Barbara (artysta plastyk), Julian (ekonomista). Studia architektoniczne i urbanistyczne w The Glasgow School of Architecture w Glasgow 1942–1947 oraz w School of Planning and Research for Regional Development w Londynie 1947–1948. Asystent w Clyde Valley Regional Planning Committee w Glasgow 1944–1946; technik urbanista w London County Council w Londynie 1948–1949; kierownik sekcji planowania w Basildon Development Corporation (New Town) w Basildon 1949–1959; dyrektor departamentu planowania w City of Halifax Nova Scotia w Halifax (Kanada) 1959–1966; dyrektor agencji Lower Pioneer Valley Regional Planning Commission w Springfield (USA) 1966–1980. Autor opracowań urbanistycznych, planów regionalnych i rozwiązań architektonicznych rozwoju miast i osiedli, a także kilku prac plastycznych, m.in.: afisz *Your Blood Can Save a Life* (nagrodzony w konkursie szkockiego Towarzystwa Transfuzji Krwi i rozwieszany w całej Szkocji jako przyczynek do wysiłku wojennego) 1944; medal pamiątkowy marszałka E. Śmigłego-Rydza (bity w srebrze i brązie), wydany przez Instytut J. Piłsudskiego w Londynie 1974. Inicjator i projektant głazu-pomnika w Chochołowie (miejsce przekroczenia granicy w 1941 przez marszałka E. Śmigłego-Rydza, powracającego do kraju) 1993. Prowadził działalność niepodległościową poprzez publicystykę prasową, odczyty oraz wystąpienia telewizyjne na terenie Kanady, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Założyciel Katyń Medal Committee w USA 1977 oraz Solidarity Support Committee of Western Massachusetts 1980–1985. Członek: The Royal Town Planning Institute w Wielkiej Brytanii (Fellow 1961–) 1949–, The Royal Institute of British Architects 1950–, The Nova Scotia Association of Architects (Kanada) 1959–1966, The American Society of Planning Officials 1966–1980, American Planning Association 1978–, Towarzystwa Urbanistów Polskich w Warszawie 1997–, Skarbu Narodowego w Londynie 1948–1991,



Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie (fundator) 1973, Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku 1975–1984, Instytutu Józefa Piłsudskiego w Londynie (sekretarz generalny) 1985–. Uhonorowany pamiątkową plakietką Lower Pioneer Valley Regional Planning Commission w Springfield 1980. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (IV, V), Złoty Krzyż Zasługi, Złoty Medal Skarbu Narodowego, Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej. Zainteresowania/hobby: numizmatyka, falerystyka. Miejsce zamieszkania: Kanada/USA 1959–1984, Wielka Brytania 1984–.

**MUSZKOWSKI Piotr Krzysztof**, pseudonim Pether Christopher Blauth-Muszkowski, specjalista do spraw międzynarodowej reasekuracji, publicysta; ur. 18 września 1919 w Warszawie, syn Jana i Janiny z domu Bador; żonaty: Izabella Blauth; dzieci: Krzysztof (chirurg), Jan (dziennikarz). Studiował na uniwersytecie w Grenoble. W czasie II wojny światowej porucznik nawigator w 300. Dywizjonie Bombowym Polskich Sił Powietrznych RAF w Wielkiej Brytanii 1942–1946. Sekretarz redakcji „Wiadomości” (Londyn) oraz współpracownik sekcji polskiej radia BBC i radia „Głos Ameryki” 1946–1950; menedżer American Foreign Insurance Association w Londynie 1950–1965; dyrektor (członek zarządu) firmy Lloyd’s Brokers w Londynie 1985–. Autor artykułów oraz publikacji książkowych: *Edward Raczyński – rozmowy z Krzysztofem Muszkowskim* (Paryż 1990), *Zbiór felietonów* (Londyn 1990), *Inter Alia* (London 1990), *Intra Muros* (Kraków 1993), *Notatki londyńskie* (Toruń 1997); redaktor *Emeryk Hutten-Czapski 1897–1979* (Londyn 1986). Członek: Związku Dziennikarzy RP na Obczyźnie 1946–, Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie (prezes 2004–) 1989–, Royal Institute of International Affairs 1989, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Warszawie 1991–. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1941–.

**NIEMIROWICZ Barbara** z domu Popęda, nauczyciel; ur. 2 marca 1951 w Warszawie, córka Ryszarda i Bronisławy z Obluckich; zamężna: Dariusz Niemirowicz (solista operowy); dzieci: Magdalena, Tomasz. Studia pedagogiczne na Uniwersytecie Warszawskim 1970–1975. Nauczyciel: (nauczanie początkowe z wychowaniem muzycznym) w Szkole Podstawowej nr 216 w Warszawie 1975–1980,

języka polskiego w Schulrat Wien w Wiedniu 1990–. W latach 1984–1990 śpiewała w chórach polonijnych w Niemczech (w Mannheim, Dortmundzie, Rechlinhasen). Prezes: Chóru Akademickiego Uniwersytetu Warszawskiego 1975–1976, Chóru Duszpasterstwa Polonii „Gaudete” w Wiedniu 1996–; asystent Oazy Dzieci Bożych w Wiedniu 1990–. Członek: Związku Harcerstwa Polskiego (drużyna skrząców) w Wiedniu 1990–, Rady Laikatu Polonii w Austrii 1993–, Kręgu Rodzin Domowego Kościoła w Wiedniu 1992–. Zainteresowania/hobby: muzyka. Miejsce zamieszkania: Austria 1990–.

**NIEMIROWICZ Dariusz**, solista operowy; ur. 19 grudnia 1952 w Warszawie, syn Władysława i Haliny z Nowakowskich; żonaty: Barbara Popęda (nauczycielka); dzieci: Magdalena, Tomasz. Studia wokalne w Akademii Muzycznej w Warszawie 1973–1978. Solista operowy: Warszawskiej Opery Kameralnej w Warszawie 1976–1981; Teatru Wielkiego w Warszawie 1978–1981; niemieckich teatrów muzycznych w Coburgu, Heidelbergu, Gelsenkirchen 1981–1990; Volksooper i Staatsoper w Wiedniu 1990–1998; teatru muzycznego we Fryburgu (Niemcy) 1997–. Solista i konsultant Chóru Duszpasterstwa Polonii „Gaudete” w Wiedniu 1990–1997. Miejsce zamieszkania: Niemcy 1981–1990, Austria 1990–.

**NIEWĘGŁOWSKI Andrzej Jacek Hubert**, architekt; ur. 17 lipca 1927 w Warszawie, syn Kazimierza i Wandy z Krzywickich. Studia na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej 1945–1952. Projektant: w Miastoprojekcie Stolica (pracownia prof. B. Pniewskiego) w Warszawie (m.in. prace przy projektach i wykonaniu zespołu gmachów nowego sejmu) 1951–1963; w pracowni architektonicznej J. Perron w Paryżu (m.in. projekty w zakresie szpitalnictwa) 1964–1969; w pracowni architektonicznej J. Maneval w Paryżu (m.in. liczne prace urbanistyczne oraz projekty ośrodków handlowych, domów jednorodzinnych i ośrodków społecznych) 1970–1977. Właściciel pracowni architektonicznej w Paryżu (m.in. kompletna przebudowa Instytutu Holenderskiego w Paryżu, rozbudowa Instytutu Holenderskiego we Florencji, restauracja zabytkowego domu Théo van Doesburg w Meudon, nowa stela nagrobna Cypriana Norwida na cmentarzu w Montmorency oraz liczne prace w zakresie architektury wnętrz) 1978–.

Wiceprezes Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji 1992–. Członek: Stowarzyszenia Architektów Polskich 1952–1969, Stowarzyszenia Architektów RP 1959–1963; Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1993–. Zainteresowania/hobby: malarstwo, grafika. Miejsce zamieszkania: Francja 1963–.

**OBREŃBSKA Monika**, informatyk; ur. 27 kwietnia 1953 w Warszawie, córka Józefa i Jadwigi z Patejów Studia: Politechnika Warszawska (elektronika) 1971–1973, Ecole Nationale Supérieure d’Informatique et de Mathématiques Appliquées w Grenoble (informatyka i matematyka stosowana) 1973–1976, Institut National Polytechnique w Grenoble (doktorat z informatyki) 1982, Arizona State University w Phoenix (marketing) 1990. Pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej 1976–1978; asystent, a następnie wykładowca w Ecole Nationale Supérieure d’Informatique et de Mathématiques Appliquées w Grenoble oraz na Université Scientifique et Médicale w Grenoble 1978–1984; pracownik naukowy Pracowni Budowy Komputerów przy Laboratorium Informatyki i Matematyki Stosowanej w Grenoble 1978–1984; projektant układów scalonych w firmie Bull S.A. w Les Clayes-sous-Bois pod Paryżem 1984–; ekspert w Bull HN Information Systems Inc. w Phoenix, USA (udział w projektowaniu i realizacji procesorów VLSI dla komputera dużej mocy serii DPS8 – projekt RPM2; projektowanie i weryfikacja nowego procesora dla komputera serii DPS8 – projekt Jupiter 1) 1989–1991 i 1995–1996. Główne kierunki badań naukowych (w firmie Bull SA): specyfikacja i realizacja układów scalonych wielkiej skali integracji dla komputera dużej mocy; jednostki centralne i specjalistyczne; układy pamięci dla maszyn serii DPS7; projekty Auriga 1 i Auriga 2; układy scalone do szybkiej transmisji danych; integracje układów mikrokomputerowych; sterujące układy scalone dla systemów wieloprocessowych. Autorka raportów naukowych, publikacji konferencyjnych, rozdziałów w pracach zbiorowych oraz artykułów, m.in. w „Informatyce” (Warszawa), „Microprocessing and microprogramming Euromicro Journal”, „Design Methodologies – Advances in CAD for VLSI” (North-Holland), „Computer World Polska” (Warszawa). Tłumacz na język polski publikacji książkowej C. Corge *Elementy informatyki. Informatyka a myśl ludzka* (Warszawa

1981). Wiceprezes 1993–1994 i 1997–1998, a następnie prezes 1998 – Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich we Francji. Zainteresowania/hobby: turystyka, fotografia, historia, psychologia. Miejsce zamieszkania: Francja 1978–.

**ORZESZAK Jerzy Antoni**, inżynier mechanik; ur. 23 marca 1935 w Warszawie, syn Antoniego i Pelagii z domu Adamczuk. Studia z zakresu aparatury przemysłu chemicznego na Wydziale Mechaniczno-Konstrukcyjnym Politechniki Warszawskiej 1953–1959. Projektant w Biurze Projektów Energoprojekt w Warszawie 1959–1964; inżynier specjalista w Zakładzie Badań i Ekspertyz w Warszawie 1964–1966; inżynier projektant: Ion Exchange w Toronto 1967–1969, Lummus w Toronto 1969–1970, Ontario Hydro w Toronto 1970–1993. Był członkiem zespołu projektującego pierwszą w Kanadzie elektrownię ciepłą spalającą ropę naftową. Członek Association of Professional Engineers of the Province of Ontario 1968–. Miejsce zamieszkania: Kanada 1967–.

**OTTO George**, ekonomista, nauczyciel akademicki, działacz polonijny; ur. 18 grudnia 1929 w Warszawie, syn Edwarda i Leokadii z domu Laferi; żonaty: Barbara Poniatońska (nauczyciel); dzieci: Edward (biznesmen), Dariusz (student). Wykształcenie: Roosevelt University w Chicago 1969; doktorat w Illinois Institute of Technology w Chicago 1979; studia podyplomowe: Northwestern University w Chicago 1969–1970, University of Illinois w Urbana 1974–1975, De Paul University w Chicago 1981 i 1986. Liczne stypendia naukowe, m.in. Fundacji Fulbrighta. Profesor biznesu i ekonomii: Truman College w Chicago, University of Illinois w Chicago, St. Xavier College w Chicago. Visiting professor uniwersytetów w Heidelbergu i Krakowie. Konsultant naukowy wielu przedsiębiorstw. Organizator szkoleń dla biznesmenów. Założyciel Polish American Student Association oraz Business Club „FEBA” w Truman College w Chicago. Organizator pierwszego w stanie Illinois festiwalu folklorystycznego w Springfield 1982 oraz dorocznego Dnia Pułaskiego w Truman College w Chicago. Aktywnie działał na rzecz przyjęcia Polski do NATO. Wieloletni wiceprezes i prezes American Federation of Teachers; wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej (Oddział Illinois). Uhonorowany tytułem „Wybitny obywatel” (przez Citizenship

Council Of Metropolitan Chicago) oraz „Sam Walton Free Enterprise Fellow” (w konkursie SIFE) 1997, 1998, 1999. Laureat nagrody Miasta Chicago 2000. Odznaczenia: Order Zasługi RP (V). Zainteresowania/hobby: historia, polityka, turystyka, filatelistyka. Miejsce zamieszkania: USA 1948–.

**PANASIUK Zofia Julia**, artysta grafik; ur. 14 maja 1947 w Warszawie, córka Józefa i Julii ze Żbikowskich. Studia z zakresu architektury wnętrz i grafiki książkowej w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (architektura wnętrz, grafika książkowa) 1966–1973. Uprawia malarstwo olejne i pastelowe, grafikę artystyczną oraz rysunek. Redaktor graficzny miesięcznika „Jazz” Warszawa 1973–1974; scenograf warszawskich teatrów i telewizji 1974; współpracownik polskich tygodników: „Szpilki”, „Itd”, „Literatura”, „Ty i Ja” 1975. We Francji współpracownik, m.in.: Radia francuskiego 1976–1981, Video System 1988–1989, Duran-Dupon 1991. Realizatorka filmów *Livres Inte*, Paryż 1981 oraz *Les Quatre Saisons*, Paryż 1989. Projektantka kostiumów dla Ballet-Théâtre de la Seine w Paryżu 1986. Autorka plakatu *Per Aspera ad Astra*, Paryż 1986 oraz plakatu i dekoracji do paryskiej inscenizacji *Dziadów* A. Mickiewicza 1998. Ilustratorka polskich i francuskich czasopism oraz książek, m.in.: *Księga parodii* (Warszawa 1978), *200 recettes de cuisine polonaise* (Paris 1986); M. Zaleskiej *W cieniu twych skrzydeł* (Paryż 1996); *Témoins*, antologia poezji polskiej (Paris 1996); J. Iwaszkiewicza *Lato w Nohant*, w języku japońskim (Tokyo 1999). Autorka artykułów w prasie polskiej i francuskiej. Uczestniczka wystaw zbiorowych we Francji, Polsce, Jugosławii, Niemczech i USA. Wystawy indywidualne: Galeria „Szpilek” (Warszawa) 1974, Galerie ES (Paryż) 1982, Galerie Quincambosse (Paryż) 1994, Haus am Quall (Haan-Gruitten, Niemcy) 1988, Galerie de la Geole (Wersal) 1989, Merostwo (Lavandou) 1990, Uniwersytet w Nancy 1996, Terres de l’Est (Paryż) 1997, Atrium (Chacille) 1998. Od 1981 współpracuje z pracownią grafiki artystycznej przy Miejskiej Akademii Artystycznej w Chaville (Francja). Nagrody, m.in.: „Brązowa Szpilka” (za rysunek satyryczny) 1975, Nagroda Wydawców Polskich (za ilustracje książkowe) 1979, srebrny medal Francuskiego Stowarzyszenia Sztuki, Literatury i Nauki (pod patronatem Akademii Francuskiej) 1983; srebrny medal Akademii Europejskiej Sztuki w Nowym Jorku 1985; brązowy medal

Stowarzyszenia Artystów Francuskich 1994; srebrny medal zasługi w dziedzinie sztuki „Mérite et D vouement Franais” 1994; nagroda za grafikę na Salonie Sztuki w Wittelsheim 1997. Członek Académie Européenne des Arts 1990–. Miejsce zamieszkania: Francja 1975–.

**PARASIEWICZ Piotr**, hydrotechnik; ur. 4 czerwca 1961 w Warszawie, syn Kazimierza i Wandy z Federów; żonaty: Maria Sabjanyi; dzieci: Christian, Sylvia. Studia: Uniwersytet „Al Fateh” w Trypolisie (język arabski) 1982–1984; Uniwersytet Nauk Rolniczych w Wiedniu (inżynieria ładowa i wodna) 1984–1993 (doktorat) 1998; kursy specjalistyczne w Colorado State University (USA) 1994. Asystent 1988–1994, starszy asystent 1994–1998, lektor 1994– Zakładu Hydrobiologii, Rybactwa i Gospodarki Wodnej Uniwersytetu Nauk Rolniczych w Wiedniu. Główne kierunki badań naukowych: rozwiązania metodologiczne pomiarów morfologii i hydrauliki rzek, jako podstawy planowania inwestycji ekologicznych. Twórca systemu pomiarowego, opartego na dygitalnych modelach topograficznych oraz inicjator wprowadzenia w Austrii amerykańskiego systemu komputerowej symulacji środowiska rzecznoego. Wynalazca instrumentu do pomiaru parametrów fizycznych środowiska rzecznoego tzw. Depth-Velocity-Position-(DVP)-Bar. Współzałożyciel International Aquatic Modelling Group (stowarzyszenie mające na celu koordynację rozwoju modeli symulacyjnych środowisk rzecznych) 1995. W 1996–1998 prowadził, wspólnie z Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, projekt obejmujący strategię ochrony rzek polskich. Inicjator zorganizowania bilateralnej konferencji polsko-austriackiej w Wiedniu, dotyczącej współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej. Organizator kursów i spotkań zawodowych oraz uczestnik konferencji i sympozjów naukowych w Europie i USA. Autor ekspertyz naukowych, referatów oraz opracowań i artykułów opublikowanych w czasopismach specjalistycznych, m.in.: „Regulated Rivers: Research and Management”, „Archiv für Hydrobiologie”, „Środowisko”, „Fisheries Management and Ecology”. Członek Austrian Network for Environmental Research 1997–. Uhonorowany I nagrodą i stypendium doktoranckim *100 Jahre Kulturtechnik und Wasserwirtschaft* za pracę dyplomową 1993. Zainteresowania/hobby: literatura, teatr, programowanie komputerów, wędkarstwo. Miejsce zamieszkania: Austria 1984–.

**PASZKO-LIMMEROOTH Małgorzata**, z d. Paszko, artystka malarzka; ur. 17 marca 1955 w Warszawie, córka Feliksa i Wandy z Karczów; zamężna: Axel Limmeroth ps. Cassel (rzeźbiarz); dzieci: Félix, Nils, Clara, Studia: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (malarstwo) 1976–1977, École Nationale Supérieure de Beaux-Arts w Paryżu (malarstwo, grafika) 1977–1979. Uprawia malarstwo, grafikę i rysunek. Uczestniczka wystaw zbiorowych, m.in.: we Francji (FIAC, SAGA, DECOUVERTES), Hiszpanii, Niemczech, Luksemburgu, Syrii, na Kubie i w Ameryce Środkowej. Wystawy indywidualne: Galerie Le Dessin (Paryż) 1979, 1982, 1983; Centre Culturel (Brétigny-sur-Orge, Francja) 1980; Galerie Camomille (Bruksela) 1981, 1985; FIAC (Paryż) 1984; Galeria „Pokaz” (Warszawa) 1986; Galerie Claire Burrus (Paryż) 1987; Villa Médicis (Rzym) 1987; Keats Gallery (Knokke-le-Zoute, Belgia) 1988; Galerie La Tour des Cardinaux (L’Isle-sur-la-Sorgue, Francja) 1988, 1993, 1996, 1999; Galerie Hodel (Zurych) 1989; Galerie Lamaignère Saint Germain (Paryż) 1990; Galerie Le Titanium (Ateny) 1990; Galerie Martine Queval (Paryż) 1992; Galerie Koralewski (Paryż) 1992, 1994; Galerie Dominique Lange (Luksemburg) 1994, 2000; Galerie Pierre Nouvion (Monako) 1994; Centre Culturel (Orbec, Francja) 1994; Institut Culturel Français (Drezno) 1995; Galerie Fred Lanzenberg (Bruksela) 1996, 1998, Henry Bussière ART’S (Paryż) 1996; Galerie Bernard Bouche (Paryż) 1997; Galerie Raymond Banas (Metz, Francja) 2000. Jej prace znajdują się w kolekcjach prywatnych i państwowych, m.in.: Musée Picasso (Antibes), Association Française d’Action Artistique (Paryż), Bibliothèque Nationale (Paryż). Stypendystka Fondation de France 1978 oraz rządu francuskiego (Villa Médicis w Rzymie) 1987. Laureatka: Salon de Montrouge (srebrny medal za rysunek) 1981, Prix Lacourière (pierwsza nagroda w dziedzinie grafiki) 1989, Prix Martini (malarstwo) 1992, międzynarodowy konkurs fabryki opon Michelin (III miejsce) 1998. Miejsce zamieszkania: Francja 1977–, Monako 1987–.

**PAUDYN Anna Maria**, z Brzezińskich, chemik; ur. 7 stycznia 1944 w Jasięcu k. Grójca, córka Teofila i Stanisławy z domu Jara; zamężna: Ryszard Paudyn. Studia na Uniwersytecie Warszawskim (chemia jądrowa) 1961–1967; doktorat z chemii morza w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie 1974–1977. Pracownik

naukowy: Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Gdyni 1968–1981, Uniwersytetu w Toronto (Kanada) 1981–1989, Ministerstwa Pracy Prowincji Ontario w Toronto 1989–1995; chemik w Ministerstwie Transportu Prowincji Ontario 1995–. Główne kierunki badań naukowych: wykrywanie substancji toksycznych w środowisku naturalnym; wykrywanie pierwiastków śladowych w materiałach biologicznych; metody chemiczne w higienie pracy. Autorka artykułów i rozpraw naukowych w dziedzinie ochrony środowiska i chemii morza, m.in. w „Fresenius Journal of Analytical Chemistry”, „Water Air and Soil Pollution” „Spectrochimica Acta” oraz wydawnictwach Polskiej Akademii Nauk 1968–. Uczestniczka konferencji międzynarodowych. Członek NSZZ „Solidarność” w Gdańsku 1980–1981. Dyrektor Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Kanadzie 1982–; wiceprezes okręgu „Humber” Ontario Liberal Party 1986–1988; prezes, a następnie sekretarz Fundacji Charytatywnej Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej 1994–; dyrektor, a następnie wiceprezes Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej 1996–. Organizatorka i przewodnicząca Ogólnokanadyjskiego Komitetu Pomocy Powodzianom w Polsce 1997–1998. Laureatka nagrody Prowincji Ontario za pracę społeczną 1996. Honorowa obywatelka Odrzychowic Kłodzkich (za akcję pomocy w odbudowie po powodzi) 1998. Odznaczenia: Złota Odznaka Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Miejsce zamieszkania: Kanada 1981–.

**PAWEŁCZYŃSKI Adam Antoni**, pseudonim: Michał Mokrzycki, ks. Marek, dziennikarz, redaktor, działacz katolicki; ur. 9 października 1950 w Pruszkowie k. Warszawy, syn Bolesława i Władysławy z Narowskich; żonaty: Aldona Wysokińska (inżynier rolnictwa); dzieci: Adam Albert, Krzysztof Dominik. Studiował organizację i zarządzanie na Wydziale Mechaniczno-Technologicznym Politechniki Warszawskiej 1974–1978. Do 1971 instruktor ZHP. Ślusarz w Zakładach Naprawy Taboru Kolejowego w Pruszkowie 1969–1970; konstruktor i technolog w Centrum Badawczo-Konstrukcyjnym Obrabiarek w Pruszkowie 1970–1979; konstruktor w Zakładach Remontowych „Pollena” w Pruszkowie 1979–1985. Współzałożyciel NSZZ „Solidarność” w Pruszkowie 1980. W 1981, do wybuchu stanu wojennego, sekretarz oraz szef informacji i propagandy (pracownik etatowy) Zarządu



Regionu „Mazowsze” Oddział Pruszków NSZZ „Solidarność”. W czasie stanu wojennego wielokrotnie aresztowany i przesłuchiwany. Kolorporter prasy podziemnej „Wiadomości Dnia” 1982–1987. W Szwecji od 1987, gdzie pracował w wielu zawodach. Przewodniczący Związku Polskich Katolików w Göteborgu 1991–1993. Od 1991 członek zagraniczny Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego (ZChN) w Warszawie i inicjator powstania koła w Göteborgu. W 1992, po odejściu rządu J. Olszewskiego, na znak protestu wobec przystąpienia ZChN do rządu H. Suchockiej, opuścił wraz z całym kołem ZChN i jako członek-założyciel wstąpił do organizującego się w Warszawie Ruchu Chrześcijańsko-Narodowego „Akcja Polska”. W latach 1992–1995 kierował kołem „Akcji Polskiej” w Göteborgu. Wiceprezes Koła Fundacji Jana Pawła II w Göteborgu 1993–, szef informacji i propagandy Związku Polskich Katolików w Göteborgu 1995–; redaktor i wydawca związkowego dwumiesięcznika „Goniec Katolicki” (Göteborg) 1995–. Członek: Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej (Paryż) 1993–, Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie (Paryż) 1996–. Ruchu Odbudowy Polski w Warszawie 1997–. Autor artykułów w prasie polskiej i polonijnej. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Exuli Bene de Ecclesia Merito. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1987–.

**PAWŁOWSKI Krzysztof Kazimierz**, architekt-urbanista, nauczyciel akademicki; ur. 3 maja 1934 w Warszawie, syn Bronisława i Jadwigi z domu Puciata; żonaty: Magdalena Dołowska; dzieci: Kaja. Studia architektoniczne na Politechnice Warszawskiej 1951–1958; doktorat 1965; habilitacja 1973. Asystent, a następnie adiunkt Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1960; kierownik zakładu Historii Budowy Miast Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1973; zastępca generalnego konserwatora zabytków w Ministerstwie Kultury i Sztuki 1974–1982; wykładowca Szkoły Architektury w Montpellier 1982–1988; profesor (associé): Uniwersytetu Paul Valéry w Montpellier 1984–1986, Uniwersytetu Toulouse-le-Mirail 1984–1986; dyrektor naukowy CNRS 1988–1989; kierownik naukowy Stowarzyszenia Studiów nad Miastami Langwedocji 1989–; doradca prezesa Rady Ministrów RP ds. dziedzictwa narodowego 1999–. Ekspert UNESCO ds. rewaloryzacji zabytków (uczestnik licznych misji naukowych m.in. w Iranie, Algierze,

Mozambiku, Senegal, Angoli, Słowacji 1974–1993). Wiceprzewodniczący i sprawozdawca Komitetu Dziedzictwa Światowego UNESCO 1977–1978; wiceprezydent Conseil International des Monuments et des Sites ICOMOS 1978–1981 (prezes Komitetu Polskiego 1981–1984 i 1993–) Członek: m.in. Stowarzyszenia Architektów Polskich 1958–, Stowarzyszenia Historyków Sztuki (wiceprezes oddziału warszawskiego 1972–1973) 1958–, Stowarzyszenia Urbanistów Polskich 1974–, Międzynarodowego Stowarzyszenia Urbanistów 1981–, Towarzystwa Archeologicznego w Montpellier 1992–. Autor ponad 100 artykułów naukowych oraz książek: *Francuska myśl urbanistyczna epoki Oświecenia* (1970), *Circulades languedociennes de l'an mille. Naissance de l'urbanisme européen* (1992 i 1994), *Tony Garnier pionnier de l'urbanisme du XXème siècle* 1994. Współautor książki *Zabytki urbanistyk i budownictwa w Polsce* (1986). Laureat nagrody l'Association des Vieilles Maisons Françaises 1991 oraz nagrody Francuskiego Towarzystwa Geograficznego 1993. Odznaczenia: Medal Edukacji Narodowej, Ordre des Arts et des Lettres. Miejsce zamieszkania: Francja 1982–1999, Polska 1999–.

**PERKOWSKI Marek Andrzej**, inżynier automatyk, profesor uniwersytetu; ur. 6 października 1946 w Warszawie, syn Adama i Hanny z Zielińskich; żonaty: Ewa Wilkowska; dzieci: Mateusz. Studia w zakresie elektroniki na Politechnice Warszawskiej 1964–1968; doktorat z automatyki na Politechnice Warszawskiej 1980. Starszy asystent, a następnie adiunkt Instytutu Automatyki Politechniki Warszawskiej 1973–1981; docent University of Minnesota w Minneapolis 1981–1983; profesor nadzwyczajny Portland State University w Portland 1983–1994; profesor zwyczajny inżynierii komputerowej Portland State University w Portland 1994–; visiting professor: University of Montpellier (Francja) i Technical University of Eindhoven (Holandia) 1966. Główne kierunki badań naukowych: automatyczne projektowanie układów cyfrowych; synteza logiczna; synteza wysokiego poziomu; analiza dyskretna; metody spektralne; logiki wielowartościowe; sztuczna inteligencja; architektura komputerów; układy scalone wielkiej skali integracji. Prowadził projekty badawcze dla: National Science Foundation 1991–1994, Air Force Office of Scientific Research 1994–1996, National Science Foundation 1994–1998. Autor artykułów

naukowych w czasopiśmie i materiałach konferencyjnych oraz 10 rozdziałów w książkach. Współautor książek: *Theory of Logic Circuits* (1977, 1978 i 1984), *Problems in the Theory of Logic Circuits* (1976, 1977, 1979 i 1986), *Theory of automata* (1973, 1974 i 1976). Uzyskał dwa patenty. Uczestnik wielu naukowych sympozjów i konferencji międzynarodowych. Członek: NSZZ „Solidarność” w Warszawie 1980–1981, Institute of Electrical and Electronics Engineers 1984–, IEEE Computer Society 1984–, American Association for Artificial Intelligence 1987–, Eta Kappa Nu 1985–, Special Interest Group on Design Automation 1987–, American Society for Engineering Education 1988–, National Coalition of Natural Family Planning 1989–, Pi Sigma Upsilon 1990–. Laureat licznych nagród naukowych m.in.: nagród naukowych rektora Politechniki Warszawskiej 1970, 1973, 1975, 1980; nagrody państwowej III stopnia Ministra Edukacji Narodowej 1981; nagród konferencji automatycznego projektowania 1986, 1987, 1988, 1991; „Best Paper Award” wyróżnienie za najlepszy artykuł zaprezentowany na VHDL International User’s Forum 1992. Zainteresowania/hobby: komputer, wycieczki, filozofia, rzeźba. Miejsce zamieszkania: Stany Zjednoczone 1981–.

**PESZYŃSKI Ireneusz Grzegorz**, inżynier, działacz społeczny; ur. 5 stycznia 1937 w Zglenicach Dużych (woj. łódzkie), syn Franciszka i Zofii z Więckowskich. Studia inżynierskie w Bristol Technical College w Bristolu 1954–1959. Dyrektor naczelny George Press of Company Limited (pośrednictwo sprzedaży nieruchomości i budowy domów) 1969–. Konsul honorowy RP w Bristolu 1998–. Przewodniczący Polskiej Parafii w Bristolu 1981–1984; powiernik Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii 1983–1999; sędzia magistratu brytyjskiego (z nominacji ministra sprawiedliwości) w Bristolu 1987–; reprezentant gubernatora regionu zachodniej części Anglii Międzynarodowych Klubów Rotariańskich podczas otwarcia pierwszego po wojnie Klubu Rotariańskiego w Polsce 1989. W latach 1992–1995, przy pomocy rodziny i przyjaciół, zorganizował kilka wielkich akcji humanitarnych na terenie Wielkiej Brytanii, m.in. przyczynił się do wysłania 29 ciężarówek do Polski ze sprzętem medycznym, ubraniami oraz żywnością dla szpitali, domów dziecka i sierocińców, o łącznej wartości ok. 3 mln funtów. Jako przewodniczący Międzynarodowego Klubu

Rotariańskiego kontynuował i poszerzał akcję zbierania (ponad 10 tys.) okularów dla Vision Aid Overseas oraz wysłania lekarzy okulistów do Azji w celu pomocy ludziom słabowidzącym. Jednocześnie poszerzał aktywność dotyczącą zakładania klinik polowych dla leczenia niewidomych w Indiach oraz przekazywania licznych darów dla ludności terenów objętych kataklizmami: Bangladesz, Kolumbia, Brazylia, Sudan, Armenia, Rosja, Rumunia, Bośnia. Przez wiele lat był opiekunem polskich i brytyjskich klubów młodzieżowych oraz działaczem harcerskim, prowadzącym drużyny w Hufcu „Szczecin” na terenie Bristolu, Trowbridge i Dursley. Organizator imprez oraz zbiórek na rzecz polskich inwalidów wojennych w Wielkiej Brytanii. Członek, m.in.: Institute of Directors, Institute of British Management. Odznaczenia: Order św. Sylwestra, Order Zasługi RP (IV), Order Brytyjskiego Imperium (M.B.E.), Ecclesiae Populoque Servitium Praestanti, Pro Ecclesia et Pontifice. Odznaka Honorowa PCK (II). Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1946–.

**PIECHOCKA Małgorzata Helena**, inżynier chemii spożywczej; ur. 28 stycznia 1948 w Warszawie, córka Bohdana i Magdaleny z domu Markijanowicz; zamężna: Wiesław Piechocki (nauczyciel, publicysta, tłumacz); dzieci: Katarzyna (romanistka), Claudia, Julia. Wykształcenie: studia w zakresie technologii rolno-spożywczej w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 1965–1970; praktyki zawodowe w Szwajcarii i w Norwegii. Inżynier chemii spożywczej w różnych zakładach pracy w Warszawie 1971–1981; pracownik laboratoriów chemicznych i medycznych w Austrii i w Lichtensteinie 1983–. Autorka artykułu naukowego w specjalistycznej prasie duńskiej. Miejsce zamieszkania: Austria 1981–.

**PIGNARD Magdalena** z domu Bykowska, historyk sztuki, kolekcjoner.; ur. 24 kwietnia 1946 w Warszawie, córka Stanisława i Krystyny z domu Cygler. Studia ekonomiczne w Wyższej Szkole Planowania i Statystyki w Warszawie 1968–1971, cywilizacji francuskiej na Uniwersytecie Paryskim 1972, historii sztuki w Ecole du Louvre 1973–1975. Wieloletni aktywny członek francuskich i międzynarodowych towarzystw i stowarzyszeń, promujących sztukę i wymianę kulturalną, m.in.: Association Européenne pour le développement et

la sauvegarde des métiers d'art traditionnels, Association des Amis du Château de Sassetôt (założycielka) 1987 (Normandia), Société historique de Levallois (wiceprezes) 1991–1994, Société Archéologique, Historique et Artistique „Le Vieux Papier”, ITINERAIRES – Mouvement Artistique d'Art Contemporain 1992–, Państwowej Rady ds. Sztuk Plastycznych w UNESCO. Organizatorka wystaw historycznych w merostwach, instytucjach, archiwach, muzeach, w Zgromadzeniu Narodowym we Francji i w Instytutach Kultury Francuskiej za granicą, m.in.: *Marianne Républicaine 1989–95*, *Elisabeth d'Autriche dite Sissi 1989*, *La Tour Eiffel 1989* oraz wystaw sztuki współczesnej Francji, Polski, Afryki, Chin, Kanady. Współautorka albumu *Levallois Mémoires*, (1991), katalogu wystawy *Levallois Mémoires* (1992) oraz *Vive la République* (1992). Autorka katalogów wystaw: *Marianne, l'identité Française* (1995), *ITINERAIRES au Palais des Arts à Cracovie* (1996). Odznaczenia: Médaille de la Ville de Lençloître, Médaille à Barentin, Médaille de la Ville de Paris. Miejsce zamieszkania: Francja 1972–.

**PIWARSKI Andrzej Jan**, artysta malarz, nauczyciel akademicki; ur. 27 marca 1938 w Warszawie, syn Władysława i Ireny z Hermanów; żonaty: Barbara Ziółkowska (artystka malarka); dzieci: Krzesiśław (artysta malarz). Studia malarskie w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku 1960–1966. Profesor (wykłady gościnne) Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Münster (Niemcy) 1976–1980; stypendysta Zarządu Komunalnego Ruhry w Essen 1979–1980; docent Europejskiej Letniej Akademii Sztuk Pięknych w Luksemburgu 1987–1991; kurator Międzynarodowego Sympozjum Artystów w Tuchomiu 1993–. Redaktor graficzny kwartalnika „Prawda, Krzyż, Wyzwolenie” w Carlsbergu 1983–1985; członek redakcji miesięcznika polskiego „Zbliżenia” wydawanego w Dortmundzie 1988–1992. Uprawia malarstwo, grafikę i rysunek oraz realizacje ścienne (mozaika i malarstwo). Uczestnik wystaw zbiorowych w Polsce, Niemczech, Francji, Belgii, Luksemburgu, Holandii i na Węgrzech. Wystawy indywidualne, m.in.: Galeria Sztuki Współczesnej (Gdańsk) 1967, Galeria 8 (Sopot) 1970, Galeria Biura Wystaw Artystycznych (Gdynia) 1971, Galeria Domu Plastyka (Gliwice) 1971, Galeria Eternelle (Sztokholm) 1973, Galeria Towarzystwa Przyjaciół Sztuki (Lindingoe, Szwecja) 1973, Galeria Knuuttila

(Lahti, Finlandia) 1974, Galeria B. Clasing (Münster) 1974, Galeria 6x (Dusseldorf) 1974, Galeria Trekanten (Sigtuna, Szwecja) 1975, Miejski Pawilon Sztuki (Soest, RFN) 1975, Akademia Thomas Morus (Bensberg, RFN) 1976, Galeria Sztuki Współczesnej (Bydgoszcz) 1976, Niederrheinisches Museum (Duisburg, RFN) 1976, Galeria Ostentor (Dortmund) 1977, Muzeum M. Kopernika (Frombork) 1977, Galeria Desa (Koszalin) 1978, Galeria der blaue Kreis (Bottrop, RFN) 1979, Muzeum Zamkowe (Malbork) 1979, Galeria BWA (Białystok) 1979, Galeria M (Plettenberg, RFN) 1980, Galeria Bernard Mai (Bonn) 1982, Galeria Kunstetage (Berlin) 1983, Galeria WAZ (Essen) 1984, Akademia Hermann-Ehlers (Hannover) 1984, Galeria Miejska (Esch-sur-Alzette, Luksemburg) 1987, Sala Jana Pawła II na Jasnej Górze (Częstochowa) 1990, Haus der Begegnung (Monachium) 1990, Muzeum Historii miasta Gdańska (Gdańsk) 1990, Galeria Sztuki (Toruń) 1991, Ambasada RP (Kolumbia) 1991, Galeria Sztuki Współczesnej BWA (Bydgoszcz) 1991, Galeria Miejska (Angles, Hiszpania) 1991, Muzeum Archidiecezji Warszawskiej (Warszawa) 1991, Galeria El Celler (Blanes, Hiszpania) 1991, Galeria Roma (Vilassar, Hiszpania) 1992, Galeria Nova (Hagen, RFN) 1992, Bałtycka Galeria Sztuki (Ustka) 1993, Landesmuseum (Ratingen, RFN) 1993, Muzeum Narodowe (Gdańsk) 1994, Galeria Guth-Mass (Reutlinger, Niemcy) 1994, Muzeum Zachodniokaszubskie (Bytów) 1994, Galeria Kosmos (Essen) 1995, Muzeum Literatury (Mersch, Luksemburg) 1997, Galeria Janzen (Schwelm, RFN), Borcherts Hof (Bochum, Niemcy) 1998, Ratusz (Duderstadt, Niemcy) 1998, Muzeum Hans Martfeld (Schwelm, Niemcy) 1999, Galeria Arka (Breda, Holandia) 1999. Jego prace znajdują się w kolekcjach państwowych i prywatnych, m.in.: w Muzeum Narodowym w Warszawie, Gdańsku, Toruniu; Muzeum Archidiecezji Warszawskiej; Muzeum M. Kopernika we Fromborku; Muzeum Miasta Gdańska; Muzeum Muru Berlińskiego w Berlinie; Muzeum Literatury w Mersch (Luksemburg); Akademii Katolickiej w Mülheim (Niemcy), Królewskich Zbiorach Sztuki w Oslo; Miejskich Zbiorach Sztuki w Essen, Altena, Kuerten (Niemcy), Domu Jana Pawła II w Rzymie. Od 1993 w Tuchomie (woj. pomorskie) organizuje Europejskie Laboratorium Sztuki. Współorganizator i organizator Marszów Wyzwolenia Narodów na trasie Calsberg – Zamek Hambach w Niemczech 1983, 1984, 1985, 1988, 1989. Zaangażowany w walkę o suwerenność

narodów, uczestnik i organizator manifestacji oraz sympozjów przeciwko stanowi wojennemu w Polsce. Organizator imprez kulturalno-politycznych pod nazwą „Spotkania w Naszym Domu” w Essen 1985–. Organizator wystaw i propagator sztuki polskiej w Niemczech. Prezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Plastyków w Niemczech 1992–. Członek założyciel: Chrześcijańskiej Służby Wyzwolenia Narodów w Niemczech (prezes: 1982–1983, 1988–1993) 1982–, Kongresu Polonii Niemieckiej 1992–, Krajowego Zrzeszenia Organizacji Polskich w Północnej Nadrenii-Westfalii 1996–. Zainteresowania/hobby: muzyka, turystyka, działalność społeczna. Miejsce zamieszkania: Niemcy 1980–.

**PLASZCZYŃSKA Barbara Maria** z domu Dudzińska, filolog, działacz społeczny; ur. 1 lutego 1939 w Milanówku, córka Nikodema i Marii z domu Pietrusiewicz; wdowa (Romuald Płaszczyński, zm. 2001); dzieci: Michał (inżynier elektronik), Stefan (inżynier, fizyk), Marek (inżynier elektronik), Jan Maria (student). Studia romanistyczne na University of Reading (Anglia) i na Sorbonie 1958–1962. Nauczycielka języka angielskiego w Gimnazjum i Liceum przy Polskim Seminarium Duchownym w Paryżu 1976–1981; katechetka przy parafiach francuskich i polskich: w Vélizy 1972–1976 i 1987–1992, w Stains 1978–1986, w Paryżu 1988–, w Wersalu 1992–1994. Autorka artykułów w tygodniku „Głos Katolicki” (Paryż) 1992–2001. Współzałożycielka i pierwszy prezes Association Polonaise de Parents d’Elevés de Paris 1990–1992; członek prezydium Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej w Rzymie 1992–; wiceprezes Komisji Szkolnej w Paryżu 1991–1994; sekretarz generalny Stowarzyszenia „Szkoła Polska w Paryżu” 1993–; sekretarz generalny Stowarzyszenia „Nazareth-Famille” 1996–2002; prezes Rady Polonii Francuskiej 2004–. Członek: Zarządu Stowarzyszenia „Concorde” w Paryżu 1992–, Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1992–, Stowarzyszenia Przyjaciół Marii Winowskiej 1994–1998, Stowarzyszenia „Kardynał Wyszyński” 1992–2000. Miejsce zamieszkania: Francja 1946–.

**PODSTOLSKI Henryk**, inżynier elektryk; ur. 11 maja 1931 w Radomiu, syn Józefa i Otylii z domu Fulara; żonaty: Barbara Bednarz (technik budowlany). Wykształcenie: studia inżynierskie 1949–1953

i magisterskie 1959–1964 na Politechnice Warszawskiej. Inżynier sieci wysokiego napięcia, a następnie zastępca szefa służby zabezpieczeń przekaźnikowych systemu elektroenergetycznego w Zakładach Energetycznych Okręgu Wschodniego w Radomiu 1953–1964; pracownik (szef sieci wysokiego napięcia w północnym Iraku 1964–1966, szef służby zabezpieczeń przekaźnikowych i laboratorium w środkowym Iraku 1966–1969) w National Electricity Administration 1964–1969; starszy inspektor w Departamencie Energetyki Ministerstwa Górnictwa i Energetyki w Warszawie 1970–1973; specjalista ds. zabezpieczeń przekaźnikowych systemów elektromagnetycznych (m.in. inżynier ds. sprzedaży i projektów, szef grupy, szef realizacji dużych projektów, szef rejonu) w firmie Brown, Boveri & Company Ltd. (późniejsze nazwy po przekształceniu: Asea Brown Boveri Ltd., ABB Relays Ltd., ABB Network Partner Ltd.) w Baden (Szwajcaria) 1973–1996. Główne kierunki działalności zawodowej: zabezpieczenia przekaźnikowe systemów elektroenergetycznych, głównie sieci przesyłowych najwyższych napięć. Autor artykułów specjalistycznych, m.in. w: „Brown Boveri Review” (Baden), „Relays ABB’STRACT” (Västeras, Szwecja). Ważniejsze projekty i realizacje, m.in.: zabezpieczenia przekaźnikowe dla wielkiego systemu elektroenergetycznego: 800 kV EDELCA w Wenezueli, 400 kV TEK w Turcji, 500kV Hidronor w Argentynie; metoda szybkiego przywracania zasilania i rekonstrukcji linii po awariach w wyniku zniszczonych masztów linii wysokiego napięcia w Iraku. Członek: Towarzystwa Przyjaciół Polskiego Muzeum w Rapperswilu, Klubu Miłośników Żywego Słowa, Towarzystwa Polskiego w Zurychu. Zainteresowania/hobby: świat, muzyka, sztuka, narty, rower. Miejsce zamieszkania: Szwajcaria 1973–.

**POPLAWSKI Wojciech Andrzej**, inżynier budownictwa wodnego; ur. 16 marca 1938 w Warszawie, syn Romana i Janiny z Zaleskich; żonaty: Anna Czorniuk (inżynier chemik); dzieci: Agnieszka (genetyk), Adam (japonista, urzędnik bankowy). Studia budownictwa wodnego na Politechnice Warszawskiej 1955–1962; studia doktoranckie z ochrony środowiska naturalnego na Politechnice Wrocławskiej 1969–1974; studia podyplomowe na Uniwersytecie Warszawskim (specjalizacja w zakresie gospodarki krajów rozwijających się) 1976–1977. Kierownik Zakładu Fizyki Wody w Instytucie Meteorologii i Gospodarki



Wodnej w Warszawie 1973–1976; doradca w Ministerstwie Rolnictwa w Trypolisie (Libia) 1978–1980; inżynier w Gutteridge Haskins & Davey Pty Ltd. w Brisbane (Australia) 1981–1982; inżynier 1982–1996, a następnie naczelnym inżynierem 1996– w Departamencie Zasobów Naturalnych Queensland Resource Sciences Centre w Brisbane 1996–. Główne kierunki działalności zawodowej: inżynieria wodna; ochrona środowiska naturalnego. Autor ok. 40 opracowań naukowych i referatów opublikowanych i wygłoszonych podczas konferencji oraz kilku artykułów w prasie polonijnej (m.in. w paryskiej „Kulturze”). Wiceprezes Stowarzyszenia Polaków w Queensland 1985–1987. Członek: National Committee of Water Engineering 1992–1996, International Association of Hydrogeologists Australian Branch 1996–, Australijskiego Instytutu Spraw Polskich 1995–. Zainteresowania/hobby: muzyka klasyczna, brydż, golf. Miejsce zamieszkania: Australia 1980–.

**PROKOP Marek Prokop**, historyk filozofii; ur. 25 listopada 1951 w Warszawie, syn Adolfa i Zofii z Martyków. Studia: Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie (historia filozofii) 1969–1974, uniwersytet w Poitiers (studia specjalistyczne i doktorat z filozofii średniowiecznej) 1974–1978; staż z paleografii w Bodleian Library w Oksfordzie 1980; stypendysta Narodowego Ośrodka Badań Naukowych (Francja) w British Museum w Londynie 1981. W latach 1976–1981 prowadził badania naukowe w zakresie średniowiecznej filozofii łacińskiej i arabskiej w Ecole Pratique des Hautes Etudes w Paryżu, a w 1977–1984 na Uniwersytecie Paryskim, gdzie uczestniczył w opracowaniu słownika *Glossaire médiéval*. Pracownik naukowy Narodowego Ośrodka Badań Naukowych (CNRS) w Paryżu 1979–1984; tłumacz i korektor w pallotyńskim „Editions du Dialogue” w Paryżu 1980–1981; dyrektor wydawnictwa i redaktor naczelny „Journal Philosophique” w Paryżu 1985–1987; kierownik działu rękopisów Biblioteki Polskiej w Paryżu 1982–1991; redaktor naczelny „Akt Towarzystwa Historyczno-Literackiego”, wydawanych przez Bibliotekę Polską w Paryżu 1991–2002; pracownik naukowy Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie 1995–. Autor II tomu i współautor tomu VII *Katalogu rękopisów Biblioteki Polskiej w Paryżu* oraz ponad 50 artykułów z filozofii i historii w czasopiśmie polskich, polonijnych, francuskich i włoskich. Współzałożyciel i prezes Centre de Recherches Philosophiques Saint Thomas

d'Aquin w Paryżu 1980–; współorganizator międzynarodowych kolokwium filozoficznych (Xanten, Paryż, Bari, Créteil, Chantilly) 1980–1987. Prezes Association Lituano-Polonaise w Paryżu 1997–. Członek, m.in.: Société Internationale pour l'Etude de la Philosophie Médiévale w Louvain 1978–, Towarzystwa Tomistycznego w Warszawie 1983–, Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1983–, Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie 1995–. Laureat nagrody Fundacji J. Godlewskiego w Szwajcarii 1996. Zainteresowania/hobby: malarstwo. Miejsce zamieszkania: Francja 1974–.

**PRZYBYLSKA Maria** z domu Kolasa, chemik, pracownik naukowy ur. 2 marca 1923 w Warszawie, córka Władysława i Heleny z Majewskich. Studia chemiczne 1941–1946 oraz doktoranckie z krystalografii 1946–1949 na University of Glasgow (Szkocja). Stypendystka: The University of Glasgow i The British Council. Pracownik naukowy National Research Council of Canada (NRCC) w Ottawie (Postdoctorate Fellowship 1950–1952, Assistant Research Officer 1952–1956, Associate Research Officer 1956–1960, Senior Research Officer 1960–1988, Guest Worker 1988–1995) 1950–1995. Główne kierunki badań naukowych: struktury molekularne i krystaliczne organicznych związków chemicznych oraz protein. Autorka 70 publikacji naukowych w kanadyjskich i amerykańskich czasopismach specjalistycznych m. in.: „Acta Crystallographica”, „Canadian Journal of Chemistry”, „The Journal of the American Chemical Society”, „Journal of Molecular Biology”, „Protein Science”, „Journal of Applied Crystallography”. Członek: American Crystallographic Association (USA) 1951–1988, Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Kanadzie 1983–. Miejsce zamieszkania: Kanada 1950–.

**PULLAT Wiesława Barbara** z domu Multańska, lekarz (okulista); ur. 12 lipca 1938 w Warszawie, córka Stefana i Janiny z domu Wojczuk; zamężna : Raimo Pullat (historyk); dzieci: Risto (policjant). Wykształcenie: Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Łodzi 1955–1962. Lekarz okulista w: Szpitalu im. Jonschera w Łodzi 1962–1965, Szpitalu Centralnym w Tallinie 1966–1968, Szpitalu Pelgulinna w Tallinie 1969–2000, Przychodni Lekarskiej „Medicum” w Tallinie 2000–. Miejsce zamieszkania: Estonia 1965–.

**PYZ Helena**, lekarz (internista); ur. 10 kwietnia 1948 w Warszawie. Wykształcenie: Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Warszawie 1974; specjalizacja z chorób wewnętrznych 1980. Lekarz rejonowy: w Zespole Opieki Zdrowotnej w Warszawie 1974–1984, w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ząbkach k. Warszawy 1984–1989; wolontariusz (dyrektor 1989–1998) Social & Leprosy Rehabilitation Centre w Jeevodaya (Indie) 1989–. Członek NSZZ „Solidarność” w Warszawie 1980. Miejsce zamieszkania: Indie 1989–.

**RADZYNER Joanna (Joana)**, dziennikarka; ur. 17 maja 1954 w Warszawie, córka Wiktora i Tamary z Fajwłowiczów; rozwiedziona; córka: Alice. Studia: Uniwersytet Wiedeński (historia, socjologia, nauki polityczne; zakończone doktoratem z historii) 1972–1978; University of Minnesota, USA (podyplomowe studia socjologiczne) 1978–1979. Redaktor wiedeńskich czasopism „Die Presse” 1980–1981 i „Profil” 1981–1982; korespondent (na teren Polski, Słowacji i Czech) Österreichischer Rundfunk und Fernsehen w Wiedniu 1983–. Główne kierunki działalności zawodowej: procesy społeczno-polityczne w krajach środkowej Europy, mniejszości narodowe, integracja europejska. Autorka artykułów i monografii *Stanislaw Madeyski 1841–1910. Ein austro-polnischer Staatsmann im Spannungsfeld der Nationalitätenfrage in der Habsburgermonarchie* (Wiedeń 1983) – uhonorowanej nagrodą A. Gindely – Preis für Geschichte der Donaumonarchie, przyznaną przez Österreichische Forschungsgemeinschaft 1983; współautorka *Sklavenarbeit unterm Hakenkreuz. Die verdrängte Geschichte der österreichischen Industrie* (Wiedeń–Monachium 1999). Hobby: literatura piękna, muzyka klasyczna, jazz, kino, teatr, podróże. Miejsce zamieszkania: Austria 1959–.

**ROSE Stefan**, prawnik, ekonomista; ur. 5 września 1922 w Warszawie, syn Adama i Łucji z domu Martin. Studia na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Paryskiego 1946–1948. W okresie II wojny światowej żołnierz 3. Dywizji Piechoty WP we Francji 1940, a następnie, po ukończeniu Szkoły Podchorążych, kapitan-pilot w Polskich Siłach Powietrznych (Dywizjon 305) w Wielkiej Brytanii 1941–1946. Ekonomista w Europejskiej Komisji Ekonomicznej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Genewie

1949–1960; ekonomista w Towarzystwie Naftowym w Algierii 1960–1969; dyrektor naczelny Fabryki Kryształów w Baccarat 1969–1989; emerytura 1989–. Autor artykułów w amerykańskich i francuskich czasopismach specjalistycznych. Przewodniczący Fédération des Cristalleries Verreries á la Main et Mixtes 1990–. Członek: Stowarzyszenia Lotników Polskich 1948–, Towarzystwa Historyczno-Literackiego 1982–. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Medal Lotniczy, Legia Honorowa (V), Ordre National du Merite (IV). Miejsce zamieszkania: Francja 1969–.

**ROSENSTIEL Blanka** z domu Wdowiak, historyk sztuki, promotor polskiej kultury, filantrop; ur. w Warszawie. Wykształcenie: studia w zakresie historii sztuki w Brukseli. Honorowy konsul RP na Florydzie 1998–. Fundatorka i prezes: The American Institute of Polish Culture Inc. na Florydzie (pomoc i promocja młodych artystów; organizacja wystaw, międzynarodowych balów, odczytów, konferencji naukowych; działalność wydawnicza, m.in. rocznik „Good News”) 1972–, The Chopin Foundation of the United States 1977–, Miami International Film Festival 1978–; fundatorka: The Rosenstiel Basic Medical Center, The Pope John Paul II Cultural Center, The University of Miami Rosenstiel School of Marine and Atmospheric Sciences, National Museum of Women in the Arts. Członek: Rady Dyrektorów Admirals of the Fleet of Florida, Rady Dyrektorów Freedoms Foundation at Valley Forge VA, Rady Dyrektorów The Ash Lawn Highland in Charlottesville, Zarządu National Symphony Orchestra of Washington. Prezydent American Council of Polish Culture 1984–1986. Doktor *honoris causa* International Fine Arts College of Miami 1976 i Alliance College of Cambridge Springs 1976. Uhonorowana tytułami i nagrodami: Lady of the Sovereign Order of St. John of Jerusalem – Knights of Malta 1984, American Council of Polish Cultural Club National Award 1978 i 1984, Am-Pol National Citizen of the Year Award 1985, Greater Miami Youth Symphony Award 1994, Orchard Lake Schools – Honorary Benefactor and Alumna 1994, Admirals of the Fleet of Florida-Woman of Distinction Award 1995. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Ellis Island Medal of Honor, José Martí Medal. Zainteresowania/hobby: tenis. Miejsce zamieszkania: USA 1956–.

**RUMMEL-ROGERSON Elżbieta Maria** z domu baronówna Rummel, gemmolog, dama maltańska; ur. 24 października 1943 w Warszawie, córka Aleksandra i Stefanii z domu Sabatt-Sroczyńska; dzieci: Michał (bankowiec, ekonomista), Aleksander (dziennikarz). Wykształcenie: studia w zakresie gemmologii w Sir John Cass School of Arts w Londynie 1964–1968. Ekspert ds. kamieni szlachetnych w Sotherby Park Bernet w Londynie 1970–1986; niezależny ekspert 1986–. Autorka artykułów, m.in. w „National Geographic” oraz współautorka broszury *Biżuteria wiktoriańska* 1980. Od wielu lat prowadzi działalność charytatywną, m.in. pomoc dla Polski podczas stanu wojennego czy zbieranie funduszy na budowę Teatru Gdańskiego. Mistrzyni polski juniorów w jeździe figurowej na lodzie 1956. W 1958 wystąpiła jako dublerka (w jeździe konnej) Jagienki w filmie *Krzyżacy* A. Forda. Członek Polskiego Związku Kawalerów Maltańskich (dama maltańska) 1982–. Odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi Polskiego Związku Maltańskiego. Zainteresowania/hobby: muzyka, opera, balet, sport (konie, tenis, narciarstwo). Miejsce zamieszkania: Francja, Wielka Brytania 1961–.

**RYKWERT Józef**, profesor historii architektury; ur. 5 kwietnia 1926 w Warszawie, syn Szymona i Elżbiety z domu Mełup. Studia architektoniczne: Bartlett School of Architecture w Londynie 1942–1944, Architectural Association School of Architecture 1944–1947; doktorat w Royal College of Art w Londynie 1970. Architekt: w E. Maxwell Fry & Jane Drew w Londynie 1947, Richard Sheppard & Partners w Londynie 1947–1948; niezależny architekt konsultant 1948–; członek zarządu Chambres Encyclopedia w Londynie 1948–1950; wykładowca: Hammersmith School of Arts & Craft w Londynie 1951–1953, Hochschule für Gestaltung w Ulm (Niemcy) 1958–1959; bibliotekarz i wykładowca historii architektury w Royal College of Art w Londynie 1960–1967; wykładowca: Architectural Association w Londynie i University School of Architecture w Cambridge 1960–1967; profesor University of Essex 1967–1981; profesor University of Cambridge 1979–1980; wykładowca architektury University of Cambridge 1981–1987; profesor Columbia University w Nowym Jorku 1986; profesor historii architektury University of Pennsylvania w Filadelfii 1988–1999. Visiting professor wielu wyższych uczelni, m.in.: w Paryżu, Nowym Jorku, Palermo, Barcelonie, Pradze,

Krakowie, Sydney, Lozannie. Autor licznych artykułów naukowych oraz publikacji książkowych, m.in.: *The Golden House* (London 1947), *The Idea of a Town* (London 1963), *Church Building* (London 1966), *On Adam's House in Paradise* (New York 1972), *Parole nel Vuoto* (Milano 1972), *The Necessity of Artifice* (London 1982), *Richard Meier, Architect* (New York 1984), *L'Architettura e le Altre Arti* (Milano 1993), *The Dancing Column* (Milano 1997), *The seduction of Place: The City in the Twenty-first Century* (Pantheon Books 2000). Uzyskał liczne granty na badania naukowe. Uczestnik kongresów i konferencji międzynarodowych. Organizator i realizator monumentalnej wystawy Albertiego w Mantui. Laureat nagród, m.in.: nagrody im. A. Jurzykowskiego. Doktor *honoris causa*: University of Edinburgh (Wielka Brytania), University of Cordoba (Hiszpania), University of Bath (Wielka Brytania). Odznaczenia: Ordre des Arts et Lettres (francuskie). Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1945–1987, USA 1987–.

**RYMASZEWSKI Stanisław Henryk**, architekt; ur. 8 grudnia 1928 w Warszawie, syn Władysława i Izabeli z Wysokińskich. W czasie II wojny światowej członek Szarych Szeregów 1941–1943, a następnie żołnierz Armii Krajowej i uczestnik powstania warszawskiego 1943–1944. Studia architektoniczne na Politechnice Warszawskiej 1947–1952 oraz architektury wnętrz w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie 1951–1952. Starszy technik w Państwowym Przedsiębiorstwie Budowlanym KAM w Warszawie (odbudowa obiektów zabytkowych Warszawy) 1949–1951; starszy projektant w Miastoprojেকcie Stolica w Warszawie 1951–1962; starszy architekt w Public Work Department w Akrze, Ghana (m.in. budownictwo mieszkalne, administracyjne i pawilony wystawowe) 1962–1967 i 1969–1972; główny projektant w Biurze Studiów i Projektów Handlu Wewnętrzznego w Warszawie (m.in.: centra miejskie, zespoły handlowe, obiekty przemysłowe) 1967–1969 i 1972–1974; główny projektant w Biurze Dostaw Kompletnych Obiektów Przemysłowych „Chemadex” w Warszawie (m.in.: projekty cukrowni dla Jugosławii, Rumunii, Bułgarii) 1974–1978; główny architekt Ministry of Works & Housing & Environment, Architectural Department w Minna, Niger (m.in.: prace studyjne dotyczące taniego budownictwa przemysłowego i realizacja ok. 600 jednostek w konstrukcji wylewnej w ślizgu; projekty siedziby i biur gubernatora stanu; projekty rezydencji

rządowych w Kadunie, Suleji i Abuji) 1978–1984; architekt projektant w Kanadzie (projekty i administracja kontraktów na obiekty handlowe, przemysłowe i mieszkalne w Ontario, Manitobie i Saskatchewan) 1984–; konsultant ds. rozwoju miasta Świnoujście z ramienia United Nations Development Programme (m.in.: ocena ofert inwestycyjnych; projekty osiedla „Rycerska” w technologii kanadyjskiej) 1993–. Członek: Stowarzyszenia Architektów Polskich 1954–1984. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami, Medal Wojska (dwukrotnie). Miejsce zamieszkania: Kanada 1989–.

**ŚWIDERSKA Barbara Stanisława**, pseudonim Ewa Dan, literat, dziennikarka, redaktor; ur. 12 kwietnia 1940 w Warszawie, córka Stanisława i Antoniny z domu Paruzel; wdowa: [I] Leszek Kazimierczyk (technik elektryk), rozwiedziona [II] Andrzej Januszko (teolog); dzieci: Marcin (muzyk), Marcus (muzyk). Studia: Uniwersytet Warszawski (prawo) 1972–1976, Uniwersytet Wiedeński (tłumaczenia, historia sztuki) 1980–1984. Korespondentka „Przeglądu Tygodnia” (Frankfurt) 1991–1992 oraz „Prawa i Życia” (Warszawa) 1992–1996. Współzałożycielka i prezes Klubu Pisarzy Polskich „Litera” w Wiedniu 1991–1995; redaktor i współwydawca miesięcznika polonijnego „My” (Wiedeń) 1994–1995; stały współpracownik wiedeńskich miesięczników polonijnych „Reporter Wiedeński” 1997–1998 oraz „Polonika” 1998–. Autorka artykułów, wywiadów, reportaży w prasie polskiej i polonijnej oraz zbioru opowiadań *Scena złudzeń* (Warszawa 1992). Organizatorka polonijnych imprez kulturalnych w Wiedniu. Odznaczenia: Order Zasługi RP (V). Zainteresowania/hobby: sztuka, podróże. Miejsce zamieszkania: Austria 1980–.

**ŚWIĘCICKI Jakub**, ekonomista, publicysta, redaktor, działacz społeczno-polityczny; ur. 18 września 1949 w Warszawie, syn Andrzeja i Jadwigi z Wierusz-Kowalskich; żonaty: Elżbieta Maria Łason (turkolog); dzieci: Dominik (redaktor), Clara, Simon, Emilia. Studia: Instytut Filologii Orientalnej Uniwersytetu Warszawskiego (sinologia) 1968–1972, Uniwersytet Sztokholmski (nauki polityczne i ekonomia) 1972–1975. Asystent Uniwersytetu Sztokholmskiego 1975–1980; przedstawiciel NSZZ „Solidarność” w Międzynarodowej Konferencji Wolnych Związków Zawodowych w Brukseli 1980–1981; wykładowca (na zaproszenie) kilkunastu uniwersytetów, m.in.: w Australii, Kana-

dzie, Japonii i USA 1981–1985; doradca w Urzędzie Rady Ministrów w Warszawie (koordynacja pomocy zagranicznej i integracja europejska) 1989–1990; dyrektor generalny przedstawicielstwa szwedzkiego Sparbanken w Warszawie 1991–1994; starszy analityk w Szwedzkim Instytucie Spraw Zagranicznych w Sztokholmie 1985–; właściciel firmy konsultingowej Swiecicki Polinvest w Sztokholmie (analiza ryzyka inwestycyjnego i rynków finansowych) 1990–; konsultant agencji ONZ UNIDO w Polsce i Rosji 1991–; wykładowca w Wyższej Szkole Biznesu w Nowym Sączu 1992–1993; partner Nordic Experts on Economies in Transition (NEET-group) w Sztokholmie (m.in. usługi konsultingowe w dziedzinie kształcenia i rozwoju zasobów ludzkich, rozwoju usług publicznych, polityki przemysłowej, prywatyzacji i restrukturyzacji przedsiębiorstw) 1996–. Publikacje w czasopiśmie polskich i szwedzkich, m.in.: „Kultura” (Paryż), „Tygodnik Powszechny” (Kraków), „Svenska Dagbladet” (Sztokholm). Autor i współautor publikacji książkowych, m.in.: *Kamp för Demokrati* (Stockholm 1979), *De fyra sma tigrarna* (Stockholm 1987), *Reformer i Kina och i Soviet under glasnost* (Göteborg 1988), *Omvälkning i Östeuropa* (Göteborg 1990), *Polen mellan himmel och helvete* (Stockholm 1990), *Fran plan till marknad, Priset för reformerna i öst* (Stockholm 1995), *Vinnare och förlorare, tio år av reformer i öst* (Stockholm 1999). Redaktor naczelnny kwartalnika „Internationella Studier”, wydawanego przez Szwedzki Instytut Spraw Zagranicznych w Sztokholmie 1995–. W latach 1985–1989 prowadził w Telewizji Szwedzkiej programy w języku polskim. Prezes Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji 1976–1977; przedstawiciel organizacji polonijnych w Szwecji przy Ministrze ds. Imigracji 1976–1979; zastępca posła do Riksdagu (partia liberalna Folkpartiet) 1988–1991. Członek: Szwedzko-Polskiej Izby Handlowej 1992–, Svenska Journalistförbundet 1986–, Szwedzkiego Towarzystwa Studiów nad Rosją, Azją Centralną oraz Europą Środkową i Wschodnią (członek zarządu) 1997–, Szwedzkiego Komitetu Atlantyckiego 1997–, Svenska Paneuropaförenigen 1999–. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V). Miejsce zamieszkania: Szwecja 1972–.

**TALAJ Janusz Józef**, dydaktyk, redaktor; ur. 19 marca 1958 w Warszawie, syn Stanisława i Danieli z Sękowskich. Studia: uniwersytet w Nairobi, Kenia (biologia) 1978–1981, uniwersytet w Adelajdzie,



Australia (politologia i antropologia) 1983–1986. Wykładowca S.A. Institute of Technology w Adelajdzie 1988–89; nauczyciel w Workers Educational Association w Adelajdzie 1990–1991 i 1995–1996; pracownik naukowy uniwersytetu w Adelajdzie 1996–1998. Główne kierunki pracy zawodowej: opracowywanie dla studentów materiałów i pomocy naukowych do nauki o biznesie. Autor publikacji książkowych: *The Strangest Cats & Dogs Stories* (Adelaide 1996), *500 Amazing Business Ideas* (Adelaide 1999); współautor publikacji książkowych: *The Strangest Plants in the World* (Adelaide 1991), *The Strangest Animals in the World* (Adelaide 1993, wydanie w języku rosyjskim 1997), *The Strangest Human Sex, Ceremonies and Customs* (Adelaide 1994), *The Secrets of Longevity* (Adelaide 1997). Zainteresowania/hobby: języki obce, podróże. Miejsce zamieszkania: Australia 1983–.

**TEPER Adam Piotr**, artysta plastyk; ur. 26 października 1950 w Warszawie, syn Henryka i Zofii z Karpińskich; żonaty: Miho Tan Iguchi (programistka). Studia: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (grafika) 1969–1974, Université de Vincennes w Paryżu (sztuki plastyczne) 1975–1976, Akademia Sztuk Pięknych w Paryżu (grafika) 1976–1981. Uprawia malarstwo sztalugowe, grafikę, gwasz, litografię, akwafortę i rysunek satyryczny. Dziennikarz w tygodnikach warszawskich: „Szpilki”, „Kultura”, „Życie Literackie” 1977–1981; rysownik, karykaturzysta i ilustrator czasopism: „Plages” (Paryż), „Szpilki” (Warszawa), „Tydzień Polski” (Londyn), „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza” (Londyn), „Orzeł Biały” (Londyn), „Exodus” (Monachium), „Głos Katolicki” (Paryż), „Nasza Rodzina” (Paryż), „Kwartalnik Biograficzny Polonii” (Paryż), „Libération” (Paryż), „Nowy Tygodnik” (Paryż) 1980–. Uczestnik ponad 80 międzynarodowych wystaw zbiorowych, m.in. w Polsce, Francji, Chile, Japonii, Belgii, Kanadzie, Włoszech, Hiszpanii, USA, Niemczech. Wystawy indywidualne: Centrum Kultury i Cywilizacji Polskiej na Uniwersytecie Paryskim 1976; Cité Internationale des Arts w Paryżu 1979, 1981; Instytut Polski w Paryżu 1991. Członek międzynarodowego jury Cartoonfestival w Knokke-Heist (Belgia) 1997–, Europejskiego Centrum Polonii w Vaudricourt 2003–. Laureat honorowej nagrody za litografię na Międzynarodowym Salonie Grafiki w Gravina (Włochy) 1982, wyróżnienia honorowego za rysunek humorystyczny na Cartoofestival

w Knokke-Heist (Belgia) 1994 oraz nagrody (srebrny medal) na Salonie Artystów Francuskich w Paryżu 1987. Odznaczenia: Medal Honorowy „Polonia Semper Fidelis”. Zainteresowania/hobby: literatura, muzyka, podróże. Miejsce zamieszkania: Francja 1975–.

**TEPER Zbigniew Jakub**, pseudonim: Zbigniew Poleski, Zbigniew Rolski, dziennikarz; ur. 26 października 1950 w Warszawie, syn Henryka i Zofii z Karpińskich; żonaty: France Ortez (ekonomistka); dzieci: Guillaume, Gregoire. Studia na Uniwersytecie Warszawskim (afrykanietyka) 1969–1974. Handlowiec w Polskim Towarzystwie Handlu Zagranicznego „Varimex” w Warszawie 1974–1980; pracownik Austriackiego Biura Informacji Turystycznej w Paryżu 1981–; niezależny dziennikarz i fotoreporter 1983–. Autor artykułów, reportaży, wywiadów i recenzji, m.in.: w „Narodowcu” (Lens), „Głosie Katolickim” (Paryż), „Kulturze” (Paryż), „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza” (Londyn), „Orle Białym” (Londyn), „Tygodniu Polskim” (Londyn), „Żaglach” (Warszawa), „Kurierze Warszawskim” (Warszawa), „Rynku Turystycznym” (Warszawa). Delegat na teren Francji International Federation of Free Journalists 1998–. Członek Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie 1995–1996. Odznaczenia: Złoty Medal za Wybitne Zasługi dla Turystyki Austriackiej. Zainteresowania/hobby: literatura, sztuka. Miejsce zamieszkania: Francja 1981–.

**URBANOWSKI Wojciech Claude**, matematyk, informatyk, biznesmen; ur. 21 września 1946 w Milanówku pod Warszawą, syn Macieja i Haliny z domu Rau; żonaty: Halina Wachowicz (matematyk, informatyk); dzieci: Diana, Olivia. Studia: Uniwersytet Warszawski (matematyka) 1964–1969, Uniwersytet Paryski (ekonomia matematyczna) 1976, Institut Français de Gestion w Paryżu (zarządzanie przedsiębiorstwami) 1994. Asystent w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie 1969–1976; informatyk w różnych gałęziach gospodarczych we Francji (przemysł samochodowy, bankowość, budownictwo) 1977–1983; współzałożyciel i prezes firmy usług informatycznych Diana Soft S.A. w Boulogne pod Paryżem 1983–. Główne kierunki działalności zawodowej: doradztwo w zakresie oceny możliwości realizacji systemów informatycznych, opracowania założeń techniczno-ekonomiczno-organizacyjnych, pomoc w zdefiniowaniu

architektury systemu, koncepcja i wykonanie oprogramowania. Członek Francusko-Polskiej Izby Handlowej w Paryżu 1995–. Zainteresowania/hobby: narty, podróże. Miejsce zamieszkania: Francja 1976–.

**URBAŃSKI Andrzej**, inżynier; ur. 18 grudnia 1952 w Warszawie, syn Leona i Stefanii ze Słupskich. Studia inżynierii materiałowej na Politechnice Warszawskiej 1975–1980 i uniwersytecie w Leoben (Austria) 1996–1998. Specjalista technolog w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Przerobu Metali Szlachetnych w Warszawie (członek rady naukowej 1985–1990) 1980–1990; mistrz mechanik w firmie Tieber w Peggau (Austria) 1990–. Główne kierunki działalności zawodowej: tworzenie nowych materiałów i kompozytów o specjalnych właściwościach. Wynalazca (patent międzynarodowy) sposobu na otrzymywanie kształtek irydowych 1984. Autor wdrożeń nowych technologii w dziedzinie radiologii, medycyny i elektroniki. Współzałożyciel i prezes Stowarzyszenia Kulturalnego „Forum Polskie – Graz” 1995–; przewodniczący Komisji Rewizyjnej Forum Polonii w Austrii 1997–. Członek Stowarzyszenia Polskich Inżynierów i Techników w Austrii 1997–. Miejsce zamieszkania: Austria 1990–.

**URBAŃSKI Marek Sławomir**, aktor; ur. 9 marca 1954 w Warszawie, syn Janusza i Krystyny z Naramowskich; żonaty: Soile Kallio; dzieci: Linda, Sandra, Sara, Andreas. Studia na Wydziale w Aktorskim Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie 1974–1978 oraz w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie 1978–1980. Aktor: Teatru Miejskiego w Tarnowie 1979–1980; Teaterverkstaden vid Svenska Universitet w Sztokholmie 1982; Suomen Kansallisteatteri (Fiński Teatr Narodowy) w Helsinkach 1986–. Debiut teatralny w roli Stańczyka w *Weselu* S. Wyspiańskiego, reż. J. Grudy w Teatrze Miejskim w Tarnowie 1980. Ważniejsze role w Fińskim Teatrze Narodowym: *Juurakon Hulda* E. Terttula 1986; *Sonian Isä*, adaptacja *Zbrodni i kary* (monolog – własna reżyseria, adaptacja i scenariusz) 1992; *Emigranci* (własna adaptacja sceniczna i reżyseria) 1994; *Faijat* J. Keskinen 1996; *Katarina Suuri* K. Lahti 1996. Rola Larsa Lindella w serialu telewizyjnym fińskiej (TV3) *Samppanja ja Vaahtokarkkeja* K. Kärkkäinen 1996. Członek: Związku Aktorów Fińskich 1983–, International Plastic Modellers

Society IPMS Finland 1983–. Zainteresowania/hobby: modelarstwo (trzy mistrzostwa i dwa wicemistrzostwa Finlandii w modelach plastikowych w skali 1:48 i większych). Miejsce zamieszkania: Finlandia 1981–.

**VALKENIER Elżbieta**, z domu Kridl, historyk, politolog, nauczyciel akademicki; ur. 13 listopada 1926 w Warszawie, córka Mafreda i Haliny z domu Meylert; zamężna: Robert W. Valkenier (redaktor); dzieci: Liza (archeolog). Studia historyczne: Smith College w Northampton, USA 1944–1948, Yale University w New Haven 1948–1949, Columbia University w Nowym Jorku (doktorat) 1973. Asystent w Council on Foreign Relations w Nowym Jorku 1953–1962; asystentka dyrektora Instytutu Europejskiego na Columbia University w Nowym Jorku 1962–1972; profesor historii Rosji Hunter College w Nowym Jorku 1972–1973; zastępca dyrektora Archives of Russian and East European History and Culture Columbia University w Nowym Jorku 1975–1978; profesor nauk politycznych Columbia University 1981–. Główne kierunki badań naukowych: radziecka polityka zagraniczna; społeczna historia rosyjskiej sztuki; kierunki polskiej historiografii. Autorka artykułów naukowych, recenzji, haseł encyklopedycznych i słownikowych oraz publikacji książkowych, m.in.: *The Soviet Union and the Third World: An Economic Bind* (New York 1983), *Russian Realist Art, the State and Society. The Peredvizhniks and Their Tradition* (Ann Arbor 1977), *Ilya Repin and the World of Russian Art* (New York 1990), *Serov and His Sitters: Portraits of Russia's Silver Age* (Northwestern University Press 2001). Otrzymała liczne stypendia naukowe na prace badawcze. Prezes Mid-Atlantic Association of Slavic Studies 1994–1995. Członek zarządu Citizen Exchange Council w Nowym Jorku 1976–1991. Uhonorowana tytułem „Resident scholar” przez Harriman Institute, Columbia University w Nowym Jorku 1981. Zainteresowania/hobby: pływanie, podróże. Miejsce zamieszkania: USA 1941–.

**VARIN Robert Andrzej**, inżynier, nauczyciel akademicki ur. 1 maja 1946 w Piastowie koło Warszawy, syn Roberta i Wandy z Ciechomskich; żonaty: Teresa Żołądek (nauczycielka); dzieci: Karolina Joanna (artystka), Izabella Maria (ekspert ds. żywienia). Stu-

dia metaloznawstwa i obróbki cieplnej metali 1964–1972 oraz studia doktoranckie z inżynierii materiałowej 1972–1976 na Politechnice Warszawskiej. Adiunkt w Instytucie Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej 1976–1982; pracownik naukowy Departamentu Technologii Budowy Maszyn, University of Manitoba w Winnipeg 1982–1983; pracownik naukowo-dydaktyczny (docent 1983–1988, profesor nadzwyczajny 1988–1992, profesor zwyczajny 1992–) Departamentu Technologii Budowy Maszyn Uniwersytetu w Waterloo 1983–; pracownik naukowy (Principal Fellow) uniwersytetu w Wollongong 1997. Główne kierunki badań naukowych: związki pomiędzy własnościami materiałów inżynierskich a ich strukturą, zarówno na poziomie atomowym, jak i wynikającą z różnego rodzaju obróbek, jakim poddawane są materiały przeznaczone do konstrukcji; materiały kompozytowe i związki międzymetaliczne do zastosowań na części pracujące w podwyższonych temperaturach, np. w turbinach lotniczych czy energetycznych. Autor 91 artykułów w międzynarodowych czasopismach naukowych oraz 50 opracowań w pracach kanadyjskich i międzynarodowych konferencji, z dziedziny nauki o materiałach i inżynierii materiałowej. Prezes Związku Narodowego Polskiego w Kanadzie 1990–1997. Zainteresowania/hobby: historia, polityka, kolekcjonowanie monet. Miejsce zamieszkania: Kanada 1982–.

**VIROL** Elżbieta Romualda z domu Koślacz, pseudonim Lisbeth Virol, aktorka, dziennikarka; ur. 7 lutego 1941 w Warszawie; córka Tadeusza i Heleny z Jaworskich; zamężna: Laurent Virol (inżynier); dzieci: Sylvia (aktorka), Agnieszka (studentka), Jens (bankowiec). Studia: Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Warszawie 1960–1964, Ecole de Mime (J. Lecoq'a) w Paryżu 1966–1967, Ecole de Théâtre (J. Périmony'ego) w Paryżu 1972–1973, Uniwersytet Paryski (literatura) 1975, kursy teatralne (J. L. Cochet, Théâtre Hébertot) 1983–1984, Conservatoire Supérieur de Théâtre w Paryżu 1985–1988, Institut d'Etudes Théâtrales przy Uniwersytecie Paryskim (podyplomowe z teatrologii) 1993, doktorat na Sorbonie w Paryżu 2002. Aktorka Teatru: im. A. Mickiewicza w Częstochowie 1964–1965, Teatru Klasycznego i Rozmaitości w Warszawie 1965–1966. Od 1966 gra w teatrach francuskich, m.in.: Teatr 71 w Malakoff, Théâtre de Nations w Paryżu, Théâtre Hébertot w Paryżu, Teatr Rosny-sous Bois, Théâtre de Nesle

w Paryżu, Art Studio Théâtre w Paryżu, Théâtre Proscenium w Paryżu. Uczestniczyła w radiowych i telewizyjnych nagraniach teatralnych w Polsce i we Francji. Zagrała role w filmach: *La Barrière* J. Skolimowskiego 1965, *L’Affaire Lourdes* M. Bluwala (dla TV francuskiej) 1968, *On n’épouse pas le Diable* F. Carrey’a (dla TV francuskiej) 1972. Współautorka przekładu na język francuski sztuk polskich, m.in.: *Wyprawa po zielony metal* J. Jesionowskiego, *Garść piasku* J. Przędzickiego, *Skiz* G. Zapolskiej. Animatorka teatralna w liceach paryskich 1973–1976 i szkołach podstawowych 1989–1995 oraz reżyser sztuk prezentowanych przez polonijną młodzież w Paryżu 1991–1995. Założycielka i prezes stowarzyszenia „Le Coffre vert” 1993–, w Paryżu mającego na celu tłumaczenie na język francuski, dokonywanie adaptacji scenicznych i prezentacje publiczne tekstów literatury polskiej. Uczestniczka wieczorów poetyckich, m.in.: na Uniwersytecie Paryskim i w UNESCO. Autorka artykułów w prasie francuskiej, polskiej i polonijnej. Członek: ZASP, Stowarzyszenia „Concorde” 1999–, Union Catholique des Artistes du Théâtre et Musique 1994–, Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie 1995–. Zainteresowania/hobby: malarstwo sztalugowe. Miejsce zamieszkania: Francja 1966–.

**WALENDZIK Maria Alicja**, filolog, polonijna działaczka społeczna; ur. 14 czerwca 1962 w Siedlcach, córka Aleksandra i Teresy. Wykształcenie: studia z nauczania języka i z literatury francuskiej w paryskiej Nowej Sorbonie (Paris III) 1989; doktorat z literatury francuskiej 1998. Księgarz w Librairie Sources Vives w Paryżu 1987–. Od lat prowadzi przy kościele polskim w Paryżu katechezę ze Starego Testamentu dla dzieci i kursy języka francuskiego dla dorosłych. Autorka tłumaczeń w wydawnictwie Chalet oraz artykułów w „Głosie Katolickim” (Paryż) i „ITS Skierniewice”. Przez rok związana była z sekcją polską RFI w Paryżu. Aktywna uczestniczka akcji charytatywnych, takich jak zbieranie funduszy na leczenie polskich dzieci. Pomagała w organizacji wystawy malarstwa i koncertów. Wieloletni członek amatorskich zespołów teatralnych. Wraz z małżonkiem zaangażowana w polonijną akcję na rzecz domów dziecka „Podaruj Dzieciom Marzenia” m.in. zorganizowała Wielki Koncert Charytatywny z udziałem Daniela Olbrychskiego, I Ogólnopolską Pielgrzym-

kę Wychowanków Domów Dziecka do Rzymu (do Ojca Świętego), wycieczki Domu Dziecka ze Skierniewic do Paryża i do Lourdes. Członek: Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie. Miejsce zamieszkania: Francja 1985–.

**WALASEK Halina Ewa**, filolog, wykładowca języka polskiego; ur. 30 sierpnia 1961 w Warszawie, córka Waława i Teresy z Piaseczkich; zamężna: Alain Pierlot; dzieci: Michel Jean Paul (uczeń). Studia: Uniwersytet Warszawski (filologia romańska) 1980–1983, Uniwersytet Brukselski (filologia słowiańska) 1983–1986. Wykładowca języka polskiego: ISTIC (Institut Supérieur de Tourisme International et de Culture) w Brukseli 1986–1989, Fondation 9 (Fondation Bruxelloise pour l'Apprentissage des 9 Langues de la Communauté Européenne) w Brukseli 1989–1991, ISTI asbl (Institut Supérieur de Traducteurs et Interprètes de la Communauté Française de Belgique) w Brukseli 1990–. Główne kierunki pracy zawodowej: język polski jako obcy (zagadnienia związane z programem nauczania oraz ze strukturą języka polskiego). Autorka artykułów naukowych w publikacjach zbiorowych, materiałach konferencyjnych i czasopismach naukowych. Założycielka i organizatorka wszystkich imprez Cercle Culturel Polonais w Brukseli 1987–1990; założycielka i kierownik Wydziału Polskiego w ISTI w Brukseli 1998–; inspektor szkół polskich Polskiej Macierzy Szkolnej w Belgii 1994–1996. Członek: Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego 1997–, Chambre de Commerce Belgo-Luxembourgeoise-Polonaise w Brukseli 1999–, Belgijsko-Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy i Filologów w Belgii 1999–, Centrum Polskiego w Brukseli 1999–. Zainteresowania/hobby: pływanie, spacerowanie. Miejsce zamieszkania: Belgia 1983–.

**WALUK Ryszard**, lekarz (chirurg); ur. 12 lutego 1947 w Warszawie, syn Kazimierza i Wandy z domu Karbowniczek; dzieci: Sebastian, Oliver Wykształcenie: Instytut Medyczny w Moskwie 1965–1968; Wydział Lekarski 1968–1971, doktorat 1977; specjalizacja w chirurgii 1979 w Akademii Medycznej w Warszawie; Microsurgical Organ Transplantation Course na University of California w San Diego 1978; nostryfikacja dyplomu w Australii 1983 oraz w USA 1984. Adiunkt

w Akademii Medycznej w Warszawie 1971–1980; kierownik oddziału medycyny wypadkowej i ratunkowej w Dandenong District Hospital w Melbourne 1980–1981; chirurg w Preston and Northcote Community Hospital w Melbourne 1981–1982; dyrektor ds. medycznych w Montefiore Homes for the Aged w Melbourne 1984–1990; prywatna praktyka lekarska 1990–. Prezes Stowarzyszenia Australijskich Lekarzy Wykształconych za Granicą. Autor publikacji w czasopismach specjalistycznych i publikacjach kongresowych. Członek, m.in. European Society for Surgical Research, Royal Australian College of General Practitioners. Laureat nagród medycznych, m.in. Złotego Eskulapa. Zainteresowania/hobby: lotnictwo, narciarstwo, pisanie wierszy. Miejsce zamieszkania: Australia 1980–.

**WÓJCIK Jerzy Andrzej**, architekt; ur. 21 września 1930 w Warszawie, syn Józefa i Jadwigi z domu Kielmer; żonaty: Wanda Radwańska (architekt); dzieci: Magda (inżynier mechanik). W czasie II wojny światowej członek Szarych Szeregów i uczestnik powstania warszawskiego. Studia architektoniczne na Politechnice Warszawskiej 1949–1951 i 1953–1960. Architekt w Biurze Projektów Ministerstwa Handlu Wewnętrznego w Warszawie 1959–1963; architekt w pracowniach projektowych w Grenoble (szef agencji 1970–1979) 1964–1979; właściciel biura projektów w Grenoble 1979–. Ważniejsze realizacje: dom towarowy w Łodzi 1964; garaże Ministerstwa Handlu Wewnętrznego w Warszawie 1962; Campus Saint Martin d’Herès, Faculté des Sciences 1964; siedziba firmy Rhodia w Vizille 1972; centrum miasta Chalon-sur-Saône (Francja) 1975; domy indywidualne i budynki mieszkalne w Grenoble, Chalon-sur-Saône, Avignon, Saint Julien-en-Genevois 1964–1994; sala gimnastyczna w Saint Martin-d’Herès 1980; siedziba firmy Factory Insurence International w Anecy-le-Vieux 1987; fabryka nart Salomon w Rumilly 1988; biuro studiów Golf Salomon w Alby 1989. Członek Ordre des Architectes Français 1978–. Zainteresowania/hobby: podróże. Miejsce zamieszkania: Francja 1964–.

**Zbigniew Judycki**